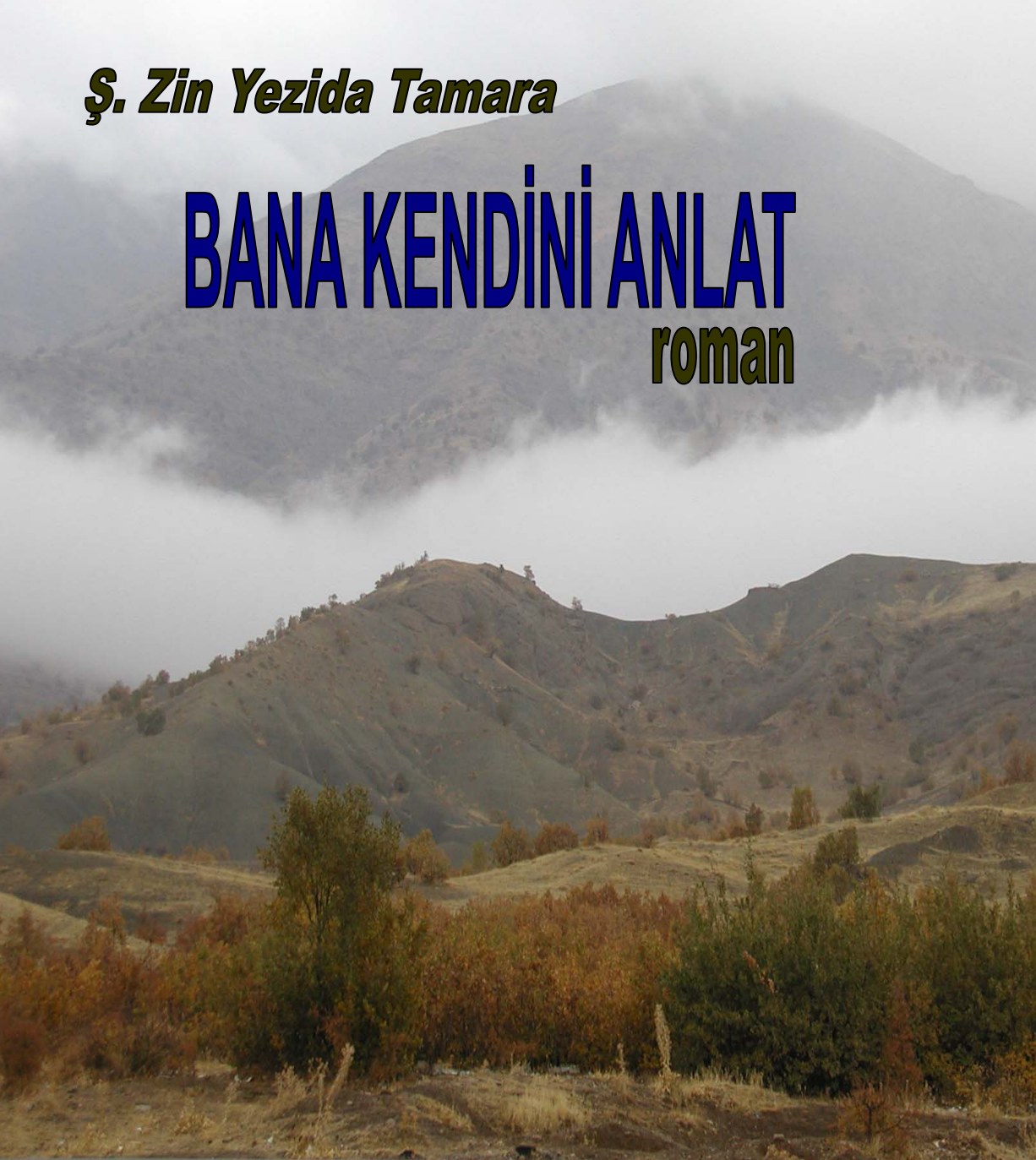

Ş. Zin Yezida Tamara

BANA KENDİNİ ANLAT

roman

Özgür Kadın Hareketi Yayınları

roman

Bana Kendini Anlat

Özgür Kadın Hareketi Yayınları

BİR KAÇ SÖZ

Yaşanan her gerçeklik gibi bu öyküde de işlenen olaylar örgüsü, çatışmalar, acılar, sevgiler, paylaşımlar mücadele eden her insan tarafından rahatlıkla anlaşılır olacaktır. Yazılan bu öykü gerillada yaşanan ve onlar tarafından dillendirilen anıların bir toplamı olarak derlenmiş ve birbirine eklenerek öyküleştirilmiştir. Kişilerin zorluklar karşısındaki direnişleri, gerillanın sorunlara bakış açısı ve sorunların üzerine gitme yöntemleri, her bir bireyin yaşama katkıları, en küçüğünden en büyüğüne her bir gerillanın yaşama sevinci, içlerine alma çabası içinde oldukları bir yabancı.....

Kullanılan isimler bu olayları yaşamış kişilerin gerçek isimleri değil. Fakat kullanılan herbir isim, şehit düşen arkadaşlarımıza aittir. Onların anılarını yaşatmanın bir gereği ve görevi olarak bu şekilde yazdık.

Bu öykünün bir kısmını kurguladık, bir kısmını da gerçeklerden hareket ederek yazdık. Amaç, kendimiz açısından bir başlangıç yapabilmek ve bizi bilen veya bilmeyenlerle yaşamımızı paylaşmaktır.

Gare ve Zagros alanlarının coğrafyaları gözönünde bulundurularak olaylar canlandırılmıştır. Yurtsever halkın yıllarca gerillaya verdiği destek de unutulmayarak öykü oluşturuldu. Şahadet olgusu, gerillayı anlatan her yazıda vardır. Bu, o yaşamın gerçekliğinden kaynaklanmaktadır. Onların anısına bağlılığın bir ifadesi olarak onları da burada dile getirmek bu yaşamı yaşamış ve hissetmiş her insanın görevidir. Biz Kürtler tarihin her evresinde ihanetle birlikte yaşamış olduğumuzdan, ihanet,hemen her yerde dile gelen bir olgudur ancak bu öyküde ihaneti sadece birkaç cümle ile verdik. Çünkü ihaneti artık yaşamak istemiyoruz. Alternatif bir yaşamı kurmanın peşinden koşanların düşmanları mutlaka olacaktır. Düşman safını burada vermemek de öykünün bütünlüğüne zarar vereceğinden ona da bir kaç sayfa ayırdık. Öyküde yer alan kişilerin kısa tanıtlarını da verme ihtiyacı hissettik. Buna göre;

AHMET: On iki yılını gerillada geçirmiş, bir çok eylemde yer almış ancak girdiği son eylemde mayına basarak tek ayağını kaybetmiş, yirmi yedi yaşında bir gerilladır. Esmer ve uzun boylu, yeşil gözlü, hafif kiloludur. Köylü kökenli olup, olay ve olgulara

BASIM YERİ: **AZADİ MATBAASI**

BASIM TARİHİ: **ŞUBAT 2006**

yaklaşımında dar, kendine göre ve duygusaldır. Yaşadığı yaşamın ona öğrettiklerinden kendini yeniden yapma çabası olan bir kişidir. Ona duygusal ilgisi olan Sirwan'a aynı karşılığı veremeyecek kadar kapalıdır. Sirwan'ı daha çok annesi ile özdeşleştirdiği için ona farklı bir yaklaşım gösteremeyerek, imalı konuşmalarıyla öne çıkan bir karakterdir.

ZİN: Esmer, orta boylu, fazla kilolu olmayan, uzun saçlı, otuz yaşında bir kadın gerilladır. Yetenekli, okumuş, aydın bir doktordur. On bir yıllık bir gerilladır. Olaylara yaklaşımında mantığı ve ortamı gözetken yaklaşımları olan ve çevresinde sevilen bir doktordur. Yaralı askerin yaklaşımlarından tedirgin olan ve sevgi konusunda oldukça tutucu ve çekingen olan biridir. Askerliğiyle, bilgisiyle, insiyatifli duruşuyla beğeni kazanan bir karakterdir.

BAHADİR: Kumral saçlı, beyaz tenli, yeşile çalan gözleri olan (ela), orta boyda, yirmi beş yaşında olan biridir. Gerilla ile girdikleri bir çatışmadan yaralı olarak kurtarılan bir düşman askeridir. Hırçın, kaygılı, redçi biridir. Aydın, anlayabilen biri olmasına rağmen içinde bulunduğu ortama kolay uyum sağlayamayan ancak yaklaşımlar sonucu gerilla yaşamını kavramaya çalışan ve benimseyen bir karakterdir. Gerillanın bazı konulardaki yaklaşımlarını reddederek kendi bildiği gibi davranan ve Zin'e duygularını açmada çekince yaşamayan biridir.

SİRWAN: Uzun, kumral-kıvırcık saçlı, kahve rengi gözlü, yirmi üç yaşında, yedi yıllık bir kadın gerilladır. Tutucu, feodal ölçüleri olan, çalışmasında ciddi, olaylar karşısında fazla soğukkanlı olmayan, duygusal ve dışarıdan etkilenmeye müsait yapılanması olan biridir. Ahmet'i kişi olarak beğenen hatta platonik olarak ona bağlanan ama karşılık bulamayan bir kişidir.

WELAT: Kumral, uzun boylu, zayıf, yirmi üç yaşında, sekiz yıllık bir gerilladır. Şakacı, ortam kaygısı fazla gütmeyen, açık sözlü fiziki olarak güçlü, fedakar ve pratikçi bir kişidir. Fazla okumamış, bunu da her fırsatta dile getiren sempatik biridir.

CENK: Kısa, esmer, siyah saçlı ve siyah gözlü, yirmi beş yaşında, on üç yıllık bir gerilladır. Kişi olarak kaba görünüşlü, ortama kendine göre biçim veren, kurallara gelmeyen savaşta gözü kara olan ve atılğanlığıyla tanınan biridir. Bahadırla en yakın ilişkiyi geliştirebilen, samimi bir insandır.

EYÜP: Öykünün en yaşlı kişisidir. Yüzü kırışmaya başlamış, kır saçlı, hafif kambur bir gerilladır. Saygın, bilgili ve her zaman babacan yaklaşımlarıyla çevresine yakınlaşan biridir.

KAMİL: Uzun, iriyarı, esmer, sakallı, saçları baş ortasından dökülmüş on beş yıllık, otuz iki yaşında olan bir gerilladır. Öyküde tabur komutanıdır. Kaba görünümlü ama ince ruhlu, anlayışlı, ortamlarda güç sahibi olmak isteyen biridir. Herkesle ilişki kurabilme becerisi olan, pratik sahada pişmiş, pratikçi biridir.

ERDAL: Sarışın, mavi gözlü, olduğundan daha yaşlı gösteren yirmi beş yaşında bir gerilladır. Duygusal, hümanist kişiliği önde olan, yanlışlar karşısında tahammülsüz olan beş yıllık bir gerilladır. Öyküde manga komutanıdır.

MAHİR: Esmer, orta boylu, yeşil gözlü biridir. On yıllık ve yirmi sekiz yaşında bir gerilladır. Mantıklı, aydın, anlayışlı bir kişidir. Olaylara yaklaşımda soğukkanlı, ciddi, titiz bir insandır. Öyküde bölük komutanıdır.

YAŞAR: Kumral saçlı, ela gözlü, beyaz tenli, on beş yaşında genç bir gerilladır. Yaşına göre kendini büyük göstermeye çalışan, öğrendiği şeyleri sıkı sıkıya savunan, sempatik, konuşkan biridir.

ASLAN: Kısa boylu, buğday tenli, siyah gözlü, dört yıllık, yirmi yaşında bir gerilladır. Sessiz, uyumlu, sakin biridir.

HAKİ: Orta boylu, sarışın, yeşil gözlü, yirmi bir yaşında, iki yıllık bir gerilladır. Heyecanlı, olaylar karşısında tedirgin olan bir kişidir.

Zehra, dört milis, bir bölüklük gerilla gücü ve beş askerin yer aldığı bir kadroya ihtiyaç vardır.

Zin Yezida Tamara

Gece yarısını çoktan geçmişti. Zifiri karanlığı yaramayan dolunay; çıldırmışçasına yağan yağmuru da durduramıyordu. Şkeftin önüne asılan gri battaniye, her şeye rağmen direniyordu. Yağmurun her damlasını içine çekmiş, ağırlaşmıştı. Artık suyu emecek yeri kalmadığından da, sular şkeftin kapısından içeri giriyordu. Hemen bir metre içeriden yapılan kanal ise suları tekrar dışarı çeviriyordu. Gök gürültüsü çok cılız bir sesle içeri giriyor, şimşeğin parıltısı ise görülmüyordu. Kurtların, çakalların bile dolaşmaya cesaret edemediği kasvetli bir havaya bürünmüştü dünya.

Zin, küçük nefes alış-verişleri arasında, arada bir inleyen arkadaşına baktı. Kısık gaz lambasının loş ışığı, içeri giren havayla titriyordu. Lambayı alıp yaralı arkadaşının ayak ucunda oturdu. Battaniyeyi yavaşça kaldırıp, kesik ayağa baktı. Sargı bezi yerine kullandığı penye kumaş, kana bulanmıştı. Akşam boyunca anlatılan eylem anılarının heyecanı ile yere kıvrılan yardımcısına baktı. İki elini bacaklarının arasına yerleştirmiş, öylece uyuyordu. Yüzünde hala tebessüm vardı. Dudağının kenarındaki gamzeler,

uyanık olduğunu hissettiriyordu insana. Onu uyandırmaya gönlü el vermedi.

Mukavva kutuya özenle yerleştirdiği malzemelerini alarak Ahmet'in yanına geldi. Gözlerini hafif aralayarak kendisini takip eden arkadaşına:

-Uyandın mı? Umarım daha iyisindir, dediğinde

Ahmet:

-Artık her şey bitti, bundan sonra hep başkalarının yardımıyla yaşayabileceğim. Bu halde nereye kadar gidebilirim ki diyerek battaniyeyi yüzüne doğru çekerek oflamaya başladı.

Zin, ne yapacağını bilemeyerek elini arkadaşının başına doğru uzattı, ancak bir şey söylemeye cesaret edemeyerek elini geri çekti. Boğazı düğümlenmişti. Böylesi anlarda hep zorlanıyordu. Ne yapacağını ne söyleyeceğini bilemiyordu. Alnındaki teri elinin tersiyle silerek yaraya müdahale etmek için tekrar girişimde bulunmak istedi. Bu sırada Sirwan da yerinden kalkmış yanlarına gelmişti. Elini omzuna bırakarak:

-Sen biraz dinlen. Ben arkadaşla ilgilenirim. Fazla iyi görünmüyorsun, sanırım yakında senin de doktora ihtiyacın olacak diyerek, malzemelere uzandı. Başını battaniyesinin altından çıkaran Ahmet:

-Bana su verin heval Zin, dediğinde, Zin:

-Daha sonra veririz. Şu anda kanama var, serum yeterlidir, diyerek Sirwan'a baktı. Ne yapması gerektiğini anlayan Sirwan da hızlı adımlarla şkeftin diğer ucuna doğru gidip serumla geri döndü.

Zin, seruma koymak için ampul hazırladığında ellerinin titrediğini farketti. Yorgunluktan ayakta duracak hali kalmamıştı. İçine hava dolan şırıngayı Sirwan'a uzatarak:

-Serumu sen tak, pansumanı sonra yaparız, deyip lambanın fitilini biraz daha kaldırdı. Sirwan, özenle yaralının kolunda aradığı damarı bulup yine aynı titizlikle iğneyi damara geçirdi. Titrek elleriyle iğneyi bantla sağlamlaştıran Zin, serumun damlalarını ağırlaştırdı. Sirwan da işini tamamladıktan sonra Ahmet'in başucuna oturup sırtını duvara yasladı. Zin kendini yorgun olduğuna ikna etmiş olacak ki, yerinden kalkıp ateşi sönmüş sobaya doğru yürüdü. Elinin arkasıyla çaydanlığın ısını

kontrol etti. Ilıktı ama yine de içebilirdi.

Bardak almak için şkeftin mutfak kısmına gideceği anda, dışarıdan gelen kalabalığın sesiyle yerinde durdu. Bu yağmurda olsa olsa acil bir hasta getirilirdi. Bu, düşünmek bile istemediği bir şeydi. Çünkü yorgunluktan kırılıyordu ve az da olsa dinlenmek istiyordu.

Bu sırada, yağmurdan ıp ıslak olmuş, dört arkadaşının omuzları üzerinde baygın biri olduğu halde içeri girenleri karşıladı. Hızla onlara yöneldi ve yaralıyı bırakmaları için yer gösterdi. Az önce Sirwan'nın uyuduğu yere yaralıyı uzattılar. Yorgunluktan zorla konuşabilen Aslan:

-Göğsünden yaralı. Kan durdurucu vurduk. Çok kan kaybetmiş. En son eylemde ortada kalanlardan diye bir çırpıda sözcükleri sıralayıverdi.

"Daha önce bu arkadaşı hiç görmedim" diyeceği bir anda yaralının üstündeki pantolondan,

bunun bir asker olduğunu anladı. Daha önce arkadaşları dışında kimseye doktorluk yapmamıştı. Yorgunluğunu unutmuşçasına bir atiklikle işine koyuldu. Sirwan gaz lambasını onlara yakınlaştıracak yardıma geldi. Aslan;

-Biz gitmek zorundayız dediğinde Zin, ellerindeki malzemenin sınırlı oluşunu hatırladı.

-Heval Aslan, arkadaşlara malzeme için daha önce söylemiştim ama.....

-Tamam bunu biliyoruz. Diğer tarafa arkadaş yolladık diyerek Zin'in sözünü kesti. Başka ihtiyaçlarınız olursa haber yollayın. Zaten yarın arkadaşlar buraya gelecekler. Arkadaşlar elinizden geleni yapacağınıza inanıyorlar deyince; Zin, dudak kenarından gülümseyerek başını sevecenlikle yana eğdi.

-Bize bir arkadaş bırakırsanız iyi olur, yardıma ihtiyacımız olacak diyen Zin'i, Sirwan da onaylayınca, Aslan da Cenk'e;

-Sen arkadaşlarla kal. Gerekirse daha sonra yerine başka bir arkadaş daha yollarız deyip vedalaştı. Ahmet'e selam vermediğini anlayınca ona doğru yöneldi. Diğer arkadaşlarıyla beraber Ahmet'e "geçmiş olsun"deyip doktorlarla tekrar vedalaştı. Cenk silahını ve raxtını hemen indirip soba ile ilgilenmeye başladı. Ahmet'e olanları anlatmak için sabırsızlanıyordu. Çok üşümüştü.

Bu nedenle sobanın kenarından loş ışıktaki seçebildiği Ahmet'e:

-Nasılsın heval. Taburun gündemi olmuşsun. Her arkadaş senin o tepeye girişini konuşuyor. Taa ki o şanssız ana kadar. Sözlerinin burasında durdu. Rastgele konuşmaması gerekiyordu. Kendini sobayla oyaladı. Çaydanlığı kontrol etti. Kaynasa da bir çay içebilseydi. Sessizce şkeftin atmosferini gözden geçirdi.

Zin ve Sirwan da yeni hastaları ile ilgilenmeye devam ediyorlardı. Askerin nabzını kontrol eden Zin, sıkıntılı görünüyordu. Hastalarını muayene ederken sessiz kaldığında mutlaka ciddi bir şeyler var demekti. Tansiyonu ölçmek için askerin kolunu açtı. Bu sırada Sirwan gözücuyla Ahmet'i yokluyordu. Olup-bitenleri anlamak için yerinden kalkan Ahmet'i farkettiğinde hemen işini bırakıp Ahmet'in yanına geldi. serum takılı kolunu tutup yerine uzattı. Yarı azarlar, yarı şaka bir üslupla:

-Ne kadar da meraklısın heval. Şimdi kolun şişerse ne olur? Bu kadar işin içinde, bize yeni bir iş daha çıkarma. Ahmet'in kolundaki iğne yerinin şişip şişmediğini anlamak için yumuşak bir şekilde ovdu. Ahmet bu hareketten memnun, sessizce Sirwan'ı takip etti. Her iki yana düşmüş kıvrırcık buklelerini ilk kez farkediyordu. Köydeki kadınların eşarplarının altından özenle açığa çıkardığı bukleler gözlerinin önüne geldi. Annesinin de bazı zamanlar onlar gibi yaptığını farkettiğinde ona nasıl bağırdığını, kendisinin başkalarının annesine benzememesi gerektiğini, kadını hırpalayarak nasıl da haykırmıştı. İçinde bir eziklik hissetti. Halbuki ne kadar da yakışmıştı annesine ve şu anda onun karşısında duran arkadaşına. Eskisi gibi olayları ele almamayı öğrenmişti ama yaklaşımlarındaki kabalığı bir türlü aşamamıştı. Zin'in sesiyle o yöne baktı. Sirwan'ı yardıma çağırıyordu. Sirwan:

-Serumun beş dakikaya kalmaz biter. Sonra istediğin gibi davranabilirsin diyerek yerinden kalktı. Ahmet onun arkasından gülümseyerek "tamam" dercesine başını salladı.

Zin, seri harflerle:

-Tansiyonu çok düşük, hemen müdahale etmeliyiz.

Cenk'in yardımıyla yaralı askerin üzerindeki kileri çıkararak bir kenara topladılar. Zin yaranın çevresini temizlerken, Sirwan da

serum malzemelerini getirmeye gitti. Askerin tansiyonu düşüktü ama yara askerin öleceği kadar tehlikeli değildi. Bu sırada asker inlemeye başladı ve hareket etti. Zin tam da serumun iğnesini kola geçirmişti ki tekrar çıkarmak zorunda kaldı. Gözlerini hafif aralayan askere:

--Geçmiş olsun diyerek gülümsedi. Nerede, ne olduğunun farkında olmayan asker tekrar bayılınca, Zin hemen bir tansiyon iğnesi yaptı. Serumunu da rahatlıkla kola geçirdiler. Biraz zaman geçince askerin nefesinde bir düzelmeyi farkettilerinde yarayla uğraşabileceklerini anladılar. Kurşun göğsün bir tarafından girmiş diğerinden çıkmıştı. Kurşunun içeride kalmamasına sevinen Zin, Sirwan'ın uzattığı gazlı bezleri yaraya daldırıp çıkarıyordu. Askerin çığlıkları, anlaşılmayan konuşmaları şefte çınlıyordu. Büyük bir ciddiyetle işini yapan Zin, elinden geldiğince de çabuk davranıyordu. Sirwan askerin her çığlığı karşısında irkiliyor, içini çekerek sanki yaralı kendisiymiş gibi ofluyordu. Bu duruma yabancı olmayan Zin ikide bir

-Tamaaam şimdi bitiyor, deyip askerin yerine aslında arkadaşını rahatlatıyordu. Asker yarı baygın annesini çağırıyordu. Ter damlaları lambanın ışığında dahi parlıyordu. Zin, son müdahalesinin daha çok acı vereceğini bildiğinden:

-Heval Cenk, askeri sıkıca tutmaya hazırlansan iyi olacak. Kolunu kıpırdatmamalı. Sirwan sen de iğneleri hazırlasan iyi olacak. En az yedi-sekiz dikiş gerekecek dedikten sonra ellerindeki kanı yıkamak için yerinden kalkıp, kapının yanındaki kovadan ellerine su döküp sabunla yıkadı. Ahmet'in sırtüstü sessizce durduğunu gördü. Gülümseyerek ona baktı. Serum bitmişti. Hemen iğneyi kolundan çekti ve yerine pamuk koydu. Ahmet'e:

-Daha iyisin herhalde. Birazdan senin de pansumanını yapıp biraz dinleneceğiz, yani umarım! Ahmet durgun bir ses tonuyla:

-Yaşayacak mı?

-Tehlikeyi atlatabilmesi için tedavimizi kabul etmesi gerekecek. Uyandığı zaman nasıl davranacağını şimdiden kestiremem. Neyse sana bir çay vereyim mi? İyi gelir. Toparlanırsın. Cevabı beklemeden hemen bir bardak çay doldurup Ahmet'in yanına bıraktı ve yarım kalan işini

tamamlamaya gitti. Söylenilenleri hazırlayan Sirwan, Zin'in ete daldırdığı iğneleri diğer yandan penseyle çekiyor, ipleri kesiyordu. Acı içinde bağıran askerin başını ve kolunu tutan Cenk;

-Bu adam benden de güçlü. Yaralı olmasa kimbilir nasıldır. Doktorlar kendilerini tutamayarak güldüler. Zin işini bitirmişti. Belini zorlanarak doğrulttu. Sirwan'ın getirdiği battaniyeyi de askerin üzerine örterek yerinden kalktı. Islak bir havlu ile askerin terleyen yüzünü silmesi için Sirwan'a işaret etti ve ellerini tekrar yıkamaya gitti.

Yapılan işlemleri takip eden Ahmet, kendi ağrılarını unutmuştu. Ancak yeni hastane arkadaşının kim olduğu konusu onu sıkıyordu. Arkadaşları neden onu da buraya göndermişlerdi ki? Başka taburların da hastahanesi vardı ve imkanları elverişliydi. Bir yandan bunları düşünüyor, diğer yandan da bardağında kalan son yudum çayı içiyordu. Bağırarak geliyordu içinden. Sıkıntılı anlarında, birşeylere güç getiremediğinde, arkadaşları şehit düştüğünde arkadaşlarından uzak bir yere gider, saatlerce bağırmıyordu. Ama şimdi buna olanak yoktu. Ne arkadaşlarından uzağa gidebilir, ne de bu davranışını yanındakilere göstermek isterdi. Gururu bunu kaldırmazdı. Özellikle de Sirwan böyle bir zayıflığı farketse, onun hakkında neler düşünürdü? Bundan sonra yapmak istediklerini yapamayacak duruma gelmişti. Boğazının düğümlendiğini hissetti. Sağa sola başını çevirip elleriyle kafasına vurmaya başladı. Bu ne biçim bir sıkıntıydı? Kaçıp, kurtulamayacağı bir girdaptı. Kendini kapana sıkışmış, terkedilmiş hissediyordu. Terden bütün vücudu ıslanmıştı. Ağzı kurumuştu. Başını hafif kaldırdığında Sirwan'ın elinde gaz lambasıyla yanına geldiğini gördü. Sıkıntısı az da olsa geçti. Gülyüzle kendisine bakan Sirwan'a aynı şekilde cevap veremedi. Dalgın bakışlarla onu süzdü. Bakışlarını tekrar aradı ama bu kez ciddi bir bakışla karşılaştı. Annesine ait bir eda yakalamıştı bu bakışlarda. Özellikle de babasının ölümünden sonra, gülyüzlü annesi, hep hüznü, hep ciddi bir kadın oluvermişti. Bir anda insan nasıl bu iki duyguyu birlikte yaşayabilirdi? Sirwan lambayı çiviye asıp çekingen bir tavırla yanına oturdu. Belli bir süre sessiz kaldıktan

sonra:

-Kendini nasıl hissediyorsun heval. Pansumanını yapmamız lazım. Sen de onun gibi bağırmazsın herhalde. Yeterince başımız ağrıyor zaten. Ahmet'e yandan bir bakış fırlattı ama Ahmet'in bakışları tavana dikilmiş öylece sabitleşmişti. Bir şey olmuş gibi sessiz kalması kokutmuştu onu. Esmer teniyle, beş gündür kesmediği sakalı tam bir uyum içindeydi. Koyu yeşil gözleri dolmuştu. Sirwan, Ahmet'e yakınlaşmak, onun neler düşündüğünü bilmek isterdi. Nasıl bir konuşmayla başlayacağını bilemeden, sıkıntıyla öylece kaldı. Zin'in gelmesiyle derin bir nefes aldı. Yorgunluktan konuşma yerine işini yapıp dinlenmeyi tercih eden Zin, Cenk'in çay getirmesiyle işini biraz erteledi. Yorgun tavırlarla çayını alarak Sirwan'ın yanına oturdu. Sırtını duvara yaslayıp, başını Ahmet'ten yana çevirdi ve sakin bir sesle:

-Yeni hastahane arkadaşınla yarın tanışırız. Gariban bir arayanacak gibi oldu ama tekrar bayıldı. Sanırım yarın daha tedirgin olur. Ahmet, bakışlarını diktığı tavandan vazgeçip kendini yana çevirdi. Derin bir of çektikten sonra:

-Tanışıp da ne yapacağız? Yarın kalktığında bakalım başımıza neler getirecek. Bu konuşma üzerine Cenk konuya girdi:

-Heval bu haliyle onu zor tuttum. Mübarek, çok güçlü. Taburdan takviye istemek zorunda kalacağız. Zin yorgun yorgun gülmeye başladı. Sirwan, Ahmet'in sıkıntılı yüzünü gördüğünden bu kez gülmedi. Bu havayı sezinleyen Zin:

-Ahmet çok daha güçlü. Ameliyatta dört arkadaş ancak tutabilmişti. Bu adamların güçleri kısa dönemli olur. Askerliği bitsin de gücünü görelim. Ahmet, Sirwan'ın memnun kalan bakışlarını farkettiğinde yerinden doğruldu ve ezik bir şekilde:

-Bundan sonra güçlü olmuşum ya da olmamışım ne fark edecek ki. Daha önce yapılanlar birer anı olarak kalacak ve bizler de bir süre bu anılara sığınıp yaşayacağız. Sonrasında iseBoğazını temizledi ancak konuşmasına devam edemedi. Sirwan çayından bir yudum daha içtikten sonra kutudan malzemeleri çıkarıp Ahmet'in ayağının olduğu yere koydu. Bu havayı dağıtmanın başka yolunu bulamamıştı. Battaniyeyi kaldırıp yarayı açmaya başladı. Ahmet tepkisizdi. Kuruyan bez

parçalarının kaldırılması acı veriyordu ama belli etmek istemiyordu. Sirwan'ı acımasız biri olarak görmeye başlamıştı. Ne kadar da kabalaşmıştı şimdi. Halbuki kadınlar ince davranışlarıyla tanınırlar. Başını kaldırıp ayağına baktı. Kendi kesik ayağına bakamıyordu. Bu bayanların yüreği taşlaşmış mıydı? Çok cesaretli görünüyorlardı. Acı içinde kıvrandı. Cenk hemen belinden tutup onu uzattı. Dikişleri atmıştı ve yarası ilk günkü gibi yeni görünüyordu. Zin rahat hareketlerle yarayı temizledikten sonra eski dikiş iplerini tek tek çıkardı. Sirwan da ona yeni malzemeler hazırlamakla meşguldü. Şişede çok az uyuşturucu kaldığını farkedene Sirwan, teselli eden bir tonla:

-Heval Ahmet, uyuşturucunun etkisini göstermesi fazla uzun sürmeyecek. Bu nedenle bize yardımcı olman lazım. Kendini konsantre edip dayanabilirsen iyi olur. Dikişler seni zorlayabilir, dediğinde Ahmet:

-Acıyı ben çekiyorum. Bu işin tedbirini başta alsaydınız, beni bu hale koymazdınız. Çok sert konuşmuştu. Zin, bu haldeyken müdahale etmek istemiyordu ancak, Sirwan'ın titrediğini gördüğünde:

-Sanırım burada malzemeler için gırtlak patlatan biziz. Doğru dürüst saklansaydı, malzemeler bozulmasaydı biz de arkadaşlarımızın çığlıklarını duymak zorunda kalmayacaktık ama bu dikişleri atmak zorundayım ve sen de dayanmak zorundasın. Bu sözler, bir çırpıda ağzından çıkmıştı. Sakin olmaya gayret etse de yorgunluğu onu teslim almaya başlamıştı. Cenk'e:

-Arkadaşa bir sigara sarsan iyi olacak. Bu arada biz de işimizi yapalım. Cenk de:

-Sanırım senin de ihtiyacın var doktor. Çok gergin görünüyorsun da. Zin burnundan derin bir nefes alıp verdi. Bakışlarıyla Cenk'i baskı altında tutar gibi bir-iki saniye öylece durdu. Başını yana sallayıp, dikişe başladı. Böylesi anlarda ortamı hep kendisi sakinleştirdi ama bu kez hakim olmuyordu. Ahmet'in çığlığı şkeftin duvarlarını yaracak gibiydi. Diğer tarafta uyuyan asker de inlemeye başladı. Zin elini çabuk tutup son dikişi de attığında, Ahmet yarı baygındı. Sirwan'a:

-Yarayı sarsan iyi olur. Ben de askere bir bakayım. Elimizde kalmasa iyi olur.

Yerinden kalkıp askerin olduğu yere gitti. El fenerini askerin yüzüne tuttu. Kumral sakalları ışığın etkisiyle parlıyordu. Çekici bir görüntüsü vardı fakat çok yorgun görünüyordu. Zin onu bir an şehit kardeşine benzetti. Onu kurtaramamışlardı ama bu askeri kurtaracaklardı. Nefes alış verişleri düzenliydi. Göz kapaklarını araladı. Gözbebekleri oynuyordu. Sanıldığından daha çabuk iyileşecekti. Elini alnına koyup ateşine baktı. Şimdi daha iyi görünüyordu. Battaniyeyi kaldırıp yarasına baktı. Temizdi. Cihazla göğsünü dinleyip nabzını kontrol etti. Zin kendinin esmer oluşunu, askerin beyaz bileğini kavradığında farkettti. Gülümsedi. Bu sırada asker gözlerini aralamıştı. Karşısında bir kadın görmüş olmanın şaşkın ifadesi vardı. Yarı baygın bakışlarını Zin'in üzerinde dolaştırdı. Zin de öylece ona bakakaldı. Yüzündeki gülümsemeyi bu kez yumuşak bir tonla konuşmaya bıraktı. Askere:

-Nasılsınız? Ağrınız var mı? diye sordu. Cevap alamamıştı. Belli ki asker nerede olduğunu anlamamıştı. Başını hafif kaldırıp çevresine baktı. Derinden gelen bir inlemeyle tekrar başı yastığa düştü. Saman dolu yastığın sesi ona garip gelmişti ama hala neler olduğunu anlayamamıştı. Uyuşturucunun etkisi ile acı hissetmediği açıktı. Zin'e dönerek alçak bir sesle:

-Bana su verin diyebildi. Zin biraz su vermenin sakıncasını duymadığından, yerinden kalkıp bir bardak su getirmeye gitti. Ahmet'le Sirwan konuşuyorlardı. Daha önceki keskin konuşmalar yerini bir sohbet havasına bırakmıştı. Daha önce pratik sahalarda beraber kaldıkları için paylaşacakları anıları da fazlaydı. Zin'in onlardan taraf baktığını gören Ahmet, eliyle ona selam gönderdi. Zin:

-Bakıyorum durumun iyi heval. Açık söylüyorum, moral olarak bize yardımcı olmazsan bu yaran hiçbir zaman kapanmayacak ve bu işkenceyi hep çekeceksin. Neyse bizimki de uyanık ama hala nelerin olduğunun farkında değil. Su istedi. Yarına neler olacak belli değil. Sirwan hemen ayağa kalktı ve;

-Ben de bir bakayım hastamıza dediğinde Ahmet'in şaşkın ve kırılgan ona baktığını gördü. Aslında bu bakışlar hoşuna gitmişti. Umursamaz bir tavır takınarak Zin'in ardından gitti. Ahmet yana dönüp Cenk'ten sigara istedi. Ancak Cenk, yorgunluğun etkisiyle

uykuya geçmişti.Cenk'in içeriyi dolduran ayak kokusuna kimse aldırmıyordu. Çünkü herkes bir şeylerle ilgileniyordu. Ahmet, bu atmosferden hoşnut olmamıştı. Kendi kendine:

“Ben onların arkadaşıyım ama benimle o kadar ilgilenmiyorlar. Tabi elalem onların yanında daha kıymetli”. Sinirle battaniyesini üstüne çekip yatağına gömüldü. Geçmişe ait herşeyi unutmak istediğı anlarda, geçmişini ona hatırlatan ne kadar da çok şey vardı. En güzel yemeklerin hazırlandığı günlerde mutlaka misafir evlerine gelirdi. Ve ailesi de herşeyi onlara yedirirdi. “Geleneksellikten hala kurtulamadınız hevalê bayanlar” diye düşündü.

Askere suyu içiren Zin, onun başını dizlerinin üzerine koymuş, eliyle başını tutmuştu. Asker meraklı bakışlarla ona bakıyordu. Su bittikten sonra asker başını hafif sallayarak teşekkür etti. Sirwan askerin anlamayacağı dille konuşarak:

-Seni yarın sabah göreceğiz. Teşekkür mü ediyorsun, küfür mü belli olacak. Bizim arkadaşlar hep tersini yaparlar. Önce küfür sonra da teşekkür. Ne yaparsın dünyalarımız farklı dediğinde Zin güldü. Bir yandan da askere baktı.Gözlerini kapamıştı. Askerin başını yere indirerek, elini alnına koydu. Soğuk ter atıyordu. Elleri de soğumuştı. Uzun süre kan kaybetmesinden dolayı vücudu zayıf düşmüştü. İyi bir bakıma ihtiyacı vardı. Kalkıp bir battaniye daha getirdi ve askerin üzerine örttü. Sirwan’a:

-Ben biraz uyuyacağım. Senden sonra Cenk’i uyandır, o da beni kaldırsın diyerek, kendilerine ait olan bölüme geçti. Bağırışlar ve kanın acı kokusu Zin’i sersemletmişti. Uzandığı gibi uykuya daldı. Sirwan, Zin’in başının altına yastık yerleştirip üstünü örttü. Sonra da lambadaki gaza baktı. Azalmıştı ama sabaha kadar idare ederdi. Fitili kısarak sobanın kenarına oturdu. Ayaklarını uzatıp sırtını duvara yasladı. Dışarıdan gelen hafif gökgürültüsünün sesini dinledi. Şimşekler sanki beyninde çakıyordu. Ahmet ile ilk karşılaşmaları da böyle bir gecede olmuştu. Eylemden başarısızlıkla dönmüşlerdi. Ahmet çok sinirliydi. Keşifteki yanlışlıklar yüzünden erkenden düşman mevzisine girmişlerdi. İki kayıp vermişlerdi ve arkadaşlarının cenazelerini de getirememişlerdi. Yaralı bir arkadaşlarını kendisine teslim ederken:

-Ne yaparsan yap, bu arkadaşşı kurtar. Onu da kaybetmeye tahammülüm kalmaz deyip sinirli bir şekilde gitmişti. O zaman Ahmet'in heybetinden korkmuştu ve kendini baskı altında hissederek tereddüdü yaklaştırmıştı yaralıya. Beş gün sonra arkadaşının ayağa kalktığını gören Ahmet, Sirwan'ın elini kırarcasına sıkıyordu. Ona:

-Arkadaşı bu kadar çabuk nasıl ayağa kaldırabildin? diye sormuştu. Sirwan da:

-Sanırım o gece arkadaşşı getirdiğinde durumun iyi değildi ve arkadaşın durumunun ağır olduğunu düşünmüştün. Bir parça kalçasında vardı sadece ve biz de küçük bir müdahale ile tedavi ettik dediğinde, Ahmet gülerken ona bakmıştı. O an Sirwan'a çok farklı biri gibi gelmişti. Diğer arkadaşlarından farklı bir havası vardı. İstedğinde her biçime girebiliyordu. İfade edemediği bir incelik vardı ama bunu kaba davranışlarıyla bilinçli olarak gizliyor gibiydi. Bir çığlık sesiyle yerinden kalktı. Hemen lambanın fitilini yükseltti. Asker bağıırıyordu.

-Arkadaşlar buradayım... Komutanım... yapmayın...Mermilerim kalmadı.... Hayır....

Sirwan Cenk'i uyandırdı ve hızla askerin yanına gitti. Asker ter içinde kalmıştı. Sağa sola dönüyor, kafasını yumrukluyordu. Sirwan ellerini tutup, battaniyeyi üzerinden kaldırdı. Cenk de yardıma gelmişti. Asker bu kez ayaklarını sağa sola çeviriyordu. Sirwan:

-Heval Cenk, ayaklarını tutsan iyi olacak. Dikişleri atarsa kötü olur. Cenk söyleneni yaptı. Asker sayıklamaya, çırpınmaya biraz daha devam etti. Yorgun düşmüştü. Yavaş yavaş sakinleşti ve tekrar uykuya geçti. Sirwan ve Cenk de yorulmuşlardı. Üstünü örtüp yanından kalktılar. Cenk.

-Ben biraz dışarı çıkacağım. Sabah olmak üzere. İstersen sen dinlen deyip dışarı çıkacakken Sirwan:

-Beni bir saat sonra uyandır. Yapılacak çok iş var deyip sobaya odun koydu. Askere yakın bir yere oturdu. Uykuya ihtiyacı vardı. Askerin inlemelerini dinleyerek uykuya daldı.

Cenk içeri geldiğinde yıkadığı çorapları sobanın kenarında tutup kurutmaya başladı. Dışarı gittikçe aydınlanıyordu. Lambayı söndürdü ve çaydanlığa su doldurup, sobanın üstüne koydu.

Ahmet'in sesiyle ona taraf döndü. Ahmet:

-Bana bir bardak su verebilir misin? Cenk suyu getirmeye gittiğinde, Ahmet Sirwan'ın askere yakın bir yerde uyuduğunu gördüğünde içinde bir sıkıntı hissetti. Gururu böyle bir şeyi kabul edemezdi. Kendisi de çoğu zaman bayan arkadaşlarıyla aynı mangayı paylaşmak zorunda kalmıştı ama şu anda yerleri oldukça genişti ve yanlarında bir yabancı vardı. İyi ki benim kızkardeşim yoktu. "Böyle bir şey yapsaydı öldürürdüm" diye geçirdi içinden. Cenk'in uzattığı suyu bir dikişte içip bardağı geri uzattı ve sırtını onlara dönerek tekrar uzandı. Sonra sakinleşip içinden "hem bana ne oluyor. Adam yaralı ve Sirwan da doktor. İlk gün Zin de benim başucumda uyumuştı" diye geçirdi. Cenk sobaya odun atıp Sirwan'a seslendi. Beş dakika kadar olduğu yerde öylece duran Sirwan, yerinden kalkıp işe koyuldu.

Zin, dışarıdan gelen havanın tatlı esisiyle uyandı. Sanki iki gündür uyuyormuş gibi geldi ona. Başının altına yerleştirilen içi saman dolu yastık, üzerine örtülen battaniyeyi fark ettiğinde; "Sirwan'ın yaptığı işlere bak" diye geçirdi içinden. Sirwan her tarafı temizlemiş, şkeftin önündeki battaniyeyi indirmiş bahar kokusunun içeriye girmesini sağlamıştı. Bu havayı içine çekti. Son üç gündür yağan yağmurun dinmiş olmasına sevindi. Uzun ve zorlu bir kıştan sonra bahar kendini hissettirmişti. Sorunları artık bitecekti. Özellikle de ilaçlar daha erken gelebilecekti. Şkeftin içine göz gezdirdi. Cenk bir tarafta silahını açmış, temizliyordu ve bir yandan da silahının bu kadar kirlenmiş olduğuna söylenip duruyordu. Ahmet de yatağında doğrulmuş, albümüne bakıyordu. Sıkıntıyla sayfaları çevirmesi, başını iki yana sallamasından Ahmet'in sıkıntılı olduğunu anladı. Ayağını kestikleri günü, özellikle de ona söylemek zorunda olduğu anki duygularını, bu işten çıkma önerisi yaptığı o anı ve arkadaşlarının onu ikna konuşmalarını anımsadı. Ellerini göğsünde birleştirip duvara yaslandı. Ahmet'i süzmeye başladı. Kendi yaşamını anlattığı manga sohbetleri aklına geldi. İlk defa şehre gittiğinde yaşadıklarını gülerек nasıl da anlatıyordu. Dönerli kapılarda nasıl takıldığını, yürüyen merdivenlerdeki düşüşünü, lunaparktaki bağırış ve korkularını saatlerce dinlerlerdi. Kendi geçmişinden çekinmeden bahsetmesi Zin'de bu arkadaşına karşı belli bir

saygının gelişmesine neden olmuştu. Gülümseyerek Ahmet'e yaklaştı. Ahmet'e:

-Rojbaş, kendini nasıl hissediyorsun diye sorduğunda;

-Bu adam burada ne kadar kalacak, cevabını alması Zin'i şaşırtmıştı. Bakışlarını, askerin olduğu yöne çevirdi. Yorgun olduğu bir ana denk geldiğinden, askerin varlığını, ilk defa arkadaş olmayan birine yaptığı doktorluk anlarını hatırlaması biraz zaman aldı. Sirwan serumu yenilemiş, askere bir gömlek giydirmişti. Askerin kısa saçlarından olmasa, kimse onun bu ortama ait olmadığını farkedemezdi.

Her kim veya ne amaçla olursa olsun, bu şkefte gelen herkes onun yanında birdi. Bunu Ahmet'e anlatabilmesi zor olacaktı ama bu konuda ikna etmek zorunda olduğunu da biliyordu. Fakat bu sabah böyle bir tartışmanın sonuç vermeyeceğini, hele hele askere yansırса doğacak sonuçlardan kendisi sorumlu olacağından, en iyisi cevabı zamana bırakmak olacaktı. Zin:

-Arkadaşlar bugün gelirler. Ne yapacağımızı, nasıl davranacağımızı bize anlatırlar. Sabırlı ol. Emin ol ki senin kaygılarını anlıyorum ama senin de geniş davranman gerekecek. Bakarsın, iyi dost olursunuz. Ahmet yüzünü buruşturarak:

-Asla. Özellikle de... Konuşmasını kesti. Zin devamını bekledi ama Ahmet tekrar albümüne döndü. Zin de fazla üstelemedi. Zin Cenk'e yaklaşıarak:

-Sana da rojbaş. Nasıl can yoldaşın çok paslanmış mı? diye sorduğunda Cenk ona;

-Hali kalmamıştı ama bak onu nasıl canlandırdım, diyerek silahın parçalarını Zin'e gösterdi. Zin;

-Biliyorsun, temizledikten sonra iğnesini çıkarıyorsun ve iyice saklıyorsun. Cenk sıkılğan bir şekilde kafasıyla onaylayarak işine devam etti.

Askere yanaşıp elini alnına koydu ve ateşini ölçtü. Evet askerin ateşi yüksekti. Uzun zaman müdahalesiz kaldığından bu ateş normaldi. O kadar kan kaybına rağmen hala yaşayabilmesi bir mucizeydi. Son eylem beş gün önce olmuştu ve asker de dün gece getirilmişti. Islak bir havluyu askerin alnına koyduğunda, ani soğukluğun etkisiyle olacak, asker tepki gösterdi. Gözlerini açıp acı çeken bir edayla çevresine bakındı. Yüzünü acıyla buruşturdu.

Artık tamamen uyanmıştı. Zin'in yüzüne garip garip baktı. Başını hafifçe kaldırdığında bir mağarada olduğunu anladı. Titremeye başlamıştı. Bakışlarına korku hakim olmuştu şimdi. Ani bir hareketle Kendini duvara doğru yasladı. Kaçmak, bu insanlardan uzaklaşmak istiyordu. Belli ki korkuyordu. Gözyaşları yanaklarından süzölmeye başlayınca, Zin onu nasıl teselli edeceğini bilemeden:

-Bakın yaralısınız. Ani hareket yaparsanız dikişleriniz zorlanır. Korkmanıza gerek yok.

Asker, elini göğsüne koyup ağrıyan yerine baktı. Hayal meyal hatırladı nasıl yaralandığını. Hafızası bulanıktı. Yanındaki arkadaşının alnından nasıl vurulduğunu, herkes bir tarafa dağılırken nasıl ortada kaldığını, helikopterin arkasından nasıl bağırduğunu anımsadı. Elleriyle başını kavradı ve çıldırmışçasına bağırmaya başladı:

-Bırakın beni.. neler oluyor.. kimsiniz... Cenk de Zin'in yanına gelerek ne yapacaklarını şaşırarak askere baktılar. Zin, soğukkanlı davranarak askere yaklaştı. Başını tutup iki eli arasında hafif salladı. Askere:

-Yapmayın lütfen. Kendinize zarar vereceksiniz. Burada kimse size birşey yapamaz. Kollarıyla askeri sardı ve ağlamasına engel olmadan, yavaşça başını yastığa koydu. Cenk de ayaklarından kavramış kendisini fazla hırpalamasını engellemişti. Şimdi derin nefes almaya başlamıştı. Zin, göğsünü açarak yarasını kontrol etti. Sargı bezinde biraz kan vardı. İşte bu kötüydü. Cenk'e:

-Bana malzemeleri getir. Eğer yara açılmışsa çok kötü olacak. Hiç uyuşturucumuz yok ve yine bağırışları duyacağız. Cenk hemen malzemeleri almaya gitti. Ahmet de olanları izliyordu. Fakat yüz ifadesi tepkisizdi. Cenk:

-Sen onların eline geçseydin ne yapardın? Şahsen ben kendimi öldürürdüm. Ahmet bu sorunun mantığını anlamaya çalıştı ama hiç tepki vermedi. Öylesine sorulmuş bir soru muydu, yoksa gerçekten ciddi miydi? Cenk'in cevabı almaya zamanı yoktu ve malzemeleri alıp Zin'in yanına gitti. Zin de yarayı açmış, kontrol ediyordu. Malzemeleri alırken:

-Sadece kanama var. Dikişler sağlam ama bu böyle yapmaya

devam ederse kendini zora sokar. Yeni bir sargı bezi kesip yarayı kapattı. Cenk'e:

-Ben dışarıya çıkacağım. Şimdilik rahat görünüyor. Dikkatli ol. Bakalım daha sonra ne yapacağız? dedikten sonra dışarı çıktı.

Şkeftin kapısına doğru yürüyüp aşağıda uzayıp giden vadiye baktı. Tabiat uyanmıştı ve canlıları karşılamaya hazırlanıyordu. Her zaman cam gibi parlayan mavi dere, yağmur nedeniyle çamur halinde akmasına rağmen ona çok güzel göründü. Palamut ve mazi ağaçlarının kapladığı tepeler, yeni bir bahara hazır duruyordu. Gök yüzünde yer yer toplanan bulutlar, engin mavide yalnız kalakalmışlardı.

Zin çeşmeye yöneldiğinde Sirwan'ın bir naylona yerleştirdiği yıkanmış çamaşırlar olduğu halde döndüğünü gördü. Yorgunluktan alnında ter damlaları birikmişti.

-Heval Zin gelenler var diyerek yüküyle beraber kayalık tarafa gitti. Zin de gelenlere baktı. Kefiyesiyle alnındaki teri silen Kamil'i, kelinden tanıdı. Uzun zamandır buralara gelmemişti. Ama şimdiki geliş nedenini biliyordu. Biraz daha ilerleyerek arkadaşlarını tek tek selamladı. Kamil hemen sordu:

-Yaşıyor mu?

-Rojbaş heval. Yaşıyor ama uyandığında zorlayacağı benziyor dedikten sonra gelenlerin ellerini tek tek sıkarak içeri davet etti. Her zaman rahat olan Kamil'in bu kez tereddütlü oluşunu görebildi. Doğal bir durumdu. Çünkü çoğu daha ilk kez bu koşullarda bir rakipleriyle karşılaşıyorlardı. Kamil diğer üç arkadaşını içeri yollayıp Zin'e;

-Biz biraz konuşalım, deyip yan taraflarındaki taşlara oturdular. Kamil;

-Son eylemde yaralanmış. Araziyi keşfe gittiğimizde baygın bulduk. Uyandığı anlarda zorluyor doğru. Dayanmanız gerekecek. Kendine ya da arkadaşlara zarar vermemesi için silahları ondan uzak tutun. Yanınıza bir arkadaş daha vereceğiz. Askerin künyesi bizde. Tam bir şehir çocuğu. Aman elinden geleni yap, sana güveniyoruz.

Zin hafiften gülümsedi. Hep dayanmamış mıydı zorluklara? Hele hele ameliyet ve pansuman anlarındaki küfürlere.

-İlaç işi....

-Biliyoruz. Yarına kalmaz yetişir diyerek Zin'in rahat bir nefes almasına neden oldu. Başka diyeceğin yoksa adamımıza bir bakalım. Tehlikeli bir durumu var mı?

-Anladığım kadarıyla yok ama ayağa kalkması zaman alır.

-Aman hemen kalkmasın. Yani yanlış anlama. Biliyorsun yollar daha kapalı. Sahi Ahmet nasıl? Onu unutmuştum yani anlıyordur...

-Ahmet daha iyi olabilir ama dün akşam uyuşturmadan ayağını tekrardan diktik. Bir de askerin burada oluşuna isyan ediyor. Nedeni belli. Ayağının durumunu kabullenmiş değil. Sabredeceğiz bakalım.

-Zamanımız fazla yok, hele bir yaralı yoldaşlarımıza bakalım diyerek içeri girdi.

Zin çeşmede elini yüzünü yıkayıp Kamil'den sonra şkefte girdi. İçeriden gelen tartışmanın sesiyle irkildi. Anlaşılan asker uyanmış ve içinde bulunduğu yere isyan etmişti. Kamil onu sakinleştirmeye çalışıyor ama sonuç alamıyordu. Cenk onu sırtından kavramış ani hareket etmesini engellemeye çalışıyordu. Zin hemen yanlarına gidip askerin kollarını kavradı.

-Lütfen sakın olun. Bakın daha önce de söyledim. Zorlanırsanız sizin için iyi olmaz. Asker bağıarak:

-Çekin ellerinizi üstümden. Sizin yardımınızı istemiyorum....Siz.... Asker, göğsünün ağrısıyla inleyip yorgun bir şekilde uzandı. Donuk bakışları tavana takılıp nefes alış-verişi sıklaştınca, Kamil çok korktu. Zin, askerin bileğini kavradı. Asker direnmek istese de Zin nabzını almada daha atik davranmıştı.

-Sirwan bana tansiyon aletini versene diye seslendiğinde, Sirwan elinde süt bardağıyla Ahmet'in yanında duruyordu. Bardağı yere bırakıp Zin'in istemini yerine getirdi. Tansiyonu ölçtükten sonra:

-Düşük. Arkadaşa da bir bardak süt getirsen iyi olacak. Sonra ilaç veririm. Sirwan atik bir hareketle hemen bir bardak süt getirdi. Asker sütü içmemek için directse de, Sirwan ısrar etti. Zin de askerin başını destekleyerek yardım etti. Beş gündür aç olan askere sütü içirmeye başladılar. Sütün çoğu bardakta kalmıştı. Asker;

-Hiçbir şeyinizi istemiyorum diyerek kısık bir sesle konuştu.

Kelimeleri çok mumtazam bir şekilde kullanmıştı. Zin, heval Kamil'in ona neden tam bir şehir çocuğu dediğini hemen kavramıştı.

-İyileşmeniz için yiyip-içmeniz gerekiyor dediğinde; askerin ona nefret dolu bakışlar attığını gördüğünde, yanlış ya da onu hassaslaştıracak bir şey söylemekten korktu. Yapacağı veya konuşacağı her şey kaybettirebilirdi. Asker;

-Neden içeyim ki. Nasıl olsa beni öldüreceksiniz. Şu işi hemen yapın ki elleriniz artık bana dokunmasın. Pis.....

Kamil ayağa fırladı. Sinirlenmişti. Fakat hemen duruldu ve boğazını temizleyerek elinden geldiğince düzenli kelimeler kullanabileceği bir cümle aradı. Nihayet,

-Bize öyle deme. Biz kardaşız, kelimeleri ağzından çıkmıştı. Orada bulunanları bir gülme tuttu ama Cenk açık konuştu:

-Onu kazanmayı mı düşünüyorsun heval Kamil. Kendini yorma. O da diğerleri gibi.... demeye kalmadan Kamil onun konuşmasını kesti. Askerin onları anlamadığından emin Cenk'i azarlar bir şekilde eleştirdi. Ardından askere dönerek:

-Bizde zorlama yoktur. Esiri ya da misafiri vurmayız. Senin gibi biriniyse asla. Kurduğu bu uzun cümleye kendisi de, yanındakiler de şaşırmışlardı. Asker umursamaz bir şekilde bakışlarını tavana dikmiş, derin nefes alıp-veriyordu. Zin, arkadaşlarına onu yormamalarını işaretle gösterdi. Biraz da Ahmet'le de ilgilenmeleri gerektiğini hatırlattı. Ahmet küçük yudumlarla sütünü içiyor, yakınında oturan Aslanla konuşuyordu. Bir ara battaniyesini yana çekerek kesik ayağını ona gösterdi. Zin, Ahmet'in gözlerinin dolduğunu, bir ayağına, bir askere baktığını gördü. Orada bulunan herkes Ahmet'in neler düşündüğünü anlamıştı. Zin onu ihmal ettiği hissine kapılarak, tansiyon aletini alıp yanına oturdu.

-Bakalım bizim arkadaşın durumu nasıl. Buradaki arkadaşlar ona göre tekmil verecekler diyerek Ahmet'in gönlünü almaya çalıştı. Ahmet, uslu bir çocuk gibi kolunu doktoruna uzatıp ona yardımcı oldu. Zin'in gülümseyen gözlerinden durumun iyi olduğunu anladı. Zin'deki samimiyeti seviyordu ama onu bir düşmanla paylaşmak zorunda kaldığı için de kızıyordu.

-Bu adamla aynı yerde mi kalacağım?

-Evet heval. Başka bir katımızın olmadığını biliyorsun. Yeni bir daire kiralarsak sizi göz önünde bulunduracağız, tamam mı? Zin'in şaka gibi görünen, ancak gerçek olan konuşması karşısında sorusunun yanlışlığını ve Zin'in onun içinden geçenleri çok rahat okuyabildiğini anladı. Canı sıkıldı. Fakat Zin anlayışla karşıladı bu durumu. Aynı eylemde yaralanmışlardı. Kim bilir belki de birbirlerinin sebebi de olmuşlardı. Ahmet'i rahatlıkla anlayabilirdi ama ya askeri.

Kamil ve beraberindekiler yerlerinden kalktılar. Kamil, isteklerinin olup-olmadığını sordu. Ahmet:

-Bu doktorlar işlerine geldiğinde bize sigara veriyorlar. Bir sabır kaynağımız var, onu da elimizden almışlar dediğinde Kamil:

-Bu nedenle hep dua ediyorum heval. Allah beni bu hastahanelere düşürmesin diye. Herkes güldü. Zin askerin onlara garip garip baktığını gördüğünde, askerin anlayabileceği bir dilde:

-Yeni konuşumuzun sigara konusundaki düşünceleri nedir acaba? Parmaklarının sarılığından belli ki o da çok sigara içiyor. Birden durdu. Nelere dikkat ettiğine kendi de şaşırdı. Aslında utanmıştı da. Bunu farkedenden Eyüp olmuştu. Havayı dağıtmak için:

-Biraz daha iyileşsin, ona da sararız birer sigara. Tabi doktorların görmeyeceği bir şekilde. Ahmet, sigara konusunun da askera gidip dayanmasına içerleyerek:

-Neyse gerekirse sigara da içmeyiz. Ne açık ne de gizli. Kamil vedalaşıp gitme zamanının geldiğini hatırlattı. Vedalaştığında Cenk hemen atılıp;

-Çantam, albümüm..... diye sıralayınca Kamil de"olur" anlamında başını sallayıp hatır istedi.

-Bizim Siyasi Eyüp arkadaşı size bırakıyoruz. Bolca haber dinlersiniz ondan. Erzak da akşama doğru gelir. Sütü de iki günde bir alırsınız. Arkadaşlarının gülmeyeceği bir cümle kafasından geçirip, askere elini uzattı. Asker küçümseyen bir bakış fırlatarak uzatılan ele umursamaz bir şekilde baktı. Aslında Kamil'in gururu kırılmıştı ama yine de sağduyusunu koruyarak;

-Sen bizim misafirimizsin. Seni kurtaracağız, sonrasını da düşünüyoruz. "Son cümleyi keşke söylemeseydim" diye kafasından geçirdiği anda asker:

-Sonra öldürmeyi mi düşünüyorsunuz? Zahmet edip benimle uğraşmayın. Zaten bizim ordumuz güçlü. Ben de vatanım uğruna...Siz...bir avuç....

-Bu klasik şeyleri bırak. Gördüğün gibi biz de insanız ve vatanımız için...Bu savaşta biz de kan akıttık ve ...ve.. Kamil, askerin onu anlamadığını farkettiğinde durdu. Oradakiler, bu kez gayet ciddi, kendi meramını anlatmak isteyen arkadaşlarına saygı duydular. Kamil ve yanındakiler hatır isteyip çıktılar. Zin de onlarla çıktı.

-Askerin kimliği hakkında bir bilginiz var mı?

-Aydınlıdır. Adı, adını unuttum. Acayip bir adı var. Eyüp arkadaş biliyor. Zin de vedalaşıp

içeri döndüğünde Eyüp Ahmet'in yanında oturmuş, siyasete başlamıştı. Cenk de baltayı alıp odun kesmeye gitti. Zin ona baltayı da dışarıda bırakması gerektiğini hatırlatarak, Sirwan'ın mutfak kısmından işaretle yaptığı daveti memnuniyetle kabul etti. Kamil'in söylediklerini ona da aktararak hazırlanan çayı yudumladı.Sirwan;

-Başımızı belaya koymadan bari şu havalar ısınsa. Ahmet'e dikkat ettin mi?

-Neden?

-Askeri kıskanıyor.

-Nerden çıkardın şimdi bunu. Onunla kalmak istemiyor ve bu konuda da onu anlamamız lazım. Zin, aslında Sirwan'ı anlamıştı. Son beş gündür Ahmet tek yaralıydı ve tüm ilgiler onaydı. Fakat şimdi her gelen askeri sorduğu için buna içerliyordu haklı olarak. Zin, Sirwan'ın tedirgin olduğunu konuşmasından farkettiler. Sirwan'a:

- Ahmet seninle alıp-veriyor. Onunla biraz daha tartışma zemini yakalarsan sanırım onu sıkıntılarından kurtarabilirsin. Sirwan, Zin'in onu öne vermesinin altında ne yattığını anlıyordu. Ahmet Zin'e karşı tavırlıydı önceleri. Eğitimin verildiği bir günde Ahmet'in keyfi tutumuna karşı onu bir bölüklük güç karşısında eleştirmişti. Ahmet o günden sonra mesafeli davranmıştı ama Zin'i severdi de. Bir kadın karşısında kırılan gururunun onarılması zaman alacaktı. Zin bu konuyu umursamıyordu. Sadece karşısındakini anlayarak ona göre davranmaya

çalışıyordu. Sirwan:

-Heval Zin, sen geçmişin sayfaları arasında dolaşır mısın hiç? Yani böyle... dayanak kendine arar mısın hiç? Zin gülümseyerek:

-Neden böyle bir soru sordun?

-Senin çoğu zaman duyarsız olduğunu hissediyorum. Ama öyle değilsin. Güç diye sığındığın şeyleri bilmek isterim. Çünkü ...ben.. Zin sözünü tamamlayamayan Sirwan'ın ne düşündüğünü kavrayamamıştı. Sirwan'a:

-Benim için söylediklerini eleştiri olarak mı alayım, yoksa kendinde olmayan ve bende hoşuna giden noktalar olarak mı alayım, anlayamadım. Sirwan:

-Açıkçası gıpta ettiğim şeyler var. Yani ben... Kendimi içinden çıkaramadığım şeyler var heval. Takıldığım... nefesimi dahi zorlayan şeyler.... Neyse sonra tartışalım bunları diyerek çayını sessizce içmeye başladı. Zin bu tartışmayı bu şartlarda sürdüremeyeceğini anladı. Fazla üstüne varmadan:

-Tamam. Sonra konuşalım. Bakalım bu koca çocukların durumları nasıl? deyip ayağa kalktı. Sonra:

-Arkadaşlara söyleyelim de onları traş edip yıkasınlar. Nefes almış olurlar. Biz de biraz araziye çıkıp, otlar olmuş mu bir bakalım. İç tarafa geçtiğinde kapının önüne bırakılan erzakları gördüklerinde sevindiler. Eyüp'e.

-Biz dışarı çıkacağız. Arkadaşların temizliğini yaparsanız iyi olacak. Askerin nasıl yıkanacağını biliyorsun. Daha önce Selim arkadaşı nasıl yıkadıysan öyle yıkamalısın. Eyüp Zin'in bu imalı sözlerine kahkaha atarak karşılık verdi. Eyüp, durumu kavrayamayan diğer arkadaşlarına açıklama yapma gereği duydu.

-Selim arkadaş da göğsünden yaralıydı. Garibanı bir taşın üzerine uzatıp iyice ovmuştuk. Yarasının su aldığını bilmiyorduk ve elimizde bayılmıştı. Biz sakın sakın işimizi yaparken doktor seslenmişti. Ne olduğunu, işimizin uzadığını, yaralıyı fazla o pozisyonda tutmamamız gerektiğini söylediğinde farkettilik arkadaşın bayıldığını. Şehadetten dönmüştü o zaman. Hüzünlü bir gülüş daha attıktan sonra askere döndü.

-Tecrübeliyiz anlayacağın. Seni daha dikkatli yıkarız. Bu sözleri dinleyen asker, kaygılı bakışlarla Eyüp'ü süzdü. Güven veren bir üslubu vardı. Yine de ses çıkarmadan, başına nelerin

geleceğinin hesabını yapmaya başladı. Zin ve Sirwan da kefiyelerini omuzlarına atarak dışarı çıktılar.

İzin isteyip içeri girdiklerinde Eyüp'le Ahmet'in tavlada oynadıklarını, Cenk'in de askere sigara sardığını gördüler. İçerisi ve arkadaşları oldukça temiz görünüyordu. Askerin kumral sakalları kesilmişti ama yeni şekillenen bıyıkları temiz yüzünde hemen göze çarpıyordu. Kendisi mi istemişti, ya da Heval Eyüp mü önermişti bilemezdi ama Zin, askerdeki değişikliği olumlu bir adım olarak yorumladı. İlk dakikalardaki gibi korkmuyordu. Sirwan küçük bir kakhaha attı ama Zin koluyla ona vurarak duruma müdahale etti. Oluşan tabloyu bozmak istemiyorlardı ama asker için sigara kesinlikle yasaktı. Zin, Cenk'e işaret ettiğinde asker ters bir bakış fırlattı.

-Boşver onu, sen bana sigara ver diyen askere, Zin usulca red cevabını vererek;

-Burada sorumlu benim. Sizin başınıza gelecek her şeyden de ben sorumluyum. Bu nedenle size sigara yok.

-Daha iyi ya. Ödül alırsınız ben ölürsem. Sigarasından derin bir nefes alarak sözlerini kızgın bir şekilde tamamladı.

-Zaten böyle bir yerde yaşanmaz ki. Tanrım ben böyle bir ölümü hakettim mi? Bu ilkel bir....bu haydut..... Sözlerini tamamlayamamıştı. Çok yorulmuştu sigarayı yere fırlatarak battaniyesine gömülerek hıçkırıklara boğuldu. Zin Cenk'e çıkıştı ama oradakilerin hepsini sorumlu tuttu. Sirwan pansuman malzemelerini getirerek pansuman saatinin geldiğini hatırlattı. Askerden başlayacaklardı. Buna en çok Eyüp sevinmişti. Çünkü tavlada kazanmak istiyordu ve bu kez kesinlikle Ahmet'i mars etmeliydi.

Zin, askerin üzerindeki battaniyeyi kaldırıncaya kadar epey çaba harcadı. Asker daha fazla diretemedi ama kolunu boynuna atmış, yaranın üstünü kapatmıştı. Zin:

-Heval Cenk askeri arkadan sıkı tut da rahat çalışayım diyerek işi ele aldı. Askerin yarasından akan kanlı iltihabı temizlemeye başladı. Zin yarayı olanca titizliğiyle temizliyordu ama askerin ani hareketleri, rahat çalışmasını engelliyordu. Zin sert bir sesle;

-Heval Cenk sırtını sağlam tut. Zaten intihar etmek istiyor.

Sen de ona destek sunma lütfen. Cenk, söylenilenleri harfiyen yerine getirmek için doktoru takibediyordu. Küçük sargı bezlerinin bir yandan girip diğer yandan çıktığını yüzünü ekşiterek izliyordu. Her müdahalede inleyen asker tekrar yarı baygın hale gelmişti. İçine vitamin iğneleri koyduğu serumu da koluna geçirdikten sonra Cenk'e askerin yanında durması için uyarıda bulundu. Kızgın bir ifadeyle:

-Bu haldeyken umarım tekrar sigara ikramında bulunmazsın. Yerinden kalkıp Ahmet'in yanına gitti. Ahmet sakallarını kesmemişti. Çok temiz ve rahat görünüyordu. Koyu yeşil gözleriyle Zin'e baktı. Ayağını battaniyenin altından kendisi çıkardı. Askerin ters hareketlerine karşı bir tavır olarak böyle yapmıştı. Son elde Eyüp'ü mars etmenin sevinci de vardı ve doktorunun her talimatına hazır gibiydi. Zin'e:

-Heval, bu hastahaneye şu oyunu iyi bilen ve beni yeneceğini düşünen bir kaç arkadaş getirseniz sevinirim. Acemilerle olmuyor bu işler dediğinde; Eyüp de hemen siyasi bir müdahale ihtiyacı duyarak;

-Bu bir mücadeledir heval, kazanmak da var kaybetmek de.... Zin gülümseyerek;

-Heval Eyüp ben işimi bitirinceye kadar siyasete biraz ara verseniz.. Çok acıktık da....

Zin Ahmet'e bakarak:

-Bugün iyi görünüyorsun. Nedenini bilmek isterim. Sanırım burada arada bir iyi şeyler duymayı hakediyorum. Ahmet, kendini doğrultarak yatağına oturdu. Başını önüne eğerek nasıl konuşacağını hesabını yapmaya başladı. Zin'e:

-İnsanların yaşamda en çok neye ihtiyacı vardır sence diye sordu. Bir gün içinde arkadaşlarının kendisine ne kadar felsefik sorular sorduğunu düşündü. Cevabını çok hızlı sıraladı:

-Başta sevgidir diyorum. Karizma, kendini yaşatabileceği bir yetenek, özgürlük ve daha bir çok şey. Ama ben önce sevgi, sonra da özgürlük diyorum. Bu cevap karşısında Ahmet'in bakışlarının değiştiğini ve daldığını gördü. Zin:

-Neden böyle bir soru sordun öğrenebilir miyim? Ahmet, aldığı cevapların kendinde ne kadar olduğunu ölçüyordu. Küçükken yediği dayakları hatırladı. En çok da babası onu

dövüyordu ama annesi bir kurtarıcı gibi yetişiyordu. Bu sevgi miydi bilmiyordu. Çünkü annesi de sinirlendiğinde onu dövüyordu. Özgürlüğün kavram olarak bile ne olduğunu bilmezdi önceleri. Gerçi şimdi de tam bilmiyordu ya. En büyük yeteneği silahların kullanımıydı. Şimdi ondan da mahrumdu. Karizmayı anlamamıştı ama gururu sormasını engelliyordu. İç çekerek başını kaldırdı. Sirwan'ın da orada olmasını büyük bir heyecanla karşıladı. Zin bu iç muhasebenin doğru yapılması için başka bir şey söylemeden işe koyuldu. Ahmet'in Sirwan'a takılan bakışlarını farkettiğinde bir yandan da Sirwan'a baktı. Takip edildiğini anlayan Sirwan utangaç bir edayla başını öne eğdi. Elleri titreyerek sargı bezlerini kesiyordu. Zin arkadaşlarını daha fazla zora koymamak için Sirwan'a.

-İltihap ilaçlarımıza bir bak. Kalmışsa arkadaşına verelim. Bu sözler rahatlatma yaratmıştı. Ayağı sardıktan sonra battaniyeyi Ahmet'in üstüne çekti. Ellerini yıkamak için dışarı çıkacağı sırada Ahmet:

-O söylediğin şeylerin hiçbirini yaşamadım biliyor musun? Zin de arkasına dönerek:

-Aslını söylemek gerekirse hepimiz öyleyiz. Kimbilir belki aradıklarını bir gün bulabilirsin. İmalı konuşmuştu. Dudak kenarından gülümseyerek tekrar kapıya yöneldi. Asker'in serumu da bitmek üzereydi. Cenk askerle ilişki kurmuş gibiydi. Buna sevinmişti. Onlara şöyle bir bakış fırlatarak dışarı çıktı. Akşam serinliğinde hafif titredi ama buna memnun olmuştu. Soğuk suyu elini yıkadıktan sonra doyasıya içti. İçine tatlı bir yorgunluk çöktü. Mutlu anlarında hep hissettiği bir duygu vardı. Derin bir nefes alarak belini gerdi. Sirwan'la paylaşabileceği şeyler konusunda neden tutucu davrandığını çözmeye çalıştı. Bazı şeyleri açık açık tartışabilirdi. Gittikçe gölgelenen araziye baktı. Sirwan'ın sorusunu aklından geçirdi. Geçmişin sayfaları arasında fazla gezinmediğine karar verdi. Neye tutunabilecekti ki. Bir kardeşi kalmıştı geride ama o da onu terkettti. Kimseyle hissettiklerini paylaşmadığını biliyordu. Peki kendine yetebiliyor muydu? Bunun cevabını bulması gerekiyordu. Başını yukarı kaldırdı. Gözyaşlarının usulca yanağından süzüldüğünü, havanın yüzüne çarpmasıyla anlayabildi. Kendini toparlayarak içeri girdi.

Eyüp, arkadaşlarının gönderdiği ciğeri bir güzel kızartmış, sofrayı yeni toplanmış taze otlarla süslemişti. Ahmet büyük bir iştahla yemeğini yerken, Zin ve Eyüp düşünceliydiler. Sirwan ile Cenk de tabura ilişkin sohbet ediyorlardı. Sirwan:

-Tabur artık dağılsa iyi olacak. Bölük düzeni bu süreçte daha uygundur. Acaba benim düzenlemem hangi bölüğe olur?

Cenk:

-Benim için farketmiyor. Kış boyunca eğitimlerden aldıklarımı pratiğe aktarmak istiyorum. Zin kaş altından Cenk'e baktı. Kırmak istemiyordu ama kendini tutamadı. Zin:

-Kış boyunca sanırım eğitimlere katılmama rekoru sana ait heval Cenk. Herkes gülmeye başladı. Bu arada Eyüp arkadaşlarına:

-Bir dakika haberi dinleyin dediğinde, radyonun parazitli sesi arasından habere kulak kabarttılar. Haberde, teröristlerin onlarca kayıp verdiği, ordunun sadece iki yaralı verdiğini söyledi. Fakat gerçeği sadece teröristler biliyordu, bir de yanlarında uyuyan yaralı asker.

Haberlerin yarattığı hava ile tartışmaları yoğun ve çatışmalıydı. Özellikle Zin ile Eyüp çatışıyorlardı. Bu tartışmalardan çabuk sıkılan Cenk oldu. Uykuya çekilinceye kadar, Zin'e eğitime ilişkin şeyleri söyleyenin kim olduğunu düşündü. Kırgın bir halde köşesine çekildi. Nöbet sırasını belirlediklerinde geceyarısı olmuştu. Aralanan gözleriyle onları dinleyen asker bu tempoya şaşırmıştı. Asker'in uyanık olduğunu farkedene Eyüp, sobanın üzerinde ısıttığı yemeği askerin yanına getirip;

-Şimdi seni biraz dikleştirelim de yemeğini rahat ye. Hep şu tuzlu suyu içecek değilsin herhalde. Artık yemek yeme zamanın geldi. Doktorun da bunları söylüyor. Askerin bakışları Zin'i aradı. Zin, Ahmet'in tansiyonunu ölçüyordu. Asker soran gözlerle Eyüp'e baktı. Eyüp, askerdeki korkuyu hala kıramadıklarını anlayarak;

-Heval Bahadır, burada güvenliktesin. Bize güvenmek zorundasın. Şu anda gidecek bir yerin yok. Şundan da emin ol ki bir çatışma durumunda hepimiz imha oluncaya kadar da seni koruyacağız. Bak senin baban yaşıdayım ve inandığım şeyler

var. Bizler de sizin gibi insanız. Bizden korkman için herhangi bir neden yok.

Orada bulunanlar askerin ismini öğrenmişlerdi ve Heval Eyüp'ün konuşmasının sonuç vereceğine inanmışlardı. Zin, Kamil'in ismi unuttuğundan değil, 'r' harfini söyleyemediğinden dolayı ismi ona söylemediğini çakmıştı. Bahadır uzun süre direndikten sonra günlerin verdiği açlık hissiyle iki lokma yemek yedi. Kendisini fazla yormaması gerektiğini biliyordu. Gözleri Cenk'i arıyordu. Anlaşılan canı sigara istiyordu. Cenk tulumuna sarılmış uyuyordu. İsteğini doktora söyleyemezdi. Onlardan hiçbir şey istememeliydi fakat sigara vazgeçilmezdi. Eyüp'e:

-Adımı nasıl öğrendiniz? Elini boynuna attı. Cevabı kendisi bulmuştu. Künyesi onların elindeydi. Yaralı halde kendini nasıl yerde sürüklediğini hatırladı. Elini göğsüne attığında sıcak kanı nasıl hissettiğini ürpererek anımsadı. Yaşamın kendisi için bittiğini düşündüğü bir anda bayılmıştı. Ama şimdi onu vuranlar, ona sahip çıkıyorlardı. Bu çelişkili bir durumdu. Daha fazla düşünmeye tahammülü kalmamıştı. İnleyerek yerinde doğruldu ve Eyüp'e sırtını dönerek yatağına gömüldü. Zin Eyüp'e, Bahadır'ın anlayamadığı bir şeyler söyledi. Sessiz kalan Bahadır korkuyor muydu acaba? Zin korkup- korkmadığını sormak istedi ama vazgeçti. Daha sonra;

-Konuşmak ister misin? Herhangi bir ihtiyacın var mı?

Bahadır, battaniyesinin altından;

-Siz mi benimle konuşacaksınız ya da ihtiyaçlarımı mı karşılayacaksınız? Komik olmayın.

Söze Eyüp karıştı. Yine o bilindik sakın tavrıyla;

-Size ulaşmak, sizi anlamak istiyoruz. Hatta tanımak. Evet tanımak istiyoruz.

Bahadır onlara dönerek;

-Pekala önce soruları ben sorayım. Sizin gibiler şimdi nerelerde kalıyor? Bu soru üzerine Eyüp Zin'e göz kırparak;

-Yarım saat ötemizdeler. Ama hergün yer değiştiriyorlar.

-Sizden kaç kişi öldü geçen operasyonda?

-Gördüğün arkadaş yaralandı sadece. Sizden de yaralı ve şehitler vardı ve senin dışındakileri beraberlerinde götürdüler. Son cümleyi vurgulayarak söylemişti. Belki de askeri etkilemek

için böyle davranmıştı. Bahadır'ın gözleri dolmuştu. İlk kez bir savaşa girmiş ve onda da yaralanmıştı. Şu anda da hep farklı gösterilen insanların içindeydi. İlk kez terörist görüyordu ama onların da normal insan olduklarını gördüğünde şaşırmıştı. Arkadaşları onu bırakıp gitmişlerdi ve bu garipsediği insanlar onu kurtarmış ve şimdi de iyileştirmeye çalışıyorlardı. Anlayamadığı şeylerdi bunlar. Sonunun iyi olmayacağına kendini inandırmış, öldürüleceği günü bekliyordu. Madem ölecekti, neden ona iyi davranıyorlardı ki?

Eyüp:

-Seninle daha sonra konuşuruz. Şimdi dinlensen iyi olur. Zin'e de:

-Sen de dinlensen iyi olur. Sana da şevbaş diyerek yerinden kalktı. Sabırlı olmaları gerekiyordu. Sobanın kenarına oturdu. Yeleğinin cebinden çıkardığı avuç kadar kitabın sayfalarını çevirdi. Kitabın sayfaları içine gömülmüştü. Bir ara etrafına bakındı. Yaralıların uyuduğundan emin olunca da bir sigara sarıp ağızlığına yerleştirdi. Ama Ahmet'in ona fısıldayışıyla irkildi. Ahmet sigara istiyordu. Eyüp bu kez Zin'in uyuyup uyumadığından emin olmak zorundaydı. İç taraftan sesler geliyordu ama buraya geri dönmeyeceklerinden emin bir şekilde Ahmet'e de bir sigara sardı. Ahmet:

-Bu konularda senin de hassas olduğunu biliyorum ama kusura kalma heval, bu zehirden kendimi kurtaramıyorum.

Eyüp:

-Kaç yıldır içiyorsun?

-Gizlice üç yıl içtim. Babam yakaladığında sigarayı kolumda söndürmüştü. Kolundaki izi Eyüp'e göstererek:

-Halbuku bir iki güzel nasihatle bulunsaydı onu dinlerdim. Benimki inat oldu artık. Onüç yıldır içiyorum. Eyüp, Ahmet'in bu kadar açık konuşmasına hem şaşırmış hem de sevinmişti. Ahmet'i iki yıldır tanıyordu ama bir gün ailesinden bahsettiğini duymamıştı. Yerinden kalkarak elini Ahmet'in omuzuna koydu.

-Yakında daha rahat sigara içeceğin günler de gelecek. Anlıyorsun değil mi? Ahmet de elini Eyüp'ün elinin üzerine koyarak;

-Yakında... diyebildi. Eyüp tekrar sobanın kenarına geçip

kitabını okumaya devam etti.

Sirwan da kendilerine ait köşeye çekilmiş, el feneriyle kitap okuyordu. İkinci nöbet ona aitti. Uyusa kalkması zor olacaktı. Bu zamanı kitap okuyarak dağarlendirmek istiyordu. Yeni başlıyordu okuma-yazma öğrenmeye. Okurken yanan gözlerini dinlendirmek için gözlerini kapadı. Eyüp ona seslendiğinde defterine başını koymuş uykuya dalmıştı. İçinden atamadığı bir sıkıntısı vardı. Dalgınlığı artmıştı son günlerde. Hastahaneden çıkma önerisi yapsa, nasıl anlaşılırdı acaba? Kaygıları vardı. Aslında Zin ile rahat konuşabilirdi ama nasıl başlayacaktı konuşmaya? Eyüp tekrar seslendiğinde;

-Tamam uyandım heval, geliyorum diyerek aradaki perdeyi yana çekerek çıktı. Eyüp de bir köşeye çekildi. Sirwan sadece sayıklama seslerinin geldiği bölüme içi ürpererek girdi. O da Eyüp'ün yerinde oturarak kitabını açtı. Gözlerini zorla açabiliyordu. Arada bir başı önüne düşüyordu. Bu şekilde kalsa uyuyacaktı. Şkeftin kapısına yöneldiğinde Bahadır:

-Baksanıza buraya. Tuvalete çıkmam gerekiyor. Sirwan başından kaynar su dökülmüş gibi irkildi. İlk defa bir erkek bu kadar rahat dışarı çıkmak için bir bayan arkadaşla konuşuyordu. Sirwan onun başka biri olduğunu hatırlar gibi:

-Bir dakika heval. Cenk'e haber vereyim diyerek Cenk'in başucuna gitti. Sirwan:

-Heval Cenk uyan. Bu adam ne istiyor ben anlamadım dediğinde sırtından büyük bir yük kalkmış kadar kendini rahat hissetti. Cenk uykulu gözleriyle yerinden kalkıp askerin yanına gitti. Cenk:

-Heval Bari neye ihtiyacın var. Arkadaş seni anlamamış. Bahadır:

-Anlamamış mı? Hayret. Sadece tuvalete gideceğimi söyledim. Korkmayın kaçmam. Hem benim adım Bahadır. Lütfen adımlı doğru kullanın dediğinde Cenk'i bir gülme tuttu. Bahadır öyle yüksek bir tonla konuşmuş tu ki, Sirwan kızardığını hissetti. Ahmet de yerinden doğrulup nelerin olduğunu anlamaya çalıştı. Cenk bu arada askerin kolunun altına girmiş onu dışarı çıkarıyordu. Ahmet:

-Heval Sirwan, nöbetçi sen misin? Heval Eyüp'ün nöbeti ne

kadar çabuk bitti diye kendi kendine söylenir gibi konuştu. Sirwan yarı şaşkın bir şekilde:

-Neden? İstiyorsan onu kaldırayım, canın sigara mı istedi? dediğinde Ahmet:

-Ne sigarası. Yoksa

Sirwan:

-Yarına kendinizi büyük bir özeleştiri için hazırlayın. Zin arkadaşın sizi affedeceğini sanmıyorum. Hakkı da var. Buradaki sorumluluk ona ait ama kimse kuralları uygulamıyor. Zaten bizim arkadaşların kuralları çiğneme konusunda hiç sorunları yok. Sinirlendi ama sizi o anla kırmak istemedi. Özellikle de Eyüp arkadaşı. Sirwan son cümleyi vurgulayarak konuşmuştu. Ahmet yerinden doğrularak sesini indirerek konuştu:

-Neden özellikle Eyüp arkadaş için? Sirwan biraz düşünerek cevap vermek istedi. İlk kez kaygısız ve rahat bir şekilde Ahmet'le konuşuyordu. Ahmet'in bakışlarını loş ışıktaki yakalayarak kendinden emin konuştu:

-Bilirsin bizde bazı insanlar etkili, bazıları da yetkilidir. Zin arkadaş da etkiye daha çok önem verir. Ahmet de Sirwan'a bakarak biraz alaylı bir üslupla:

-Peki ya sen neye göre yaklaşırsın insanlara? Sirwan bu kez bakışlarını nereye çevireceğini bilemeden kaygılı konuştu. Sirwan:

-Benimki duruma göre değişiyor. Bazen insanları hiç takmıyorum bazen de değerinden fazla önem veriyorum. Ahmet hemen araya girerek:

-Sen olaylara çok duygusal yaklaşıyorsun. Kendinde oturtman gereken bir anlayış olmalıdır. Sirwan çok sinirlenmişti. ilk kez bu kadar ağır bir eleştiri almıştı. Sert bir üslupla:

-Sen ne demek istiyorsun heval. Benim üzerimde çözümleme yapman için konuşmuyorum. Hem benim kişiliğime yönelik şimdiye kadar..... Tıkanmıştı. Yerinden kalktı. Sobanın yanında durup kapıya doğru baktı. Ahmet de arkasından bakarak onun ağlayıp- ağlamadığından emin olmak istiyordu. Ahmet:

-Bu kadar daralmana gerek yoktu heval. Sadece ben o gün.... Durdu. Neden bu konuyla bağlantılandırmıştı ki? Ama Sirwan kelimeyi yakalamıştı. Hızla arkasına dönüp Ahmet'in yanına

geldi. Soran bakışlarla Ahmet'i önce süzdü, sonra da:

-Evet o gün . Neden tamamlamıyorsun konuşmanı. O gün ben ne yaptım? Açık konuşsana. Bu sırada Cenk ve asker içeri girdiler. Cenk'in soluk alışları onlara kadar geliyordu. Askeri yatağına yavaşça yerleştirdi. Belli ki asker de yorulmuştu. Sirwan konuşmasının yarıda kalmasına kızmıştı ama görevi gereği askerin yarasını kontrol etmek zorundaydı. Feneri alıp yanlarına gitti. Kırılğan bir sesle:

-Heval Cenk, arkadaşın göğsünü açsana. Zorlanmışsa kanama yapmış olabilir. Cenk de söylenileni yaptı. Sirwan, yaranın etrafını kontrol ettikten sonra askerin yüzüne bakarak;

-Yara temiz. Dikkat ederseniz en yakın zamanda iyileşeceksiniz. Bahadır söylenilenle ilgilenmiyordu. Sirwan'a:

-Sizde bu konuların ne kadar tabu olduğunu bilmiyordum. Bundan sonra dışarı çıkacağım ifadesini kullanırım dediğinde Sirwan, Cenk'in askerle konuştuğunu anladı. Kızarmıştı ama bir daha böyle bir şeyle karşılaşmayacağına sevinmişti. Cenk:

-Sen uyu. Zaten benim nöbetime az kalmış. Sirwan:

-Yaralılara sigara vermeyeceksin değil mi? Size bu konuda fazla güvenmiyorum. Darılmayın ama bu konuda bizi zorluyorsunuz. Asker konuşulanları anlamıyordu ama anlayan biri gibi onları dikkatlice dinliyordu. Bu uyarın ardından Sirwan kendilerine ait olan kısma gitmeye yeltendi. Ahmet:

-Şevbaş heval dediğinde Sirwan umursamaz bir şekilde davrandı. İçeri girdiğinde, Zin derin bir uykuydaydı. Sirwan üzerinden kayan battaniyesini üstüne örttüğünde hafif irkildi. Zin'in uyanmasından çekinmişti.Yatağına uzandı ve Ahmet'le olan konuşmasını hatırladı. Kızgındı. Sıkıntısından ağlayacaktı ama kendisine yediremedi. Battaniyesine gömülerek uykuya geçti.

Bahadır da uzun bir süre uyuyamadı. Fısıltıyla, kendisinin anlamadığı bir dilden konuşan bu insanların içinde ne kadar kalabilecekti. Korkudan uyuyamıyordu. Her zaman ilaçla uyuduğundan hiçbir şey hissetmiyordu. Bu gece neden bu insanlar onu uyutmuyorlardı. Bir iğne vurabilirlerdi. Geçmişini düşünmeye başladı. Annesi ne yapıyordu acaba? Kardeşleri, sevgilisi ve diğerleri. Bir gün karşılarına sağ olarak çıksa ne kadar

da şaşırırlardı kimbilir? Ama gerçekten o gün olacak mıydı? Bunları düşünerek uykuya geçti. Aradan uzun zaman geçmiş olacak ki alnındaki eli hissetti. Bu dokunuş yumuşak değildi. Gözlerini araladığında başucunda bir erkek beklerken Zin'i gördü. Aynı el, bileğini kavradı. İtirazsız bir şekilde elini rahat bıraktı. Zin:

-Günaydın. Hastamız bugün nasıl acaba? Gece uyuyabildin mi diye sorduğunda Bahadır sadece Zin'i takip etmekle yetindi. Zin iğne hazırlıyordu. Bir şırınganın ucunu yakıp ilacı çektiğinde Bahadır dayanamayıp;

-Ne biçim doktorsunuz. Şırınga bir kez kullanılır. Sonra....beni yavaş yavaş öldürmek istiyorsunuz diye haykırdı. Buna içlerlen Zin,

-Bunu ben de biliyorum ama şimdiye kadar kimse bundan dolayı ölmedi. Yollar kapalı ve arkadaşlarımız karlı yolları yarıp ilaç getirmeye gittiler.Var olanla idare edeceğiz ve sizi de öldürmeye niyetimin olmadığını bilmenizi isterim. Hem şimdiye kadar kimse benim doktorluğumdan şikayet etmiş değil. Zin'in rahat ve sevecen cevabı karşısında sessizleşen Bahadır, yaptığından utanır bir hale büründü. Kolunu doktorun istediği pozisyonda tuttu. Anlaşılan kendini doktora teslim ediyordu. Zin sakın bir edayla işleme geçerken, onu takip eden Eyüp'ün yüzü gülüyordu. Eyüp:

-Arkadaşlar kahvaltı hazır. Bahadır arkadaşın beslenmesiyle ben ilgilenebilirim dediğinde Zin:

-Çok iyi ama umarım tedavimizi boşa çıkarıcı bir şeyler de vermezsiniz dediğinde Eyüp şaşırarak:

-Ne demek heval. Prosedürlere göre hareket ediyoruz dedi. Zin dışında orada bulunanlar gülmeye başlamışlardı. En çok da Ahmet güldü. Ahmet bir süre gülmesine ara vererek:

-Heval Eyüp, bu doktor arkadaşın her yerde gözü var. Şimdi ne dersin borçlu çıkacaksın. Eyüp deşifre olmanın verdiği sıkıntıyla ofladı ve ekmekleri sütün içine doğramaya koyuldu. Zin başka bir yorum yapma gereği duymadan kahvaltıya oturdu. Kahvaltıyı Ahmet'in yatağına yakın bir yerde kurmuşlardı. Sirwan dalgındı. Ahmet arada bir ona bakıyordu ama Sirwan özellikle ona bakmamaya çaba harcıyordu. Akşamki tartışmayı düşündüğü

belliydi. Sirwan bir iki lokma yedikten sonra kendilerine ait yere gitti. Hazırlanıp tabura gidecekti. Acele ediyordu. Uzun zamandır arkadaşlarını görmemişti ve bugün için Cenk ve Eyüp'le beraber izin koparabilmişti. Zin bu sessiz tavırlarından, birşeylerin olduğunu anlamıştı ama tartışmayı sonraya bıraktı. Sessizliği Ahmet bozdu:

- Dün akşam olanlar için özür dilemem gerekecek ama heval sizin de sigara konusunda biraz esnek yaklaşmanız gerekecek. Beni etkiliyor ama diğer adam için bir şey demiyorum. Zin çayını yudumladıktan sonra:

-İkiniz için de iyi değil. Sigarayı bırakamıyorsanız en azından azaltabilirsiniz. Bu konularda esneğimdir ama gece yarıları içilen sigaraya anlam veremiyorum. Cenk bu konuşmaları üstüne alınarak araya girdi:

-Vallahi heval, o asker beni çok zorladı. Ben de acıdım o nedenle de dışarıdayken bir kaç fırt içmesine izin verdim dediğinde Zin çıkışarak:

-Sen de askere mi ikramda bulundun? Cenk:

-Sen dedin ya gece yarısında sigara falan diye. Ahmet bu kez daha yüksek sesle gülmeye başladı.

-Kendini niye ele veriyorsun ki heval... Arkadaş bizden bahsediyor. Zin keskin bir tavırla:

-Artık son olacağını umut ediyorum. Umarım bir daha tekrarlanmaz diyerek yerinden kalktı. Uzun zamandır okuyamadığı kitabını içeriden alıp arkadaşlarına:

-Siz de acele edin ki akşamki işler kalsın. Belki ben de birşeyler okurum diyerek kitabını açarak okumaya başladı. Diğerleri de sessizce toplanıp çıktılar. Aradan biraz zaman geçince Ahmet:

-Heval Zin, ben Kamil arkadaşla konuşmak istiyorum diye fısıltıyla konuştu. Ahmet'in bu sözlerine nasıl bir karşılık vereceğini hesaplayarak kitabını kapadı. Ahmet'in konuyu nereye getireceğini iyi bildiğinden, sakın bir şekilde;

-Arkadaşlar geldiğinde haber göndeririz.

-Cihaz var ya?

-Kullanmamalıyız , biliyorsun sadece acil durumlarda.

-Tamam ben de beklerim.

-Acil bir şey varsa söyle, elimden gelecek bir şeyse;

-Beni başka bir bölge hastahanesine gönderemez misiniz?

-Yapma heval. Öyle bir şey söyle ki mantıklı bulalım. Arkadaşlar pratiğe çıkacaklar ve biliyorsun ki hergün yer değiştiriliyor. Kim seninle bireysel olarak ilgilenebilir ki? Buradaki arkadaşlardan şikayetçi isen açık söyle.

-Hayır heval ben bunu söylemek istememiştim.İki ağır hasta bir yerde ağırlık oluyor. Bu nedenle belirtmiştim. Sanırım başka hastahanelerde fazla hasta arkadaş yok. Zin sakın bir tavırla:

-İki yaralıdan daha fazla arkadaşla da ilgilendik. Şu anda en sakın dönemimiz. Kışı atlattık da bakalım bahar kendisiyle ne getirecek? Şunu da belirtiyim ki ben de senin gibi bir istemde bulunmuştum ve erkenden hastahanedan çıkmıştım. Ya sonuç? Ayaklarına baktı. Karda yanmıştı. Hastanede kalma yerine çalışmak istediğinden, üç ayak parmağını kesmişlerdi.

-İnsanın bir şeyler yapma arzusu, çevresini düşünmesi güzel bir şey ama sağlığını da düşünmek zorundadır ki, daha sonra kendini tam katabilsin. Yıllardır bu konuda insanlara bu düşüncüyü sen veriyordun. Seni anlıyorum dedikten sonra içeriye bir sessizlik çöktü.

Bahadır, gece boyunca uykusuz kaldığından yarı uyuşuktu. Cenk, Sirwan ve Eyüp arkadaşlarını ziyarete gitmişlerdi. Ahmet Zin'in kesin cevabını aldığından, kendi halinde öylece kalmıştı. Akşamki tartışma üzerine Zin ile konuşmayı düşündü ama ne kadar yerini bulurdu kestiremiyordu. Sirwan mutlaka o konuyu tekrar açacaktı ve bu kez kaçması mümkün olmayacaktı. Belki Zin birşeyler söyler de bu hakim hava değişir diye umutlanıyordu. Zin kitabın sayfaları arasına gömülmüştü.

Bu arada Bahadır uyanarak, yatağında doğruldu. Zin Bahadır'ın onu belli bir süredir takip ettiğinden habersiz, büyük bir açlıkla okuyordu kitabını. Bir serçe yolunu şaşırarak şkeftin içinde dönüp durdu. Zin başını kitabından kaldırıp çıkleyen serçeden yana baktı. Bahadır da kuşun sesini duymuş gözlerini açmıştı. Kuşa bakarak gülümsedi. Zin bu gülümsemeyi yakaladı ve Bahadır'ın gülümserken nasıl da güzel görüldüğünü şaşırarak farketti. İlk kez gülümsemişti ve bu da iyiye işaretti. Bahadır, Zin'in ona baktığını anladığında yüz ifadesini hemen ciddileştirdi

ama bu ciddi duruş fazla içten değildi.

-Kuşlar güzel değil mi? Bu soruyu arkadaşlarından bağlarını tamamen koparmış askeri konuşmaya çekmek için sormuştu. Yavaş yavaş iyileşiyordu ama daha da hırçınlaşıyordu. Bu nedenle ona karşı çok dikkatli olmak gerekiyordu. Bahadır alaycı bir üslupla;

-Sizler güzellikten anlar mıydınız? Böyle bir mağarada ağzınızdan çok ilginç sözler çıkıyor doğrusu.

-Bizi bir anlasanız, asıl güzelliklerin bizim içimizde olduğunu göreceksiniz. Asıl güzellik arayışçıları bizleriz. Şimdiye kadar yaşayamadığımızdan bu güzellikler bizi daha fazla çekiyor ve ilgilendiriyor.

-Sizleri anlamak isteyebileceğimi hiç sanmıyorum. Ama nasıl oluyor da bu kadar zorluğu sevebiliyorsunuz. Bizim ülkemizde tüm güzellikler ...

-Sanırım bu güzellikleri görebilseydik bizler de yeni arayışlara girmezdik diyen Zin, askerin sözünü kesti. Asker sözü devralarak;

-Nasıl oluyor da dilimizi bu kadar iyi konuşabiliyorsunuz? Oysa diğerleri

-Sizden daha fazla yaşadığımı ve okul okuduğumu sanıyorum. Kendi öz dilimi de konuşuyorum. Fakat size de kin duymuyorum.

-Ama ben sizlerden nefret ediyorum. Allah ...

Zin ikna edemeyeceğini anladığından umursamaz bir eda ile kalkıp, sobanın üzerindeki çaydanlığı kontrol etti. Çay hala sıcaktı. Sevinmişti. Göz ucuyla Ahmet'in uyanık olup olmadığına baktı. Dalgın bakışlarla, elini çenesinin altına dayamış Bahadır'ı izliyordu. Bu kadar tavırsız kalmasına doğrusu şaşıyordu. Ahmet ki her yerde radikalliği ile tanınırdı. Zin uzun uzun ikisini izledi. Şimdiye kadar aralarında küçük de olsa bir kelime alış veriş olmamıştı. Oysa birbirlerine anlatacaklarının çok olduğunu ikiside iyi biliyordu. Kulplu çay bardaklarına doldurduğu çayları tek tek önlerine bıraktığında askerin yumuşak bakışlarıyla karşılaştı. "Seninle ne kadar çok şey paylaşılır ama çok inatçısın" diye geçirdi içinden.

Tavla oynayalım mı? diye soran Ahmet'e tebbesümle karşılık

verdi. Ahmet yastığını altına sakladığı karton tavlayı çıkartıp taşları dizmeye başladığında,

-Heval Bahadır biraz daha iyleştiğinde onunla da oynarsın. Şimdilik ona yasak diyen Zin'in bu imalı yaklaşımını hemen yakalayan Ahmet, çayını yudumlayan askere "heval" diye hitap edilmesine içerlemişti.

-Bakarız, diye umursamazlık kokan bir cevap verdi Ahmet. Zin ilk eli kazanınca Ahmet sıkıldı.

Zin diğer ellerde düşünceliydi. Şehit düşen kardeşi gözlerinin önüne gelmiş onu anımsamıştı. Her satranç oynayışlarında, Zin'e nisbet yapardı. Kaybettiği zamanlar öcünü alıncaya kadar oyunu bırakmazdı. Bir seferinde gece yarısına kadar oynamışlardı ve kardeşi kazandıktan sonra oyunu bırakmıştı. Diğer gün okula geç kaldığında Zin bir gerekçe bulamamış; öğretmenine, annesinin çocuk doğurduğu için geç kaldığını söylemişti. Tabi aynı gün yalanı ortaya çıkmıştı. Çünkü öğretmeni hediye olarak evlerine gelmişti. Gülerek oyunu bıraktı. Ahmet bu gülüşün mütevazilikten olduğunu sanarak kendisi de güldü.

Sirwan, şkefte girdiğinde terden ıslanmış perçemlerinin altından gülen gözlerle içeridekileri süzdü. Elindeki beyazlı, pembeli badem çiçeklerinden çiğ damlaları dökülüyordu. Şöyle bir onları salladıktan sonra iki dalı Bahadır'a uzattı. Yarı şaşkın, yarı anlamsız bakışlarla Bahadır bu teklifi red etti. İçi burkulan Sirwan, renk vermek istemiyormuşçasına elindekilerin hepsini Ahmet'in baş ucuna bıraktı. Başını sallayarak teşekkür eden Ahmet'e, hüzünlü bir bakış fırlattı. Askerin yaklaşımına oldukça içerlemişti. Neden hala Bahadır'ın böyle yaklaştığını anlayamıyordu. Tüm çiçekleri Ahmet'e vermiş olması da yanlış yorumlanacaktı. Aceleyle mutfak kısmına yöneldi. Ahmet bu telaşlı arkadaşının sıkıntılarını biliyordu ama bu ortamda onun için yapacağı bir şey yoktu. Zin bu havayı dağıtmak için radyoda çalan müziğin sesini yükseltti. Sirwan'a:

-Arkadaşlar nerede? Gelmediler mi? diye sordu. Sirwan cevap verecekti ki Bahadır aniden çıkıştı:

-Lütfen yüksek sesten rahatsız oluyorum. Hem onlar bizim türkülerimiz... Ahmet bu sözlere dayanamıyarak:

-Aman da aman yıllarca bizim kültürümüzü çalıp kendine mal eden sizlersiniz. Onlar bizim türkülerimiz. Arkadaşlara müdahale etme hakkın yok. Zin hemen araya girerek:

-Herhalde yaşananların hepsini heval Bahadır'a yüklemeyeceksin heval Ahmet. Bu tartışmayı kesin.

Ahmet sırtını dönerek bir of çekti. Bahadır da zorla nefes alıyordu. Kendisini zorlamıştı. Zin hemen Bahadır'ın başucuna giderek elini alına uzattı. Bu hareket karşısında tepkisiz kalan asker, ağzına yerleştirilen termometreyi itirazsız kabul etti. Nabızı yükselmişti ve biraz da ateşi vardı. Son günlerde fazla yemek yemediğinden, bünyesi zayıf düşmüştü. İğne gerekiyordu. Bunun ateşkes için uygun bir an olduğunu düşünen Zin, Sirwan'a seslenerek:

-Heval Bahadır'ın iğnesini vursan iyi olacak. Ateşi var ve nabızı yüksek. Yiyecek bir şeyler de versek iyi olacak. Zin'in politikasını anlayan Sirwan yarı gülümseyerek işe koyuldu. Hep aynı yere iğne vurulduğundan kolu morarmıştı. Ve Bahadır sorgulayan gözlerle ona baktı. Sirvan bunun karşısında;

-Sırt üstü uzanmak zorunda olduğunuzu biliyorsunuz. Zaten artık elimizden geldiğince iğne kullanmayacağız. Korkmayın, bu morartılar zamanla geçer. Bu sözler üzerine askerin yüzünde bir rahatlama belirdi. Bu sırada dışarıdan gelen sesler üzerine Zin dışarı çıktı. Gelenleri selamlayarak içeri davet etti. Cenk ve Eyüp içeri geçtiler ama Kamil hemen konuya geçmenin acelesinde olduğu için bu teklifi bir sonraki ziyaret için saklı tutmayı yeğledi. Hemen ötelerindeki taşlara oturup, içeridekilerin duyamayacağı bir tonda konuşmaya başladı:

-Dün akşam biri kaçtı. Arkadaşlar "aileye gider" diyorlar ama nelerin gelişebileceğini kimse garantileyemez. Bu nedenle her iki arkadaş hazırlarsan iyi olacak. Bir günlük yol var önünüzde ve bu arkadaşları aktarmak durumundayız hevala Zin. Kamil'in bu sözlerinden çıkardığı sonuç karlı bir yolu yarmak ve kendisinin de onlarla gideceğiydi. Biri tek ayaklı, diğeri göğsünden yaralı ve dikişleri henüz tutmamış biri. Bu büyük bir risk olacaktı ama yapmak zorunda oldukları bir yolculuktu. Zin daha da ayrıntı isteyerek;

-Başarmak zorunda olduğumuz bir iş. Benim buradan

ayrılmam kesinlik kazanmış mı? Çünkü geri dönüşüm en az bir ayı alacaktır. Kamil başını düşünceli sallayarak;

-Çok tartıştık ve diğer taburdan bir arkadaşı buraya yollayacaklar. Heval Sirwan da var ve bizim diğer yere taşınacaklar. Sizin zorlanacağınızı biliyoruz. En zorlu yer boğazdır. Arkadaşlar kontrol ettiler; belli bir yere kadar katırla gidersiniz, yaralıları iki saatlik bir mesafe sırtta taşımak gerekecek, sonra da köylüler sizi karşılayacaklar. Genel hastanede de size ihtiyaç var ve bir talimata kadar orada kalacaksınız. Bu son sözler Zin'i duygulandırmıştı. İki yıldır beraber olduğu yoldaşlarından ayrılacaktı ama duygularına hakim bir halde sordu:

-Ne zaman hareket edeceğiz? Yola çıkmadan arkadaşları yıkarsak iyi olacak ve vedalaşmak da istiyorum.

-Yarın sabah saat altıda herşey hazır olacak. Güçlü arkadaşları vereceğiz ve sayınızı fazla tutacağız. Köylülere ulaştığınızda sen yaralılarla devam edeceksin, diğerleri de dönecek. Taburdan geçeceksiniz. Uygun bir tören yapacağız ve o askeri tüm arkadaşlar da görmüş olacaklar. Günde en az on öneri geliyor buraya gelmek için. Neyse bir istemin varsa söyle, yarın zaten görüşeceğiz. Bu sırada, Kamil ile gelen genç arkadaş da şkeftin içini bakışlarıyla kontrol ediyor ama meramını dile getiremiyordu. Bunu anladıklarında Zin;

-Hadi gel seni askerle tanıştırayım. Bu teklifi çekinceli bir şekilde kabul eden Yaşar, parlayan yeşil gözleriyle hastanenin içine daldı. Önce Ahmet'i selamladı ama boğazı düğümlendiği için fazla konuşamadı. Boynuna sarılıp:

-Sana çok kızmıştım ama şimdi kızgınlığım geçti. İyileştiğinde yine senin takımına geleceğim. Ahmet:

-Böyle bir şey mümkün olacak mı sence? Boğazını temizleyerek devam etti:

-Artık sen kendini o takım için hazırla. Benim başka işlerim olacak dediğinde ağlamamak için kendini zor tutan Yaşar, Ahmet'in omuzuna bir yumruk indirerek:

-O kadar da değil. Arkadaşlarımızın yerini hiçbir zaman tutamayız. Bu arada Zin, hemen Sirwan, Eyüp ve Cenk'i dışarı yollayarak, Yaşar'a;

-Heval Yaşar buraya gel de seni heval Bahadır ile tanıştırayım. Bu genç gerilla, boğazındaki düğümü temizleyerek onlara taraf yürüdü. Kumral, yeşil gözlü olan Yaşar, Bahadır ile olan benzerliğine şaşırmişti. Bahadır daha iri ve dolgundu. Yaşar daha çocuk yaştaydı ve hareketliydi. Bu tanışma Bahadır için şaşırtıcıydı. Bu küçük çocuğun buralarda işi neydi? Şaşkın bir şekilde uzatılan ele karşılık verdi. Yerinden doğrulup Yaşar'ın gözlerinin içine baktı. Acıyarak bakmıştı ve içinden geçenleri hemen dile getirdi:

-Siz bu çocuklara nasıl kıyabiliyorsunuz? Yazık değil mi? Nasıl kandırabiliyorsunuz, hiç vicdanınız sızlamıyor mu? Yaşar hemen kızarak cevap verdi:

-Hiç de çocuk değilim. Tam onbeş yaşındayım ve üç yıldır dağlardayım. Hem kimse de beni zorla getirmedi. Zin, öfkeden kızaran Yaşar'ı ve şaşkın Bahadır'ı bu halde bıraksa büyük bir kavganın çıkacağını biliyordu. Bu nedenle ortamı sakinleştirmek için araya girdi:

-Belki bir daha birbirinizi göremeyebilirsiniz. Karşılıklı atışma yerine birbirinizi anlamaya çalışırsanız iyi olur. Heval Bahadır kendi yaşamını sana anlatabilir ve sen de yazdığın romana bunu da dahil edebilirsin heval Yaşar. Romanın daha zengin olur ve sen de böyle bir asker tanıdığına, dost edindiğine dair geleceğe bir belge bırakmış olursun.

Bahadır, Zin'in bu sözlerini fazla inandırıcı bulmadı. Kendisine karşı bir politika olarak yorumladı. Fakat Yaşar'ın, cebinden defterini çıkarması ve bir şeyler karalamaya başlamasıyla bu düşüncesinde yanıldığını anladı. Yaşar bir coşku ifadesiyle Bahadır'ın yanına oturup hemen soru sormaya başladı:

-Adının Bahadır ve doğum yerinin Aydın olduğunu biliyorum. Yaşın da yirmi sekiz. Bu yaşta askere geldiğine göre ya torpil yaptın ya da okul okudun. Hangisi olduğunu söyleyebilir misin? Bahadır, kızgın mı olduğunu, rahat mı olduğunu çıkaramadı. Bu gence ısınmıştı ama o da buradakilerden biriymiş onun için. Bu nedenle soruya cevap vermeden önce anlaşma yapmaya karar verdi. Bahadır:

-Cevaplarımı sadece kendine saklayacağına söz verersen sorularını cevaplarım. Yaşar kesin ve acele bir cevap verdi:

-Bunun imkanı yok. Bizde saklı şeyler yoktur. Özellikle arkadaşlarımdan daha farklı şeyler öğreneceğim için durumum farklılaşacak. Yani anlarsın işte. Bahadır:

-Kendini ağır satanlardan sın anlaşılan. Bu yaşta böyle biri olmak ileride seni çok kötü düşürebilir de. Bunu hiç hesapladın mı? Bir de açık konuşman hoşuma gitti.

-Kariyer sahibi olmak bir yönüyle de iyidir. Başkasının emeğini hiçe sayarak değil, kendi emeğinle ayakta durup, yükseleceksin. Bunu hedefliyorum. Böylesi cevaplar alacağını tahmin etmeyen Bahadır yerinden hafif doğruldu, oturmak istiyordu. Zin onu farkettiğinde, hemen yardıma koştu. Duvar kenarından kaldırdığı bir yastığı Bahadır'a destek yaptı. Sırtından tutarak pozisyonunu düzeltti. Zin'i şaşırtmıştı. Gözlerinin içi gülüyordu. Teşekkür eder bir hali vardı. Sohbetlerini tamamlamaları için ikisini yalnız bıraktı. Onun da Ahmet ile konuşmasını tamamlaması gerekiyordu. Ahmet'in yanına doğru gidecekken Yaşar:

-Heval doktor, daha önce keşke bu arkadaşla karşılaşsaydım. Tam benlik bir arkadaş. Zin:

-Ahhap-çavuşluk ha. Bunun çok ciddi eleştirileceğini biliyorsun. Asker bu kavramı anlamamıştı. Yani eleştiri konusu olacak olan ne idi? Bahadır:

-Ne kadar farklı kavramlarınız var. Bizimle aynı dili konuşuyorsunuz ama kavramlara yüklediğiniz anlamlar farklı dediğinde Zin: -Bunu Yaşar size anlatabilir sanırım. Bahadır, Zin'in kendini sohbetten çekmesine kırlmıştı ama bu kadında farklı bir tarz vardı ve bunu da seviyordu. Bunu kavramak bile Bahadır'a hoş geliyordu. Gördüğü, tanıdığı kadınlara benzemiyordu. Tavırlarında bazen yumuşaktı ama çoğu zaman sertti ve yine de seviliyordu. Tekrar Yaşar'a dönerek:

-Sorduğun sorulara cevap vereceğim. Zeki birine benziyorsun ama belirttiğin her iki neden de değil. Üniversiteyi bitirdim ama askere gitmek istemedim ve kaçak kaldım; ta ki yakalanıncaya kadar. Doğuya sürgün edildim ve şimdi de buradayım. Yeterli mi? Yaşar şaşıracak dinlemişti askeri. Acaba doğruluk payı ne kadardı anlatılanlarda? Yaşar tekrar bir soru sorma ihtiyacı duyarak;

-Herkes vatani için savaşmaya, asker olmaya sevinçle gider ve siz buraya geldiğinizden beridir buradaki arkadaşlara vatandan bahsediyorsunuz. Siz neden askerlikten kaçtınız ki? Bahadır bakışlarını gri duvara dikerek sakın bir şekilde cevap verdi:

-Ailem fakirdi ve çalışmak zorundaydım. Benim dışımda da kimse yoktu ve askere gidersem onlar ortada kalacaktı. Benim ölmem onların savrulması olacaktı. O nedenle kaçak kaldım.

Yaşar yeni birşeyler bulmanın telaşıyla söylenilenleri defterine yazıyordu. Dışarıdan gelen sesle dikkatleri dağıldı ve Yaşar'ın gitme saatinin geldiğini işaret ediyorlardı. Yaşar, isteksizce yerinden kalkıp dışarı çıktı ve kısa zamanda da geri döndü.

Bir beş dakika daha konuşabilirlerdi. Defterini tekrar açarak sorusunu sordu:

-Arkadaşları ilk gördüğünde ne hissettin? Korktun mu; burada nelere şaşırdın? Öyle bir hızla sordu ki derin bir nefes almak zorunda kaldı. Bahadır;

-Bunu sana bırakıyorum. Önemli olanın sizlerin bana nasıl baktığınız ve beni ne yapacağınız. Başka bir şey daha, nasıl sevebiliyorsunuz bu yaşamı, buna hayret ediyorum. Bir de... Bir de bayanların hepsi böyle mi. Yani... nasıl anlatsam. Burada durdu.

-Her neyse. Herşeye iyi tarafından bakmanıza şaşıyorum. Sanki günlerdir dolup da dışa vuramadığı içini boşaltıyordu. Başaracağınıza inanıyorsunuz ama bunun bir hayali geçmemesi, hepinizi hayal kırıklığına uğratacak.Yaşar bu son sözlere kızdı. Kızgın bir halde yerinden kalkıp elini vedalaşmak için Bahadır'a uzattı. Ama Bahadır'ın onun elini sıkıca kavramasıyla kızgınlığı bir dostluk duygusuna döndü. Ahmet'in yanına giderek onunla da vedalaşmak istedi. Ahmet iki haftayı beraber geçirdiği askerle bir bağ kuramamıştı ama bu gencin böylesi bir bağ kurmasını kıskandı. Yaşar'ı dolan gözlerle süzdü ve kucaklayıp öptükten sonra ona bir defter uzattı. Ahmet:

-Yıllardır yanımda taşıyorum ama yazı yazmayı öğrenemedim, benim yerime sen bunu anılarla doldur dediğinde Yaşar bir kez daha Ahmet'e sarılarak çıkışa yöneldi. Zin ve Bahadır onları sessizce takip ediyorlardı. Onlar da

duygulanmışlardı. Yaşar çıkarken;

-Yarın zaten görüşeceğiz diye yüksek sesle konuşup çıkacaktı ki, yanlış yaptığını anlayarak özür diler bir halde Zin'in bakışlarını aradı. Zin "önemli değil" anlamında başını salladığında rahatlamış bir halde dışarı çıktı. İçeriye bir sessizlik çöktü ve dışarıdan gelenlerin de bu sessizliğe katılmalari Bahadır'ı tedirgin etmiş olacak ki; bir bardak su istedi. Cenk ona suyu uzattığında, Bahadır soran gözlerle ona bakıyordu. Durumu açma görevi Zin'e aitti. Hazırlıklara zaman kalması için acele etmesi gerekiyordu. Yerinden kalkıp tane tane konuşmaya başladı. Zin:

-Kamil arkadaş sanırım bazı konuları belirtti ve bazı arkadaşlar konuyu biliyorlar. Yarın sabah hastaneyi boşaltacağız. Bahadır ve Ahmet arkadaşları başka bir yere aktarmamız gerekiyor. Biliyorum zor olacak ancak bu bir zorunluluk. Yollarda hala kar var ve zorlanacağız. Yarın sabah tabura gidip vedalaşacağız, ihtiyaçlarımızı alıp bir grup arkadaşla yola çıkacağız. Ben de geleceğim. Arkadaşların sağlıkları hala risk altında ve kontrol gerektirecek. Ahmet şaşkın bir halde;

-Ben... ben nasıl olacağım sopalarla bu dağlarda... Boğazı düğümlenmişti. Daha fazla konuşamayarak sustu. Bahadır daha tedirgindi. Acaba bilmediği o yerlerde, onu nasıl bir son bekliyordu? Kızgın bir ifadeyle;

-Ölüme giderken bu kadar işkence neden? Zorunluluk diyorsunuz ama Ahmet'e ve bana işkence çektiriyorsunuz. Bu sözlerin onun ve Ahmet'in ilişkileri açısından yeni bir başlangıç olacağını düşünen Zin;

-Heval birbirimizi anlayalım lütfen. Biz kimseyi ölüme götürmüyoruz. Ayrıca böylesi bir yer değişikliği için her şey düşünülmüş ve mümkün olduğunca arkadaşların zorlanmayacağı bir yolculuk planı hazırlanmış. Bu konuda bize güvenmek zorundasınız arkadaşlar. Bahadır'a dönerek:

-Heval Bahadır gerilla olarak baharlarda hareketli oluruz ve biz düzenli ordudan çok farklıyız. Bizde her koşulda hareket emri verilebilir. Sabit kalmak bizim yokolmamız anlamına gelir. Herkesten önce yaralılarımızı sağlama almamız bizde bir ilkedir. Bahadır inanmakta zorlanıyordu. Eyüp bu havayı dağıtmak için

küçük bir hareket yapıp konuya girdi:

-Zin arkadaşın belirttikleri doğrudur. Bu yaşıma rağmen böylesi zorlu bir göreve seve seve giderim. Her iki gazimizin daha iyi koşullara aktarılması bir borçtur ve gerekenler yapılacaktır. Katırlarla bir yere kadar gideceksiniz. Zorlanacağınız yer en fazla iki saatlik bir mesafe ama sanırım sizleri sırtlayacak arkadaşlar daha da zorlanacaklardır. Zaten gerisi araba yolculuğu olacak. Sözlerinin burasında durup Zin'e baktı. Zin yolculuğun güvenliği açısından bunları belirtmemiştii. Belirtmekte sakınca yoktu. Yaralıları biraz rahatlamış görünüyorlardı. Sirwan sesisce hazırladığı dağ çayını tek tek arkadaşlarının önüne koyarken, Zin'in bakışlarıyla karşılaştı. Bir buçuk yıldır ne kadar çok şey paylaşmışlardı ve bu ayrılık ona çok zor gelecekti. Zin çayını alırken, Sirwan'a:

-Seni özleyeceğim. En çok da kızdığın anlardaki doğrallığı özleyeceğim. Sirwan, gülümseyerek Zin'e karşılık verdi. Cenk heyecanını daha fazla içinde tutmayarak bu havayı dağıttı. Cenk:

-Heval Zin ben de sizinle gelme önerisi yaptım. Sanırım kabul edilecek. Kimseden itiraz istemiyorum. Konuşurken Bahadır'a bakıyordu. Bahadır, Cenk'teki çocuk ruhu yakalamıştı ve onun kendisini anlamaya yönelik çabasını seviyordu. Dili fazla yetmese de anlıyordu onu ve onun öğrettiği birkaç kelimeyi de ezberliyordu. Çoğu zaman Cenk yüksek sesle gülüyordu ve arkadaşları hemen anlıyorlardı bunun nedenini. Mutlaka Bahadır teleffuzda hatalar yapmış olacaktı ki, böylesi bir gülüş çıkıyordu. Cenk'in onlarla geleceği haberine sevindi ama Zin, Cenk'ten yana kaygılanmıştı. Vücudundaki parçalar soğukta zorlayabilirdi. Ona söylemesi gerekiyordu ama hassas yaklaşmalıydı. Zin çayını tamamladıktan sonra;

-Arkadaşların banyoları yapılırsa iyi olur. Soğuk almadan ve yaralara dokunmadan olacak biliyorsunuz. Bunları hatırlatmak zorundayım. Ben ve heval Sirwan da araziye açılacağız diyerek yerinden kalktı. Kendilerine ait kısma gidip çantalarını aldılar ve şkefti erkeklere terkettiler.

Zin yan yana yürüdüğü Sirwan'ı sevinçli görüyordu. Belki de yanıliyordu. Böylesi anlarda en duygusal yaklaşan arkadaşlarından birisiydi. Zin:

-Ne düşünüyorsun bu gidiş için? Sirwan hemen.

-Arkadaşlar için buradan çok iyi olur ama kar zorlar. Kaygım bu sadece. Zin:

-Tartışmak istediğin şeyler olduğuna inanıyorum. Benim de sana söyleyeceklerim var. Ama önce seni dinlemek benim açımdan daha önemli.

-Çok ciddi bir şey yok. Sadece iç sıkıntılarım var. Bir geçiş aşaması diyorum kendim için. Yapacağım şeyler konusunda kendimi netleştirmek durumundayım.

-Peki bu yapmak istediğin şeyler arasında Ahmet'e nasıl bir rol biçtin? Demek istediğim, o arkadaşın senden bekledikleri var. En azından arkadaşlığınızın iki yıllık geçmişi var ve en zorlu pratikleri onunla yaşadın. O sana karşı ilgisiz değil ama senin ona haksızlık yaptığını düşünüyor.

Sirwan:

-Benim için seninle mi konuştu? Hangi konuda haksızlık yapmışım ki?

-Onunla geniş bir şekilde konuştum. Bilirsin çok tutucudur ama yeri geldiğinde de hiç beklenmeyecek kadar ince ruhludur. Sirwan, Zin'in bu tesbitine katılmıştı ama ifade etmekten çekindi. Ahmet onun için neyi ifade ediyordu? Yakın bir arkadaş olmaktan öteye, farklı bir anlamı var mıydı kendisi için? Bunu düşünmek bile utandırdı Sirwan'ı. Acaba Zin neler biliyordu? Bunu bir şekilde öğrenmek istiyordu. Sirwan:

-Açık konuşmanı isteyeceğim heval. Bundan sonra birbirimizi göremeyebiliriz. Bakışlarını tepeleri karlı dağlara çevirdi. Derin bir iç çekerek sıkıntısının var olduğunu gösteriyordu. Bu nedenle Zin'in ona yardım etmesi gerekecekti. Banyo yapacakları yere gelmişlerdi ama konuşmalarını devam ettirmek daha önemliydi. Zin ateşi yakarken, Sirwan da tenekeyi suyla doldurdu. Yan taraftaki taşlara oturup konuşmalarına devam ettiler. Zin:

-Kadın ile erkeğin doğaları birbirinden farklıdır ama istendi mi birbirini tamamlar. Kadının kabalık dediği bir şey erkeğin en ince yanı olabilir, ya da tam tersi. Bizim açıımızdan önemli olan ortak paydada buluşmaktır. Biraz durdu. Sirwan'ın cümlelerin sonunu bekler görünce devam etti.

-Sanırım daha somut konuşmak durumundayım. Senin Ahmet'e yaklaşımın ile onun sana yaklaşımı arasında farklılıklar var. Birbirinize değer veriyorsunuz ama herbiriniz bu değer verişini farklı yorumluyorsunuz. Sirwan, Zin'in konuşmayı getireceği noktayı anlamıştı. Kendisine dahi itiraf etmekten korktuğu bir durumdu. Düşünceleri karışmıştı. Nereye varacaktı bu sohbet? Yerinden kalkıp ateşe odun yerleştirdi. Suyun ısınıp ısınmadığını parmağıyla kontrol etti. Daha ılıklaşmıştı. Bu hiç hoşuna gitmedi. Tekrar yerine geçip oturdu. Kaderine razı bir insan edasıyla, bakışlarını Zin'den kaçırmamasına bekledi. Zin onun zorlandığını anlıyordu. Bu nedenle Zin:

-İstiyorsan konuyu kapatabiliriz. Zorlanacaksan konuşmayalım. Sirwan kendini toparlayarak:

-Konuşalım. Buna ihtiyacım var. Bir daha senin gibi samimi davranımı göremeyeceğim. Beni bana anlatman iyi olacak. Zin bu karşılıktan memnun konuşmasına devam etti:

-Sendeki samimiyet beni rahat konuşmaya itiyor. Bunu bilmeni isterim. Senin sorunlarını bilebilirim. Ama bu benim de bir kadın olmamdan ileri geliyor. Bazı ayrıntı farklılıkları dışında hemen hemen aynı psikolojiyi yaşıyoruz. Bu nedenle bir erkek karşısındaki duruşun anlamını çabuk çözebiliriz. Sende yaşanan zengin bir iç dünya var ama bu sadece bazen dışa vuruyor ve sen de boğuluyorsun, çözümsüz kalıyorsun. Ahmet ile olan konuşmada da daha rahat davranabilirdin. Anlayabildiğim kadariyle sana eleştiri gibi gelen konuşması, aslında onun kendisi için istediği şeyleri ona vermemenin bir yansıması, onun istemleriydi. Mesela askerin ilk geldiği akşamın sabahında senin askere yakın bir yerde uyuman ona dokunmuş.

Sirwan, Ahmet'in bu konuda çok feodal ve kaba yaklaştığını haykırmak istedi. Ama kıskançlık kokan bir yaklaşımdı da. Aslında bu hoşuna da gitmişti. Ahmet onu kıskanmıştı. Bunu belli etmeden Zin'e:

-Zorunluluktan yanında uyudum. Hiçbir artıniyetim yok.... hem benim namus bekçim.... Zin konuşmasını keserek:

-Yanlıştır yorumlanacak bir şey değil. Sadece kendisine olan ilgimizin azaldığı hissine kapılmış ve bunu da itiraf etti. Hemen gurur meselesi yapma. Sirwan artık konuşamayacağını

anladığında ayağa kalktı ve:

-Bu kadar yeterli sanırım. Artık işimize bakalım dediğinde, Zin de ayağa kalktı ve askeri elbiselerini üzerinden çıkarıp yıkamaya başladı. İşlerini bitirdiklerinde akşam olmak üzereydi. Nemli kıyafetleriyle, titreyerek manganın yolunu tuttular.

İzin isteyerek içeri girdiler. Herkes temiz görünüyordu. Ahmet sakallarını kesmişti. Sirwan ona bakmaya utandı. Baksa güleceğini biliyordu. Çünkü uzun zamandır Ahmet'i sakalsız görmemişti. Bunu farkedene Ahmet:

-Arkadaşlar yeni imaj değişikliğimi nasıl buldunuz? Yıllardan sonra bu yüzle arkadaşların önüne çıkacağımı hiç düşünemezdim. Doktor nasıl, yakışmış mı? diye sorduğunda hangi doktora hitap ettiğini anlayamayarak, doktorlar birbirlerine baktılar. Zin karşılık verildi:

-İyi olmuş da seni tanıyamadık. Ayrıca epey kilo almışsın. Bunu daha fazla ilerletmesen iyi olacak. Ahmet, önceki havasını kaybetmiş bir şekilde:

-Doğru söylüyorsun. Şimdi sadece tek ayağım var ve ağırlaşmamam gerekiyor. Zin, söylediklerinin bu şekilde algılanmasına üzüldü. Renk vermeden.

-Ben sadece daha fazlasının sana yakışmayacağını belirtmek istedim. Hani estetik falan.. Durumu kurtarmak istiyordu. Ahmet, bu çabaya anlam vermişti. O da fazla üzerinde durmadı. Onları dinleyen Eyüp, bildik babacan tavrıyla:

-Aslında estetik konusunda Bahadır arkadaşın ilginç görüşleri var. Bizlere anlatabilir. Bahadır'a dönerek onu konuşmaya teşvik etmek istedi. Bahadır:

-Ben insan estetiği değil doğanın estetiği ile ilgileniyorum. Hem bu konuyu konuşmak şu anda ve böylesi bir yerde gereksizdir. Ahmet, hem konunun yine gidip de askere dayanmasına hem de onun konuşmalarına isyan etti. Bahadır'a bakarak:

-Artık bizi küçümsemekten vazgeç. Olabilir bizim sizin gibi imkanlarımız yok ama insanlığımız var. Niye anlamak istemiyorsun? Bu sert çıkış askere ağır gelmişti ama karşılık vermek istemedi. Eyüp:

-Arkadaşlar sakın olalım. Sorunumuz sadece farklı

ortamlarda, farklı düşüncelerle şekillenmiş olmamız. Bu şekilde birbirimize zarar vereceğiz. Bunu da yapmak istemezsiniz herhalde. Konuşmasını tamamladıktan sonra yerinden kalkıp sobaya odun koydu. İçerisi sessizleşmişti. Cenk de gazlambasını yakarak içerisini aydınlattı. Ahmet arkasını dönerek battaniyesini üstüne çekti. Yarına yolculuk vardı ve kolay bir yolculuk olmayacaktı. Geçmişe bir çizgi çekmesi gerekecekti. Yaşamında yeni bir parantez açmak zorundaydı. Geçmişin sevgileri, kızgınlıkları, acıları onda bir anı değerine gelecekti. Bunun ötesinde yapabileceği ne olabilirdi ki? Buruk bir şekilde etrafındaki arkadaşların sohbetlerini dinleyerek öylece yatağında kaldı.

Sirwan da üzerindeki nemli giysilerini değiştirmek için kendi bölmelerine geçmişti. Üşümüştü ve titriyordu. Kendini kurulumak için arkadaşlarının yanında sobaya yaklaşmamıştı. Zin'in bu konulardaki rahat davranışına öykünüyordu ama kendisi asla yapamazdı. Yağmurdan ıp ıslak olsa bile erkek arkadaşlarının olduğu bir ortamda kurulamazdı. Bir seferinde iki bayan ve beş erkek arkadaşıyla gittiği görev dönüşünü hatırladı. Ne yaptılarsa Sirwan'ı ateşin başına çekememişlerdi. Daha sonra yaklaşık bir hafta hasta kalmıştı ve bölük komutanları onun ziyaretine gidilmesine yasak koymuştu. Böylesi bir ceza, Sirwan'ı doğallaştıramamıştı ama hastahane için eğitim aldıktan sonra, insan anatomisini tanımış ve kendini bastıra bastıra, doğalmış gibi davranarak hastalara yaklaşmıştı ama konu kendisi oldu mu tutuculuğu devam ediyordu. Eyüp'ün seslenişi ile kendini topladı ve Eyüp'e:

-Ne oldu heval? Birazdan gelirim dediğinde, Eyüp:

-Yemek yiyeceğiz. Hem burası çok sıcak ve sen de hastalanırsan sana bakacak kimseyi bulamayacağız.

Sirwan, şütiğini bağladıktan sonra ara perdeyi aralayarak arkadaşlarına baktı. Gerçekten de içerisi sıcaktı ve çok üşüdüğünü o anda farkettiler. Küçük adımlarla kurulu sofraya yaklaştı. Ona sobaya yakın bir yerde yer bırakılmıştı. Bu arkadaşları ne kadar da düşünceliydiler. O da reddetmeden sıcak yere oturdu. Bir ara Zin'in kendisine gülerek baktığını gördü. Sirwan:

-Ne oldu heval. Niye gülüyorsun? Zin hemen cevap verdi.

-Gören senin yandığını sanacak. Sirwan başını sırtına doğru çevirerek baktı. Elbiselerinden yükselen buhar, gaz lambasını karartacak kadar yükselmişti. Utanmıştı ama kimsenin aldırmadığını anlayınca rahatladı. Bu arada Bahadır, Cenk'e seslendi:

- Cenk, bana yardım etsene. Kalkmak istiyorum. Sırtımda ilginç bir ağrı hissediyorum dediğinde Zin de Cenk ile beraber askerin yanına gitti. Zin:

-Nerede ağrın var? diye sordu. Bahadır, Cenk'in yardımıyla yerinden zorlukla doğrulabildi. Acı çekerek:

-İşte belimin tam burası diye eliyle sırtının ortasını işaret etti. Zin, eliyle bazı yerlere basarak ikide bir:

-Burası... ya burası. Nasıl bir ağrı? Sancı var mı diye soruları peşpeşe sıraladı. Bahadır ağrı ve sancı hissediyordu. Zin onu yavaşça yan uzattı ve streteskopunu alarak sırtını dinlemeye başladı. Sonuçta Bahadır'ın soğuk aldığına kanaat getirdi ve kasları tutulmuştu. Cenk'e:

- Asılı olan o havluyu iyice ısıt ve bana getir. Kırmızı kiremit taşı var orada. Onu da sobanın

üstüne koyarsan iyi olur dedikten sonra askerin sırtını yumuşak hareketlerle ovmaya başladı. Zin:

-Ağız üstü uzanabilseydiniz daha rahat yapardık masajı. Kulunçlarınız kalkmış ve bir kırdık mı hemen rahatlırsınız. Bu şekilde biraz zaman alacak. Ama rahatlayacaksınız. Bahadır, bu dokunuşlardan şikayet etmeden doktorunun talimatlarına göre hareket ediyordu. Cenk'in ısıtıp getirdiği havluyu sırtında soğuyuncaya kadar tuttu. Tekrar ovdu ve askerin sırtına heriki eli ile birden bastırdı. Bahadır:

-Ne yapıyorsunuz. Belimi kırdınız dediğinde Zin:

-Bir iki dakikaya kadar sancınız geçecektir dediğinde asker inanmadığını belli eden bir yüz ifadesi gösterdi. Isınan kırmızı kiremiti de havluya sarıp ayaklarının altına yerleştirdi. Bahadır:

-Çok sıcak. ayaklarım yanacak. Hem bu nasıl tedavi dediğinde, karşılığı Cenk verdi:

-Bizim bu doktora güven. Senin için ilkel gibi gelebilir ama daha önce de bir arkadaşı böyle iyileştirmişti. Bu cevabı yetersiz bulan Zin:

-Banyoda üşütmüşsünüz. Sancınız geçicidir. Ama korktuğum şey grip olmanızdı. Sizi çok zorlardı. Özellikle de hapsirmanız iyi olmazdı. Neyse, birazdan rahatlırsınız diyerek yemeğine devam etmek için sofraya oturdu. Sirwan ona çay doldurarak önüne koydu. Ahmet'in yatağında doğrulduğunu farkettiğinde Zin'in bakışlarını yakalamaya çalıştı. İşaretle Zin'e, Ahmet'i gösterdi. Ahmet de kendisine bakanları farkettiğinde seslendi:

-Arkadaşlar ben de acıktım. Bana yemek vermeyecek misiniz? Ambargo mu var yoksa. Cenk Ahmet için ayırdığı yemeği sobanın üzerinde ısıtarak yanına bıraktı. Ahmet de yerinden doğrularak yemeğini yemeye başladı. Sirwan da bir bardak çayı Ahmet için doldurarak yanına gitti. Kendini çok bastırmıştı. Konuşmaya ihtiyacı vardı ama konuşmaya nerden başlayacağını bilemiyordu. Ahmet bir yandan yemeğini yiyor, diğer yandan da Sirwan'ın konuşmaya başlamasını bekliyordu. Sirwan:

-Yarım kalan bir konuşmamız vardı. İstersen tamamlayalım. Benden yana olan düşüncelerini Zin'e söylemişsin. Bir yanlış anlamayı ortadan kaldırmamız gerekiyor. Sanırım.... Ahmet çevresine bakındı. Kimsenin onları dinlemediğinden emin olduktan sonra:

-Artık o konuşmayı bir yana bırakırsak iyi olur. Yine de illa konuşalım diyorsan o ayrı. Yarından itibaren ayrılacağız. Bence ilerisi için konuşmak daha iyi olacak. Sen sürekli buralarda mı kalacaksın? Kendin için önerilerin olmayacak mı? Sirwan:

-Biliyorsun, kendim için hiçbir zaman bir öneride bulunmadım. Ama büyük ihtimalle ben daha çok bu işte kalırım. Zin de ayrılacak zaten. Bazen ben.... nasıl söylesem acaba. Sevdiğim tüm insanlar bir bir... tıkanmıştı. Bakışlarını Ahmet'e dikerek bir iki saniye kalakaldı. Ahmet'in bakışlarında büyük bir hüznün yakalamıştı. Onun da aynı şeyleri hissettiğinden şüphesi kalmamıştı. Boğazını temizleyerek tekrar konuşmak istediye de beceremedi. Ahmet, Sirwan'ı bu sıkıntıdan kurtarma ihtiyacı duydu. Ahmet:

- Bu duyugusallığından seni bir türlü kurtaramadık heval. Yarın bakacaksın yeni ilişkiler yakalamış ve bizleri sadece bir anı olarak yaşıyor olacaksın. Kendine işkence çekirme. Bizde

bireylere bağlanmanın kabul görmediğini benden daha iyi biliyorsun. Ben de sizlerden ayrılacağım için üzüliyorum ama bunun kaçınılmazlığına anlam vermeye çalışıyorum. Sirwan, Ahmet'in konuşmalarını genelleştirmesine kızmıştı ama başka ne söyleyebilir veya nasıl yaklaşabilirdi ki? Sirwan.

-Sadece duygusallık noktası değil... yani.. sevgi ve saygı da var. Bunları inkar edemeyiz ilişkilerde. Ahmet kucağındaki tepsiyi yan tarafına bırakarak, Sirwan'ın bakışlarını loş ışıktaki yakalamaya çalıştı. Ahmet:

-Zaten sevgi veya saygının olmadığı bir ilişkiyi kimse kabul etmez. Aksi bir düşünce kişilerin karşılıklı tükenişi olacaktır ve ben... başta da ben buna gelemem ve sevdikleri... evet sevdiklerime zarar veremem. Annem yıllarca babamın yükünü sırtladı. Sırf topluma başka türlü yansımasın diye kendini bitirdi ama babamın ölümü ardından kendine yeni bir yaşam kuramadı. Çünkü bağımlılaşmıştı ve fazla yaşayamadan o da öldü. Bizler bunu yaşamış insanlar olarak toplumların oyununa gelemeyiz. Buna hakkımızın olmadığını da iyi biliyorum. Bu nedenle sen de... Sirwan bir itirafı bekler gibi dikkatinin hepsini Ahmet'in iki dudağı arasında çıkacak kelimelere verdi. Çevrelerindeki insanların konuşmaları kesilmiş, sanki herkes bu kelimeleri bekler gibiydi. Oysa ki diğerleri Bahadır ile sohbete oturmuş, ona yaşananları anlatmaya çalışıyorlardı. Ahmet ve Sirwan arkadaşlarının bu anlayışına minnettarlardı. Ahmet:

-Senin kendinde bastırдың, kendinle bile paylaşmaya çekindiğin düşüncelerin var. Bunu sana itiraf ettirenlere karşı çıkıyorsun, çünkü kendine ait olanı kimseyle paylaşmayacak kadar bencilsin ve açık söyleyeyim bu şekilde yaşama devam etmen seni bitirir. Sirwan,

Ahmet'in cesaretli konuşmasından güç alarak sordu:

-Nasıl bir bitiş? Oysa ben paylaşırsam biteceğimi düşünüyorum. Sirwan kendisi de bu açıklığına şaşırılmıştı. Demek ki paylaşımlar böyle oluyormuş. Yani paylaşmakla. Kendince büyük bir adım atmıştı. Şimdi Ahmet'ten cevap bekliyordu. Ahmet de biraz düşündükten sonra:

-İnsanların kendilerini baskı altına alması şüphesiz ki nedensiz değildir. Ama sendeki yıkılabilecek türden. Bu konuda

güvenmiyorsun, ne kendine ne de karşındakilere. Artık bir karar vermen gerekiyor. Sen açıkçası ne istiyorsun? Yarın neleri kaldırabileceksin ve bana... Sirwan:

-Ben sadece kötüler içinde bir iyi olamak istiyorum ama buna verilen karşılıklar beni hayal kırıklığına uğrattıyor... Ahmet sözünü keserek:

-Değil ki seni karanlığa çekiyorlar. Olan sadece senin istemlerinin karşılık bulmamasıdır. Tüm insanlar kendilerince bir doğruya sahip ve aslında günlük olarak bunu da paylaşıyorlar ama insanların bireysellikleri var ya bu paylaşımı görmelerini engelliyor. Sirwan, Ahmet'in ona iki kez vurgu yapa yapa bireysellikten bahsetmesine içerlemişti. Biraz düşününce yine kendine göre yaklaşıp ele aldığını anladı. Cenk yanlarına gelerek tepsiyi aldı. Ahmet ona:

-Heval Cenk, gel seninle de bir sohbet edelim. Kimbilir bir daha ne zaman karşılaşırız dediğinde:

-Buna gerek yok. Çünkü ben de sizinle geliyorum. Ahmet gülerek:

-Bu doktorlar araya girerlerse gelemezsin ama. Cenk kızarak:

-Ben talimatları dinlerim ama askeri talimatları... Belli ki çok kızmıştı. Hızla mutfak tarafına gitti. Sirwan:

-Keşke öyle söylemeseydin. Eğer sizinle gelemezse ömür boyu bizi nefretle anacak. Ahmet yine gülerek:

-Aynen Cengiz arkadaşı hala kötü anması gibi. Sirwan olayı anlamadığını belirten bir edayla Ahmet'e bakınca, Ahmet:

-İlk geldiğinde daha küçüktü. Arkadaşlar da ona çocuk muamelesi yapıyordu. Bu da hep kendini büyük göstermek istiyordu. Bir eylem planlamasında kendini dayatmasına rağmen, Cengiz arkadaş bunu eyleme koymadı. Eylemde manga komutanı şehit düşünce, bu da o arkadaşı sorumlu tuttu. Şimdiye kadar da bu şehadeti kaldırabilmiş değil. Ona göre eğer kendisi o eyleme gitmiş olsaydı komutanı şehit düşmeyecekti. Bunu bir taburun önünde ağlayarak söylemişti. Şimdiye kadar da ne kadar eyleme gitse, hep komutanının anısına sahip çıkmanın verdiği vicdani sorumlulukla gittiğini söylüyor. Sirwan duygulanmıştı. Yerinden kalkarak gerildi. Ahmet'e:

-İyi oldu konuşmamız. İhtiyacım vardı. Sanırım senin açıdan

da.... Ahmet açık bir ifadeyle:

-Bir yıllık yoğunlaşmamın hepsini burada ortaya koydum. Bir arkadaşla bir konuda konuşmam için tekrar yoğunlaşmam ve bir yıla kadar konuşmamam gerekiyor. Sirwan yüksek sesle bir kahkaha attı. Herkes ona baktı. Bu kez utanmamıştı veya çekinip hemen susmamıştı. Gayet rahattı. Zin de yanına gelerek bu gülmenin nedenini anlamaya çalıştı. Ahmet kaygıyla baktı Sirwan'a. İnşallah ona anlatmayacaktı söylediklerini. Sirwan:

-Sana sonra söylerim. Arkadaşın yeni dönem yoğunlaşmasına girmesi gerekiyor da. Zin.

-Anlamadım ama arkadaş daralmadan bence buradan ayrılalım. Arkadaşlarına şevbaş diyerek kendi bölmelerine geçtiler. Ahmet pür dikkat onların tarafından gelecek bir kahkaha bekledi ama bunu duymaya fırsatı olmadan uyudu. Bir saate kadar Cenk dışında herkes uyuyordu.

Sabah erkenden Eyüp arkadaşlarına seslendi. Geç saatlere kadar uyuyamayan arkadaşlarının zorlanarak uyanmalarını anlayışla karşıladı. Onlar için süt ve çay hazırlamış ve kahvaltı tepsisini manganın ortasına kurmuştu. Bahadır ve Ahmet'in durumlarına uygun bir pozisyonda hazırlamıştı kahvaltıyı. Her arkadaşına rojbaş dedikten sonra da çaylarını ve sütlerini bardaklara doldurdu. İlk kez bütün manga beraber kahvaltı yapıyordu. Bu son gün jestini yapan Eyüp'e sevecenlikle bakan Zin, lokmaları yemekte zorlanmasına rağmen arkadaşının hatırına sofraya oturmuştu. Aslına bakılırsa hepsi de onun durumundaydılar. Bu son karşılaşma ve beraber yapılan son kahvaltı olabilirdi. Bunun yarattığı psikolojiden olsa gerek, hepsi de sessizdi. Bahadır da onları anlıyordu ve bu ortama ayak uyduruyordu.

Dışarıdan gelen sesle birlikte Cenk dışarı çıktı. Arkadaşlarına selam vermeden önce hemen sordu:

-Ben de geliyor muyum heval Erdal. Erdal da gülümseyerek:

-Evet, senin için çok tartıştık ve gidebileceğine karar verdik dediğinde Cenk hızla içeri koştu. Müjdeyi yüksek bir sesle verdi:

-Ben de geliyorum arkadaşlar. Bu baharın güzelliğini en

hırşın boğazda yaşamak oldukça heyecanlı olacak. Haydi arkadaşlar, hareket saatimiz yaklaşıyor, toparlansak iyi olur diye coşkulu bir tonda konuştu. Bahadır için getirilen parkeyi giydiren Eyüp, bir yandan Bahadır'a perspektif ve moral veriyor diğer yandan da Sirwan'a yapması gerekenleri belirtiyordu. Sirwan ve Cenk de Ahmet'i hazırlıyorlardı. Dışarıdan gelen arkadaşlarının yardımıyla önce Ahmet'i bir katıra bindirdiler. Bahadır'ın daha dikkatli taşınması gerektiğinden Zin aynı şeyleri tekrarlayarak;

-Dikkat edin... sırtını sağlam tutun... kolunu fazla kaldırmayın diyerek hastasına ne kadar titizlendiğini gösteriyordu. Bir yandan da Cenk'i takip ediyordu. Kendisine öneri hakkı verilmeden bu arkadaşının da onlarla gelmesini doğru bulmadığından içerlemişti. Kaygılarını arkadaşlarıyla paylaşa da, bundan sonra arkadaşının heyecanını öldürme hakkını kendinde bulmuyordu.

Bahadır katıra binerken zorlandı ama bu yabancı insanların ona bu kadar yardımcı olmalarına saygılı bir şekilde davranarak her denileni yaptı. Katıra bindirilen Bahadır kaygılıydı. Çünkü ilk kez katıra biniyordu ve kendini koruyacak kadar gücü yoktu. Bunları dile getireceği anda Cenk onun arkasına yerleşip belinden sıkıca kavradı. Bahadır'ın kendine güveni artmıştı. Diğerleri de çantaları katıra yüklediler. Hep birlikte yola koyuldular.

Zin arkasına dönerek son kez şkefte baktı. Baharın çevrelediği bu yaşam dağıtan yerde ölüm ve yaşamın en ince çizgisini yaşayan onlarca arkadaşına yardım etmişti ama bazılarını kurtaramamıştı. Bunun sancıları da yok değildi ama onları kalbine gömmüştü. Gözleri dolduğu için konuşamıyordu ama bir yandan gözyaşlarını özgür bırakmak istiyordu. Katırların ayak sesleri, Ahmet'in Eyüp ile sohbetine arada bir de diğerlerinin katılımı yolculuğu coşkulu kılıyordu. Zin, Sirwan'a başıyla işaret edip Cenk ile Bahadır'ı gösterdi. Cenk, Bahadırın omuzuna çenesini koymuş konuşuyordu fakat katırın ani bir hareketiyle başları çarpışıyor, Cenk'in pozisyonu değişiyordu. Yine de hiçbir şey olmuyormuş gibi sohbetlerine devam ediyorlardı. Gayet ciddi görünüyorlardı. Belli ki Cenk, askerin bilmediği şeylerden bahsediyordu. Zin de Sirwan'ın koluna girip iki çocuk gibi hareketler yaparak arkadaşlarının peşisıra yürüdüler. Zin:

-Dün akşam ne için gülmüştün diye sorduğunda Sirwan:

-Bu soruna cevap vermesem alınır mısın? Çünkü ... Zin hemen:

-Tamam. Özgürsün bu konuda. Sadece senin mutlu ve doğal davrandığını görmenin ne kadar güzel olduğunu söylemek istiyorum. Sirwan:

-Yardımların sayesinde bazı şeyleri yeni kavırıyorum. Bunun için o gülmenin benim için bir başlangıç olduğunu biliyorum. Baskısız ve doğal.... sustu. Zin'in koluna daha da sokularak yoluna devam etti.

Tabura yaklaştıklarını anladıklarında Zin hemen öne geçip törenin nasıl olacağını anlamaya çalıştı. Arkadaşlarıyla selamlaşarak hazırlanan mangaya baktı. Yaralıları mangaya taşınarak rahat bir şekilde yerleştiler. Kahvaltı getirilmişti ama sadece birer lokma yiyip çaylarını yudumladılar. Daha önce planlandığı şekilde sırasıyla manga düzeninde arkadaşları gelip selamlaştılar. Her bir manga beşer dakika oturup sohbet etti. Çoğunun ilgisi Bahadır'a kaymıştı onu çok merak ettiklerinden olacak hemen sorular yöneltiyorlardı. Böylesi bir sohbetin askeri yoracağı uyarısını yapan Zin, Ahmet'e de ilginin gelişmesini sağladı. Zaten Ahmet'in yakınındaki arkadaşları farklı sohbetler yapıyorlar, ortama bir ses kalabalığının hakim olmasına neden oluyorlardı. Kamil Zin'i dışarı çağırarak ortamın bir anlığına sessizleşmesine yol açtı ama onlar çıkar çıkmaz da bu sesli hava tekrar esmeye başladı. Zehra da dışarıda onları bekliyordu. Zin'le birbirlerine sarıldılar. Zehra:

-Nasılsın. Ne kadar oldu seni göremedik. Özlemişiz. Zin:

-Özleseydiniz gelir görürdünüz. Ama çalışmaları biliyorum. Zaten kış oldu mu senin işlerin de çoğalıyor. Zehra:

-Eee. Ne yaparsın, Zin arkadaşın yerini doldurmak kolay olmuyor tabi ki. Neyse, sanırım fazla zaman yok. Seni bir daha bakalım ne zaman görürüz. Kamil sözlerine başlamanın telaşındaydı. Her iki arkadaşına bakarak sözü devraldı. Kamil:

-Heval Zin, biliyorum karşı çıkacaksın ama Cenk de sizinle gelecek. Olası bir kopma veya herhangi bir durumda yolları iyi tanıdığından size yardımı çok olacak. Son zamanlarda görevlerde zorlanmıyordu. Bu nedenle önerisini kabul ettik. Bayan arkadaş vermesek senin açından bir sorun çıkar mı bilmiyorum. Şimdi

"haydi" desek, tüm arkadaşlar gelmeye hazırdır. Zehra arkadaşla da konuştuk. Arkadaşlar kaldırılacağı için bayan arkadaşların bu yönlü bir faydası olamayacaktır. Yani yanlış anlama....

-Yanlış anlama olmaz heval. Benim açımdan bir sorun yok, Zehra arkadaş onlar da uygun görmüşlerse gidilir. Köylülere ulaştığımızda zaten ben yalnız gideceğim. Sizi anlıyorum, arkadaşların bu noktada fedakarlıktan kaçınmayacaklarını da iyi biliyorum. Cenk için de, bu aşamadan sonra onu alıkoyamayız ama onun varlığı Bahadır'ın sadece onunla ilişkilenmesine yol açıyor. Bu bir yanıyla olumlu. Cenk'in olmadığı anlarda askerin bizlerle paylaşımı var. Ahmet'le de şimdiye kadar sadece tek bir cümle konuştu ve o da kavgaya yol açacağından önlerini kestim. Bunun dışında bir sorun yok. Yalnız.....Heval Zehra, beni yazın tekrar önerirseniz severek gelirim. Zehra dudaklarını kısarak:

-Bakarız. Söz veremem ama koşullar ve ihtiyaçlara bağlı olarak belki..... Zehra sustu ve Kamil'e baktı. Kamil kaba görünüşlü ya da düşünce olarak dar olabilirdi ama Zin'in son sözlerindeki içtenliği kavramıştı. Sadece beş aya yakın onunla çalışmıştı ama bu kısa zaman içinde güzel bir paylaşımları olmuştu. Kamil bu paylaşımın doğallığındaki payın çoğunun Zin'den kaynaklandığını biliyordu. Ona saygı duyuyordu, özellikle de insanı ikna etme yeteneği ve pratik zekası karşısında çoğu kez hata yapmamak için kendini bastırması gerekiyordu. Böyle bir arkadaştan ayrılmak zorunda kaldığı için üzgündü ama yapabileceği bir şey yoktu. Çünkü onlar hizmet için vardı. Kamil:

-Benim elimden ne gelse senin için yaparım. Bu arada;

-Heval Kamil arkadaşlar hazır. Yola çıkabiliriz diye seslenen Welat'ın heyecanlı duruşu Zin'e de yansıdı. Hemen elini uzatarak;

-İnsan önce yoldaşına selam verir sonra onları yolcular, öyle değil mi heval Welat. Bu iki aydır bize hiç uğramadın. Espirilerini özledik. Askere de iyi moral verirdin. Bunu yolculukta geliştirirsin artık, öyle değil mi? Zin'in bu sözleriyle daha da coşan Welat, alnına düşen saçları yana doğru düzelterek arkadaşına cevap verdi:

-Sizinde olsaydım bizim yaşlı kurtla her gün çatışırđık. Kuşak çatışması diyorlar adına. Gerçi sen daha iyi bilirsin bu konuları. Bu çatışmada ihtiyar yenilseydi yüreğim dayanamazdı bu

duruma. Kamil ciddi bir tavır takınsa da son sözlere gülmüştü. Arkadaşlarının Eyüp'e yaşlı kurt demelerine çok kızılıyordu. Kaç kez uyarı yapsa da önünü alamamıştı. Hatta kendisi de birkaç kez ağzından kaçırmıştı ve eleştiri yapmaktan vazgeçmişti.

Yaralılar, dikkatlice katırlara bindirildiler. Yardım etmek için herkes yarışılıyordu. Sirwan Zin'e sarılmış ağlıyordu. Zin güçlü durmaya çalışılıyordu ama genç bir arkadaşının "heval bizi unutma"demesiyle kendisine hakim olmak için büyük çaba harcadı. Vedalaşma zamanının uzadığını hatırlatmak ve arkadaşlarının duygusallaştırdıkları havayı dağıtmak isteyen Welat;

-Arkadaşlar biraz sessiz ağlayın, düşman sesinizi alıp her an indirme yapabilir demesiyle herkes güldü. Bahadır'dan da beklenmeyen bir kahkaha çıktı. Herkes ondan yana bakınca utandı, tedirgin bakışlarla ona dönük gözlerle baktı. Ancak memnunluk dolu bakışlar onun bu yabancı, ilkel insanlara ısınmasına neden oldu. Aslan da Bahadır'ın arkasına geçip onu belinden kavradı. Bahadır bu yabancı kişiyi fazla benimsemedi ama Kamil'in:

-Her arkadaş sırayla asker arkadaşaya yadım edecek ve ona dikkat edecek. Yarası daha kapanmamış ve yeni bir rahatsızlığa yol açılmamalıdır, dediğinde Welat tekrar konuşacak bir şeyler buldu.

-O arkadaşın adı Bahadır, heval Kamil yani baha, pahallı anlamında yani. Konuşulanları anlamamasına rağmen Welat'ın yine gülünecek bir şey söylediğini anlayarak o da bu ortama katıldı. Kamil kendisinin bir komutan olduğunu hissettirecek bir hareket yaparak ortamın ciddileşmesini sağladı. Ahmet'in bindiği katıra yaklaşarak;

-Seni sana emanet ediyoruz. Kendine iyi bak ve bizleri unutma dedikten sonra, Ahmet'in elini sıkıca sıkı ve onu öptü. Daha sonra Bahadır'a doğru ilerledi. Bahadır, Yaşar'ın sorularına zorlanarak da olsa cevap veriyordu. Yaşar'ın elindeki bir kağıdı ona uzattığını gördü. Birbirleriyle vedalaşmalarını bekledikten sonra, kendisi Bahadır'a yaklaştı. Kendini birkaç kelime için hazırlayarak Bahadır'a elini uzattı.

-Başka koşullarda da görüşmeyi isterim, sana fazla yardımcı

olamadıysak kusura bakmazsın herhade. Koşullarımız elverdiği ölçüde.... Bahadır, Kamil'in zorlandığını anladığından;

-Yarınım için kaygılarım var ve ne olacağımı bilemiyorum. Şimdiye kadar bana yaklaşımlarınıza fazla anlam verememiş olabilirim ama en sonunda sizler tarafından öldürülmeyeceğime kendimi ikna edebildim. O boş arazide beş günüm bir cehennemden farksızdı ve sizler beni yaşattınız. Korkularım tamamen bitmiş değil..... Havanın serinliğini içine çekerek derin bir nefes aldı. Elini Kamil'in omuzuna koyarak bir dost sıcaklığıyla sıktı. Kamil şaşırılmış bir halde elini onun elinin üzerine koyup aynı sıcaklıkla karşılık verdi.

Ahmet de o kalabalık içinde arkadaşlarıyla tek tek vedalaşıyordu. Arkadaşlarının elini sıkıyor, bazılarını öpüyordu.Yola çıkmaları gerekiyordu. Hareket edecekleri anda Sirwan'ın ona doğru geldiğini gördü. Sirwan ona "bir dakika" gibi bir işaret yaparak önce Bahadır'ın yanına gitti. Elini uzatarak ona:

-Umarım istediğin gibi bir yaşama kavuşursun. Bizlerden sana zarar gelmeyeceğini bili... Bahadır araya girme gereği duyarak:

-Hayır, hayır. Ben sadece bu yaşama anlam... Her neyse. Badem çiçekleri için teşekkür ederim diyerek Sirwan'ın elini sıktı. Sirwan rahat bir şekilde, gülümseyerek Ahmet'e yaklaştı. Bir süre bakiştılar ve Sirwan:

-Bir yıl daha... yoğunlaş ve tekrar... bir dahaki tartışmada artık filozof da olabilir....Acılı bir şekilde güldü. Ahmet de:

-Zaten okumayı öğrenmeye zamanım olacak. Gör bak o zaman neler konuşacağım. Kimbilir belki bir daha... Artık konuşmadı. Sirwan'ın elini sıktı. Ahmet:

-Herşey için teşekkür. Seni de Zin'i de çok uğraştırdık doktor. Herşey için.. ...Sirwan:

-Bu bizim yapmamız gereken görevimizdi. Kendine iyi bak. Bizleri de unutma. Yola çıktıklarında, Ahmet arkasına bakarak Sirwan'ın hala olduğu yerde kaldığını gördü. Eliyle son kez selam vererek ileriye baktı. Serin hava ıslanan yanaklarını üşütüyordu. Evden ilk ayrılışını hatırladı. En sevdiği insanları geride bırakırken ne hissettiyse şimdi de aynı duyguları hissediyordu.

Yarının belli olmadığı, yalnız ama kararlı....

Erzak ve battaniye yüklü katırın başını şeken Cenk, öne geçip öncülük rolüne başlamış oldu. Zin de Bahadır ile Ahmet'in bindiği katırların ortasında yürümeye başladı. Olası bir rahatsızlıkta hemen müdahale etmenin tedbirini almak istiyordu. Bahadır, arkasına baktığında Zin'in kolundaki silahlı doktorunu tanıyamadı. Sanki bir başkasıydı ve daha sert bir insandı. Silah onun bir parçasıymış gibi duruyordu. Zin'in de bir asker olduğunu geç anladı. Kafasında canlandırdığı kız arkadaşlarının asla böyle olamayacaklarını, bu toprak ve taşlık zeminde asla yürüyemeyeceklerini biliyordu. Hatta erkekler bile böylesi yerlerde zorlanırlardı. Önünde yürüyen kadına imrendi ve yol boyunca onun her hareketini takip etti. Zin doğal ve kaygısız yürüyor, arada bir etrafına bakınıp iç çekiyordu. Belli ki bu yerlerde birçok anısı saklıydı. Bahadır bunları düşünürken Zin'in ona bakmasıyla yüzünü başka bir tarafa çevirdi. Zin;

-Heval Bahadır zorlanıyor musun? Belinde ya da göğsünde ağrı var mı? diye sorduğunda asker "yok" anlamında başını sallamakla yetindi. Bahadır bu hareketine kendisi de anlam veremedi. Zin'i, daha düne kadar ilkel dediği bu kadını kıskanmış mıydı? Onun güçlü duruşu gururuna mı dokunmuştu? Anlam veremediği duyguları, Zin'in Ahmet'in yanında yürümesiyle netlik kazandı. Zin, tırmandıkları tepenin her iki yanındaki ağaçların Ahmet'in ayağına değmemesi için çabalıyordu. Acı çeken Ahmet arada bir ofluyor ayağını nasıl koruyacağını bilemiyordu. Arazi gittikçe zorlamaya başlıyordu. Karlı araziye varmalarına az bir yol kalmıştı. Yorgunluktan ağırlaşan ayakları, tepeyi tırmanmakta zorlanıyordu. Grubun sorumluluğunu alan Mahir terleyen arkadaşlarına bakarak hepsinin sevineceği bir talimat verdi:

-Mola verelim ve öğle yemeğini yiyelim. Bundan sonraki yol bizi çok zorlayacak. Arkadaşlar hemen bir ateş yakalım ve acele edelim ki, karlı yolu gündüz gözüyle geçelim. Bu sözler üzerine Zin hemen battaniyelerin yüklü olduğu katırı çözüp bir battaniyeyi yere serdi. Bahadır onun katırı çözüşündeki atikliğe şaşırdı. Kendisi olsa dakikalarca düğümün nerede olduğunu arayacaktı. Zin bu takipten memnun işini yapıyordu. Bahadır'ı üç arkadaşının yardımıyla oturtarak üzerine de battaniye atarak sıcak

tutmaya çalıştı. Ahmet'e de aynı şekilde yardımcı oldular ama bu kez oldukça zorlandılar. Ahmet bu durumundan rahatsız bir şekilde sessizleşti. İlk kez yan yana oturan yaralılar konuşmuyorlardı ancak birbirlerini iyi anlıyorlardı. Zin, arkadaşlarının hazırlıklarını rahat yapmaları için onlardan on dakikalık mesafe kadar uzaklaştı. Bu uzaklaşmayı anlayışlı bir yaklaşım olarak gören arkadaşları, terden ıslanan gömleklerini pantolonlarının üzerine çıkarıp biraz da olsa rahatladılar. Bahadır ve Ahmet de arkadaşlarına aynı anda seslenerek ihtiyaca çıkmaları için yardım istediler. Birbirlerine bakıp gülüştüler. Sadece iki arkadaşları orada olduğu için sırayla gitmeleri gerekiyordu. Birbirlerine işaretle önceliği vermeye çalışıyorlardı, diğer yandan da gülüyorlardı. Önce Bahadır'ı ardından da Ahmet'i götürüp-getirdiler. Diğerleri de yemeği ve çayı hazırlamışlardı. Kavurmanın ve çayın kokusu iştah açıcıydı. Mahir Zin'in olduğu yöne doğru gidip işaretle onu çağırırdı. Zin de geldiğinde yemeğe başladılar. Zin yaralıların arasında ne geçtiğini bilmiyordu ama buzların çözüldüğü bir geçektir.

Bahadır kara çaydanı ilk kez görüyordu. Hastahanedeki bu kadar siyah değildi. Önce tiksindi fakat herkesin iştahla çaylarını içmeleri onun da bu duruma aldırmaııp çayını yudumlamasına neden oldu. Gerçekten de çok güzel olmuştu. İkinci bir bardak daha dolduruldu ama bunu zorlanarak içebildi. Dik oturması ve hızlı yemek yemesi onu yormuştu. Zin'in uzattığı ilacı da içerek yan tarafa uzandı. Gözlerini kapayarak düşünmeye başladı. Yol boyunca katırın üzerinde ona anılarını, yaşamlarını anlatan bu insanların yaşama coşkularının nedenlerini anlamak istedi. Onları buralara çeken neydi? Şimdiye kadar gördüklerinin hiç birinde bir pişmanlığa rastlamamıştı. Kadını ve erkeği herşeyi paylaşıyordu. Hayretler uyandıracak bir yaşamın içinde kendini bulmuştu. Böylesi olaylara ancak filmlerde rastlanırdı. O ise şimdi içinde yaşıyordu.

Ani bir titremeye gözlerini açtı.Üşümüştü. Diğer yana döndüğünde, Zin'in Ahmet'in ayağını pansuman ettiğini gördü. Konuşulanları anlamıyordu. Her konuşmanın başına yerleştirilen "heval" kelimesinden konuşmanın belli bir saygınlıkla yürütüldüğünü anlayabiliyordu. Daha önceki kıskançlık duygusu

tekrar uyanmıştı. Zin'i paylaşmadığını kendine itiraf etti. Ahmet'ten kıskanıyordu onu. Bu duygularından sıyrılmak istediği anda, gözleri kesik bacağa takıldı. Bu genç yaşta bir daha geri dönmeyecek ayağı kaybetmek zor olsa gerekti. Elini göğsüne götürdü. Kendisi iyileşebilecek miydi acaba? Zin işini bitirerek Bahadır'a yaklaştığında Bahadır uyuyor gibi yaptı. Zin bunu anladığından gülererek askere;

-Heval Bahadır, pansuman olmaktan koktun mu yoksa? Neden aniden uyudun? Asker yaptığının açığa çıkmasından utanırcasına yerinde kıvrıldı. Zin'e bakamıyordu. Onun yaraya ulaşma çabasına sessiz kalarak bakışlarını ellerine dikti. Zin'in ellerindeki nasırları ilk kez farkediyordu. Bu zorlu koşulların yarattığı yumuşak yüreklere şaşıyordu. Zin yaranın üstündeki sargı bezini kaldırıp burnuna yakınlaştırdı. Yaralı buna fazla anlam veremedi ama Zin'in;

-Heval yaranın kesinlikle soğuk almaması lazım. İltihap var ve yara kapanmamakta direniyor. Senin de iyileşmeye yardımcı olman gerekiyor dediğinde Zin'in davranışlarına anlam verdi ama iyileşmek için söylediklerini anlamamıştı. Zin'e bakarak sordu:

-Ben ne yapabilirim ki? Doktor olan sizsiniz? Zin de bakışlarını ona çevirerek;

-Bir insan iyileşmek istiyorsa iyileşir. Kendine moral vermesi, yaşamı sevmesi gerekiyor. Size tavsiyem, bundan sonra içinizdeki kaygıları bir yana bırakmanız ve bize güvenmeniz. Göreceksiniz daha çabuk iyileşeceksiniz. Sahi, siz üniversitede hangi bölümü okudunuz?

-Şimdi neden böyle bir soru sordunuz? diye yarı öfkeli sordu. Zin de rahat bir şekilde;

-Okul okuduğunuz için bizi, söylediklerimizi daha iyi anlayabilirsiniz. İnsanlardaki manevi güç, zorluklar karşısında direnme iradesi kazandırır. Bu nedenle sordum. Bir yandan yarayı kapatan Zin'in düşüncelerini de rahat ifade etmesine hayran kaldı. Ona karşı haksızlık yapmak istemiyordu ama onun gücü karşısında yenilmek de istemiyordu. Zin'in kalktığını görünce;

-Mimarlıkta okudum doktor, dediğinde Zin başıyla teşekkür etti.

Bu sırada Aslan hazırlıkların tamamlandığını ve yola

çıkılacağını haber verdiğinde Bahadır'ı da iyice giydirdikten sonra ayağa kaldırıp yavaşça yürüttüler. Dikkatlice katıra bindirdiler. Bu kez Cenk onunla yolculuk yapacaktı. Her ikisi de bundan memnun oldu. Cenk Bahadır'ı belinden kavradığı gibi sohbe başladı. Zin kafasını anlamlı sallayarak, sigaranın yasak olduğunu işaretle anlattı. Askerin canı sıkıldı bu duruma. Kaçamak yapma imkanları yoktu, çünkü doktor çok ciddi bir şekilde önlerinden yürüyordu.

Yamaçlardaki kar, öğle güneşinin etkisiyle eriyordu. Belli olan patika, çamurdu ve yürüyüşlerini zorlaştırıyordu. Düz yolda iyi yürüyorlardı ama rampalar zorluyordu. Katırların ayakları kayıyor yaralıları zorla zaptedilemiyorlardı. Ahmet'in yardımına giden Welat, katırın başını çekmesine rağmen katır yürümüyordu. Olduğu yerde de duramıyordu çünkü kaygan zemin onu hep geriye çekiyordu. Arkadaşlarını sırtlayacakları yere ulaşmadan yaşanacak böyle bir şeye hazır değillerdi henüz. İki saat öteye kadar gitmeleri gerekiyordu. Oradaki şkefte ulaşmaları ve orada bir gece kaldıktan sonra yola çıkmaları gerekiyordu. Mahir, Ahmet'in çok zorlandığını anladığında:

-Eşyaların yüklü olduğu katırın yükünü indirin. Ahmet'i ona bindireceğiz diyerek eşyaların yüklü olduğu katırın durdurulması talimatını verdi. Cenk de bindikleri katırın dizginini çekerek güçlüklerle durdurdu. Askere;

- İnat tutmuş bir katırı ikna etmek kadar zor bir şey yoktur heval. Onların dilini bilmek bir sanattır bizde.

-Siz de ikna etmezsiniz olur biter. Kendinizi neden o kadar yoruyorsunuz ki?

-Yaşamımızı hangi koşullarda yürüttüğümüzü bilseydin, katırların bize ne kadar fayda getirdiğini daha iyi kavradın. Denetimi altında bir katırın uçuşumda uçuşması sonucu bir arkadaş özeleştirir raporu yazdı. O kadar masraf yapılıyor. Bir katır senin en iyi yardımcındır.

"Tanrım ne günlere kaldık" diye içinden geçiren Bahadır, diğer yandan da etrafındaki koşturmanın ne kadar içten olduğuna şaşıtı. Bu insanlara haksızlık yapmaması gerekiyordu. Her yaptıkları bir anlam taşıyordu. Kendisinin en basite aldığı bir şey onlarda çok önemli olabiliyordu. Yaşam bunları eğitmişti.

Konuşmaları, yaklaşımları, acıları ve sevinçleri ona çok yabancı geliyordu.

Takrar yola koyulduklarında ikinci vakti olmuştu. Yükseklerden esen fırtına kar tozlarını onlara kadar ulaştırıyordu. Arazi de gittikçe sertleşiyordu. Aşağılardaki çamurlu arazi burada donmuş, kaygan bir hale gelmişti. Katırlar adım atamaz hale gelmişti. Yorgunluğa yenilmemeleri gerekiyordu. Çok az yolları kalmıştı ve yaralıları sırtlayabilirlerdi ama katırları öyle bırakamazlardı. Mahir Zin'i yanına çağırarak sıkıntı dolu bir halde;

-Ne yapalım, yaptığımız darbestlere koyup çıkaralım mı yaralıları? Zin de etrafına bakınarak en mantıklı seçimi yapmanın sorumluluğuyla;

-Akşama az bir zaman kaldı. Arkadaşları taşısak bile katırları bu orta yerde bırakamayız ya da geri de gönderemeyiz. Bu nedenle daha da yorulup, kalan yolu tamamlayalım diyorum. Konuşurken arada bir dönüp Bahadır'a bakıyordu. Yüzünde yenilmiş insanların ifadesi vardı. Hareketsizlikten dolayı üşüdüğü belliydi. Arkasında oturan Welat onunla konuşuyordu ama belli ki asker onu dinleyemiyordu.

Mahir Zin'e hak vermişti. Tüm arkadaşlarının duyabileceği bir tonda konuşarak, yoluna devam etti. Bir süre sonra tekrar geri dönerek;

-Heval Welat senin yerine heval Zin geçsin, sen de arkadaşlara yardımcı ol. Mübarek katırı beş arkadaş zorla yürütüyor. Bu talimatı hemen yerine getiren Welat, Zin'e binmesi için yardım etmek isterken askerin yüzündeki tedirgin ifade dikkatini çekti. Zin de tedirgindi ama bu tedirginlikler aynı değildi. Geride kalan ve yürümemekte ısrar eden katırın üzerinden iki battaniye getirilmesini isterken Welat, Zin'i anlayabilmişti. Welat olduğu yerde kalarak uzaktan görünen arkadaşını beklemeye başladı. Aldığı battaniyelerle koşarak tırmanmaya başladı yolu. Arkadaşlarına yetiştiğinde ter içinde kalmıştı. Askerin yarı uykulu olduğunu gördü. Zin sıkı kavramazsa düşebilirdi. Fakat o yönlü kaygısı yoktu, çünkü Zin'in en az kendisi kadar güçlü olduğunu biliyordu. Ama askerin bir bayan arkadaşıyla o kadar yakın olması gururuna dokunmuştu.

Taburda tanıdığı en eski arkadaşıydı. Altı yıl öncesine dayanan arkadaşlıklarında iyi tanımişti onu. Kendisinden yedi yaş büyük olduğundan, Zin'e derin bir saygı da besliyordu.

Battaniyenin biriyle askeri sardılar ama battaniye çok büyük olduğundan Zin de battaniyenin bir kenarından yararlanabildi. Diğer battaniyeyi de Ahmet'e sardılar. Az zaman sonra her iki yaralı da kendine gelebilmişti. Bahadır yeşil yün eldivenleriyle kendisine sarılan kolların gücünü, katırın ani hareketleri sırasında hissediyordu. Sarsılmasına bile izin vermeyen bu kollar sanki bir erkeğe aitti. Bu güç onu kışkandırıyordu. Bu nedenle konuşmak isteyen Zin'e bu yolu veremiyordu. Uzun mücadele sonrasında Zin onu konuşmaya çekebildi. Bahadır artık kar fırtınasına, soğuğa, katırın geri geri kayışlarına aldırmiyordu. Battaniyenin sıcaklığına, konuşmanın sıcaklığı da eklenince, asker uyudu. Zin'in işi zorlaşmıştı. Bu zorlanmayı gören Mahir, katırın dizginlerini aldı ve çekmeye başladı. Zin az da olsa rahatladı ama askerin ona tam sokulmasından rahatsız oldu. Kendi sorumluluğunun bilincinde olduğundan askeri sıkıca kavradı. Arkadaşlarına baktı. Kaygılıydı ama arkadaşlarının onun bu haline aldırmadığını, kendi işleriyle ilgilendiklerini anladığında rahatladı. Zorlanan katırlar durmuyorlardı ama bu şekilde karanlığa kalırlardı. Kimse konuşmuyordu ve yaya olanlar zorlanmadan dolayı ter içinde kalmışlardı. Zin arkadaşlarının bu haline üzülüyordu ama yapabileceği bir şey yoktu. Bahadır, bir çocuk gibi huzurlu uyuyordu. Ahmet de sessiz, arkadaşlarını takip ediyordu. Belli ki o da bu hale üzülüyordu.

Yarım saat kadar sonra uyanan asker bu pozisyonundan memnun gözlerini tekrar kapadı. Fakat doktorun onu ne zorlukla tutabildiğini anladığında, kendini dikleştirdi. Zin de rahatladı ve askere;

-Uykunun tadı gerillada farklıdır. Bir beş dakika bizde on saate bedeldir. Her an tetikte olmanın yarattığı bir psikoloji diyebilirsiniz buna ama bizler Zerdüşt'ün torunları olarak şunu düşünürüz. Daimi uyku tüm insanlar için olacaktır ve yaşamışken neden günlerimizi uykuda geçirelim ki?

-Zerdüşt bir inançsız bildiğim kadarıyla. Onun felsefesini neden uyguluyorsunuz ki?

-O insanların inançlarında özgür olduğunu, insanları sevmenin ve eşit davranmanın erdemine varmış biridir. Bu yaşadığımız dünya beyinlerimizi hapsetmiş. Kaçmak, kurtulmak çok zordur. Bahadır bu sözler üzerine;

-Ama sizler kaçtınız ve kurtuldunuz dediğinde Zin bu sözlerle şaşırarak;

-Gerçekten buna inanıyor musun? Bizim kurtulduğumuza inanıyor musun? Bunu anlamış olman, bizi benimsediğin anlamına geliyor. Asker, doktorun elinden kurtulamayacağını biliyordu. Kızgın bir tonla;

-Her söylediğimi yorumlamak zorunda mısınız? Şunu açık söyleyebilirim. Yaşamınız başlangıçta insanı ürkütüyor ama içine girdikten sonra bir başka dünya ile karşılaşılıyor. Hepiniz o toplumdan geldiniz ve kendinize sonu belli olmayan bir dünya kurdunuz. İleride o topluma nasıl döneceksiniz. Konuştuğum arkadaşlarınızın hepsi "biz insanlık için yola çıktık" diyorlar. Bu kadar yabancılaşmadan sonra, nasıl birlik olacaksınız. Hem insanlar size nasıl inanacaklar? Sizler bir ütopyanın peşinden koşuyorsunuz. Bence ömrünüzün kısa olduğunun farkında olduğunuzdan, dedenizin felsefesini uyguluyorsunuz. Zin askerin bazen geniş, bazen daralan düşünceleri karşısında tutum sergilemesini öğrenmişti. Bunun üzerine ;

-Heval sizin yaşam alışkanlığı dediğiniz şeyleri yaşadık, gördük ve eleştirebildik. Bir eleştiri ve sömürge gerçekliğinden hareket ettik. Bunları kavrayabilmeniz kolay olmayacak ve zaman gerektirecek. Bizi izliyor ve yorumlayabiliyorsunuz. Bunu içimizdeki bir çok insan da yıllar sonra kavrayabiliyor. Size de bu zaman payesini vereceğiz.

Aslan da katırın arkasında yürüdüğü için bu konuşmayı dinliyordu. Kendisinin askeri kanunla getirildiği günlerdeki çelişkilerini, zorluklarını hatırladı. Tepkili yaşamıştı iki yıl ve her fırsatta kaçmayı denemişti. Girdikleri bir çatışmada yaralanan bir arkadaşının ona; "bu yaşamı sev heval, yaşamak için başka şansın yok. Gitmek istediğin yaşam seni her gün bitirecek ve süründürecek. Ben bu uğurda yaşamımın baharında şehadete ulaşacağım için çok şanslıyım bir bedel gerekiyorsa vermeye hazırım" dedikten bir gün sonra şehid düşmesi onu etkilemişti. Bu

konuşma üzerine kararını vererek yaşama asılmıştı. Düşüncesini belirtme ihtiyacı duyarak:

-Bahadır arkadaş, ben de başlangıçta senin gibi düşünüyordum ama anlayabimem için iki yıl gerekti ve sekiz yıldır dağdayım ve hala bazı şeyleri anlamakta zorlanıyorum. Zin bu sözlerin daha etkili olduğunu anladı. Omuzu üzerinden Aslan'a baktı. Hüzünlü bir yüzle karşılaştı. Bu kelimelerin içten ama güçlkle ağızdan çıktığını biliyordu. Zin bu arada Cenk'in yürüyüşüne baktı ve Aslan'a başıyla işaret etti. Aslan, arkasından gelen Cenk'e baktı. Cenk düşünceliydi. Onu böyle görmeye alışık olmadığından Yanına gitti. Aslan:

-Neyin var? Yoruldun mu yoksa? Cenk'in cevabını beklemedi. Cenk'in yüzüne baktığında hasta olduğuna karar verdi. Cenk'in ağırlaşan adımlarını farkettiğinde Zin'e haber vermeye gitti. Zin ile asker hala tartışıyorlardı. Zin Aslan'ın kaygı dolu bakışlarından bir şeyler olduğunu anladı. Aslan;

-Heval Cenk hasta, belli etmiyor ama çok zorlanıyor. Yardım....

-Sen heval Bahadır'a yardım et, ben onun derdinin ne olduğunu biliyorum. Ona söyledim ama dinlemedi. Battaniyeyi üstünden indirip katırdan indi. Aslan'ın silahını alıp;

-Benim silahım heybenin içinde ve mermi önünde. Bunu Bahadır'ın anlamayacağı bir dille söyledi. Daha net olmayan yaklaşımlarıyla zarar verebilirdi. Zin, çantası belinde olduğu halde Cenk'e yaklaştı. Cenk baygın bakışlarla ona bakarak durumunu ele verdi. Zin ona;

-Kenara geç de arkadaşlar geçsin, seni bir muayene edeyim. Önlerinde yürüyen Welat'a durumu haber vermesi için uyardıktan sonra itiraz etme hakkı vermeden Cenk'i ıslak bir taşa oturttu. Haberi alan Mahir de yanlarına geldi. Kaygılanmıştı. Zin'in rahat oluşu ile sakinleşti. Doktor çantasından çıkardığı malzemeler içersinden bir şırınga ve ampul çıkardı. Cenk'e yan dönüp şalvarını çözmesini söylediğinde Cenk aniden kızardı. Zin'e;

-Koluma vur iğneyi daha çabuk iyileşirim dediğinde Zin;

-Sanırım doktor benim ve sen de hastasın. Emin ol ki, kol için olsaydı ben de onu tercih ederdim. Araya Mahir girerek;

-Utanma heval. Biliyorsun insanlar doktorlardan çekinmezler,

ben de yardımcı olayım dediğinde Zin, Cenk'in bakışlarından aslında onun Mahir'den çakındığını anladı. Çünkü kaç kez rahatsızlanmışsa, ona kalçadan iğne yapmıştı. Mahir'e işaret edip onun uzaklaşmasını sağladıktan sonra hemen iğneyi vurup, gözlerine baktı. Gözbebekleri küçülmüştü ve halsizleşmişti. Aradan on dakika geçtikten sonra nabzını alarak tansiyonunun ne kadar olabileceğini ölçtü. Bu sırada geride kalan katırı getiren Erdal, durumu Mahir'den öğrenmiş ve kaygılanmıştı. Ama Cenk'in moralinin iyi olduğunu anladığında sevindi. Ona yarı espirili;

-Arkadaşlarımız acaba arabalarına binmek istemezler mi? dediğinde Cenk ona tepkili bir şekilde karşılık verdi:

-Motoru bozuk arabana kendin bin, ben gayet iyiyim. Zin ona;

-Yolumuz az kaldı. Sanırım oraya kadar motor dayanır. Binmen, senin için daha iyi olacak. Şkefte varınca serum takmam gerekiyor. Bu halde düşersen köye seni de götürmek zorunda kalacağız. Askerle olmak için can atan Cenk katıra binerken;

-Ben de o askerle bolca sigara içerim. İyileştiğinde ona günde en az yirmi tane saracağıma söz verdim. Kamil de sigarasını tüttürerek;

-Sanki iyi bir şey yapacaksın. Siyasi sigara sözü verseydin daha iyi olurdu. Bulmadığımız için sen de boşa çıkmamış olurdu. Hep beraber güldüler. Akşam çöküyordu ve hava olabildiğince soğumuştı. Zin titriyordu. Yerlerine varmalarına az kalmıştı ve canı çay istiyordu. Tüm yorulmalara ilaç olan çayı en çok da ağır görevlerden geldikten sonra içmeyi severdi. O zaman sanki hiç yorulmamış gibi hissedirdi kendini. Mahir'den tütün tabakasını istediğinde yanındakiler şaşırdı. Mahir;

-Hayırdır bunlar seni de mi alıstırdılar bu yalancı dost?

-Yok heval sadece bazen kendimi oyalıyorum. Cenk;

-Biz de öyle başladık doktor diye imalı bir şekilde konuşunca;

-Kusura bakma heval ama dokuz yıldır hala tek tek içiyorum.

Kendimi denetleyebilecek güçteyim. Her neyse, bu kadar yoruma sebep olacaksa ben de içmem dediğinde Cenk daralmalarına alışık olmadığı Zin'i kırdığını anladı. Konuyu değiştirmek istediği anda az ötelerinde görülen ateşi işaret ederek;

-Heval ...yerimize geldik. Arkadaşlarımız çaya bizibekliyor.... dediğinde yarı baygın halde başı önüne düştü. Erdal hemen onu belinden kavramak için atıldığı anda Cenk'in bedeni kendini onun kollarına bırakmıştı bile. Zin nabzına baktı ve acele ile;

-Çabuk götürelim. Soğuk onu kötü etkiler. Mahir ağır yürüyen katırı hızlandıramayacağını bildiğinden silahını ve raxtını arkadaşlarına verdiği gibi Cenk'i sırtladı. Tüm gün yorulmamış gibi atık bir halde davranmıştı. Zin de silah ve raxtı Erdal'ın itirazlarına rağmen yüklenip onların peşinden gitti. On dakika kadar yürüdükten sonra şkefte vardılar. İçeridekiler ateşin etrafında oturmuş ısınıyorlardı. Cenk'in bu halde getirilmesine şaşırarak arkadaşları hemen yer açarak başına toplandılar. Zin el fenerini çıkararak, tutması için Welat'a uzattı. Cenk'in vücudundaki şarapnel parçalarının nerelerde olduğunu iyi biliyordu. Sol göğsündeki parça zorlayıcı oluyordu. Bu nedenle ilk onu kontrol etti. Yolda terlediği anlarda gömleğinin yakasını açtığından göğsü soğuk almıştı. Kaç kez uyarmasına rağmen kendini dinletememişti. Bahadır bir kenara toplanmış kişilere baktığında ne olduğunu merak etti. Başını bir aradan geçirip grubun üstünde toplandığı Cenk'i gördü. Hemen;

-Heval Cenk sana ne oldu? Diye sorduğunda herkes ona baktı. Asker bu bakışlara anlam veremedi. Yanlış bir şey mi yapmıştı? Zin,

-Heval Cenk'in göğsündeki parça biraz sorun çıkardı. Bazen böyle düşüyor ama yarına kadar kalkacaktır. Asker "heval" diye hitap ettiğini, Zin'in de aynı kelimeyi kullanmasıyla anladı. Kendindeki bu üslup değişikliği hoşlarına gitmişti anlaşılan. Üşüdüğü için ateşe yaklaştı. Ahmet de oradaydı ve dalgın bir şekilde ateşe bakıyordu. Eline aldığı bir ağaç parçasıyla közleşmiş tarafı karıştırıyordu. Bahadır da yanına oturarak;

-Çok yoruldun mu? diye sordu. Ahmet bakışlarını ateşten ayırmadan,

-Arkadaşlara bu kadar yük olacağıma ölseydim daha iyi olurdu diye düşündüm yolculukta. Ama kendim de olsa böyle bir durumda aynı fedakarlığı esirgemeyeceğimi bildiğimden bu düşüncemden vazgeçtim. Mutlaka bundan sonrası eskisi gibi

olmayacaktır. Biliyor musun heval, en çok neyi özleyeceğim bundan sonra gideceğim yerlerde?

-Neyi? Mutlaka arkadaşlarındır....

-Arkadaşları özleyeceğim ama gideceğim her yerde arkadaşlarım olacak. Ateşi özleyeceğim. Gerilla ateşini. Bize yaşama sevinci veren ateşi. Tüm günahların paklayıcısı

-Doktor da Zerdüş'ten bahsetmişti. Dedeniz de ateşi kutsal sayar öyle değil mi.

-Bunu doktora sorman gerekecek, çünkü felsefeyle ilgilenen odur. Ömrü okullarda geçmiş, bir boş an buldu mu hemen kitaba koşuyor.

-Onu iyi tanıyor musun? Bu soruyu neden sormuştun ki? Tedirgin oldu. Ama Ahmet gayet rahat; -Tamam bazı konularda sizin kurallarınıza göre oynayacağım ama bazı konularda size karşıyım ve buna beni zorlamanıza izin veremem. Zin anlamıştı söylemek istediğini ama yine de;

-Nedir sizi zorlamamamız gereken konu? Daha somut konuşabilir misiniz?

-Akıllı olduğunuzu söylemiştim sanırım ve beni iyi anladığınızdan da eminim doktor hanım. Doktor-hasta ilişkileri üzerine kitaplar okumuş ya da yaşamış olacaksınız. Zin kızarmıştı. Yıllar sonrasında bu tür bir şeyle karşılaşması onu zorluyordu. Kendini kontrol ederek;

-Somut olarak ne istediğinizi söyleyin de hasta arkadaşımıza bakalım. Asker göğsünün yine zorlandığını, yarasının ağrıdığını ve ayakta kalışın onu etkilediğini söylemesi ve bu konuyu kapatması gerektiğini anlamıştı. Zin'i de zorladığını anladığından;

-Hasta arkadaşla ilgilenin. Daha sonra konuşuruz. Zin'in de konuşmaya tahamülü kalmadığından konuyu kapatmasının en iyi şey olacağını düşündü. Zin, Bahadır'a yardım ederek ateşin etrafında uyuyan ve uyanık olan arkadaşlarının arasında yer açarak oturttu. Askere;

-Uyuyun ve yarınki yolculuğa hazırlanın. Ben de Cenk'i yarına kadar iyileştirmeliyim. Welat yarı uyuşuk bir halde;

-Hevala doktor senin de dinlenmen ve yarına hazırlanman gerekir. Sen de düşsen bu hasta ve yaralıları kim bakar sonra? Zin:

-Sanki ilk kez uykusuz kalacağım! Merak etme ben iki saat uyusam bana yeter. Düşündüğün için sağol. Welat'ın yarı şaka konuşmalarına gayet ciddi cevap vermişti. "Şevbaş" diyerek Cenk'in yanına gideceği anda Bahadır:

-Doktor göğsüm ağrıyor ne yapayım diye yumuşak ve alçak bir tonda kendini affettirmek istermişçesine konuştu. Zin eliyle "bir dakika" diye işaret ederek çantasının olduğu yere gitti. Cenk oturmuş Mahir'le sohbet ediyordu. Doktoru görünce sevinçle:

-Askeri daha bizim bir üyemiz yapamadın mı? Kendini bir asker olarak ispatlaman gerekecek, diye bir şaka yaptı. Zin sinirlenmemek için kendini zor tutuyodu, soğukkanlı bir şekilde;

-Ona en yakın sensin heval. Bana sadece bir kadın olarak baktığını da unutma. Zaten kendimizi asker yapıp sizlerin güvenini kazanıncaya kadar çok yorulduk. Şahsen bu ortamda bunu yapmak daha kolay ama benim kendimi kimseye ispatlama gibi bir niyetim de yok. Bakıyorum iyileştin de tartışmaya bile başladın. Uyuyup yarın için hazırlan. Açık söyleyeyim en fazla zorlanacaklardan biri de sensin ve parçan her an faaliyete geçebilir. Cenk, Mahir'in işareti üzerine konuşmayı kesmeyi uygun buldu. Hala su için izin alamamıştı. Bunu fırsat bilerek çantasını karıştıran Zin'e.

-Heval, yarına sağ çıkmamı istiyorsan bana bir bardak....

-Tamam içebilirsin ama bir şeyler de yersen iyi olur diyerek askerin olduğu köşeye doğru yöneldi. Cenk:

-Askere selam söyle. Beni merak ettiğini söylediler. Ben yarın onu sırtlamaya hazırım. Zin duygulanmıştı ama renk vermedi. Yanına vardığında Bahadır, gözlerini kapamıştı. Zin daha önceki gibi numara yaptığını düşündü ama nefesini çok derinden aldığından bu kez inandı. İki kez seslendi ama uyandıramayınca, Erdal eliyle onu sarstı. Bahadır kabustan uyanmış gibi fırladı. Erdal da yana çekildi. Askerin alnı terden ıslanmıştı ve nefesi daha da serileşmişti. Zin ona sakın olmasını söylediğinde anlamsız bakışlarla ona baktı.

-Ben... ben sandım ki...

Erdal:

-Neyse geçer. Sen de psikolojini düzeltsen iyi olacak heval Bahadır. Ani hareketler de iyi değil senin için. Yanılıyor muyum

doktor? Zin, belirtilenlerden memnun kaldı. Böyle yardımcılara ihtiyacı vardı. Askere ilaç ve suyu uzatınca onun sakinleştiğini gördü. Askeri belinden tutup yerine uzattığı zaman;

-Cenk arkadaşın sana selamları var. Durumu gayet iyi ve seni yarın taşıyabilmek için hazırlanıyor. Ne dersin onu da kendimizle hastahaneye götürelim mi? Bahadır uykulu bir sesle;

-Kendime yeni bir arkadaş buldum sanıyorum. O zaten benimle geliyor. Ha sağlığı için olsa bence de gelmesi daha iyi olur. Zin askerin yeni arkadaşının kim olduğunu anlayamadı başlangıçta ama Erdal'ın boğazını temizleyerek imada bulunmasıyla, o kişinin kendisi olduğunu anladı. Kızarmıştı. Ne yapacağını bilemeden geri dönüp Cenk'in yanına gitti. Mahir ateşi harlandırıyor, Welat da nöbetten gelmiş çay yapıyordu. Zin bir bardak çay içse kendine geleceğini biliyordu. Hemen oturdu ve Cenk'in bileğini tutup nabzına baktı. Fena değildi ama doktorun karanlıktaki yüzünden hiçbir şey okuyamayan Cenk;

-Durumum nasıl doktor diye sordu. Zin yine aynı ifadeyle;

-İyi, kendine gelmişsin ama bundan sonra denetimimde olmalısın. Mahir araya girerek;

-Peki sen nasılsın heval. Sıkıntın var gibi. Gerçi bayan arkadaşlar kendilerinin ne yaşadıklarını bize anlatmazlar ama varsa bir yapabileceğimiz hazırız. Welat'ın kara gözleri ateşin aydınlığında parlıyordu. Çayı doktora uzatınca gülümsedi ve;

-Tabi ki eğer bir arkadaşımızın sıkıntısı varsa bunu kaldırmak bizlerin görevi. Bu akşam benimle konuşmadığın için kederlenmişsindir, dediğinde Mahir sert bir bakış fırlattı. Zin ise kederli bir gülüşle;

-Sadece yorgunluk ve Cenk arkadaşın durumu..... Mahir çayını yudumlayarak konuşmaya başladı:

-Umarım sadece bunlardır. Geçer. Cenk ile onun durumunu tartışıyorduk. Arkadaşlar da belirtmişlerdi. Zorlanırsa onu da sizinle göndereceğiz.

Bu anda dışarıdan bir mermi sesi duydular. Bu kıyamette kimler olabilirdi. Köy bir günlük mesafedeydi arkadaşları da öyle. Acaba ateş dışarı yansıyor muydu? Bu ihtimal zayıftı çünkü iki odalı bir şkeft olduğundan ışık dışarı yansımazdı. Nöbetçiler sigara yakmışlar mıydı? Mahir, Zin ve Welat silahlarını aldıkları

gibi dışarı çıktılar. Nöbetçi de ayağa kalkmış tam haber vermeye içeri girecekken arkadaşlarını yanında görünce sevindi. Mahir.

-Hangi taraftan geldi ses? Yakından gibiydi. Baran;

-Patikanın olduğu yandan geldi ses ve atılan izli mermiydi. Bir tane tekti deyince Mahir Welat'a hazırlanmasını söyledi. Maceraperest Welat, hazır olduğunu söylediğinde Mahir Zin'e dönerek;

-Erdal'ı da kaldırın ama asker duymamalı, tabii Ahmet de. Farklı bir psikolojiye girmelerini istemem. Tetikte olun. Bu bir işaret olabilir. Düşman olsa mermi patlatmazdı. Yine de derli toplu olun ve yanınızdaki cihazı açık tutun İçerden çekmeyebilir. Bu nedenle nöbetçilerde kalsa iyi olur deyince Zin;

-Ben uyanık kalacağım ve heval Erdal'a da sizden haber aldıktan sonra seslenirim. Yarın yorucu olacağı benziyor. Mahir "tamam" diye başıyla onayladı. Doktora komutanlık yapmaya niyeti yoktu. Doğru ve yerinde olan görüşleri dinlerdi. Her zaman da bu tarzından dolayı eleştiri alırdı ama yine de bildiği gibi yapardı. Savaşta güçlü oluşu, onun komutanlıktan uzaklaşmamasına neden oluyordu. Baran da gitmek istedi ama Mahir bu kez talimatını uygulattı. Onlar kendilerini aşağı bırakacakken doktor boynundaki kefiyeyi çıkarıp Welat'a uzattı. Welat'ın ateşin başındaki gülüşüne karşılık bir gülüş verdi. Welat karanlıkta bunu görmedi ama "serkeftin" sözcüğünden anladı Zin'i. Onlar gittikten bir süre sonra Zin içeri girip eşyaları toparlamaya başladı. Cenk'in uyanık olduğunu unuttuğundan Ahmet "heval" diye seslendiğinde irkildi. Ona taraf bakarak;

-Uyanık mısın?

-Sen gerçekten de yorgunsun doktor. Uyumadım ki. Dışarıda neler oluyor? Diye sorunca Zin sesini alçaltarak karşılık verdi:

-İzli bir mermi atılmış Arkadaşlar bakmaya gittiler. Şimdi kimse bilmesin. Cihazla haber verecekler. Sen de dinlen yarın kendisiyle neler getirecek bilinmez. Cenk hafif gülümsedi. Bilinmezleri severdi ama bu halde yarını karşılamak da gücüne gidiyordu. Zin'e;

-Başarmak zorunda olduğumuzu biliyorum. En azından bize yabancı bu askerin kurtulması gerekiyor, dediğinde Zin şaşırarak;

-Hepimiz kurtulmalıyız. Neden sadece onun için dile getirdin

ki?

-Yanlış anlama. Biz her türlü zorluğu göğüsleyebiliriz ama o herşeye yabancı. Merminin sesini duymuş olsaydı bizim kadar rahat olmayacaktı. Zaten askerlikten kaçma nedenlerinden biri de silahtan korkmasıymış. Sen daha iyi bilirsin ama onun psikolojisi silahın görüntüsünü dahi kaldıramayacak düzeyde. Senden bile ürktü ve bir yandan bu kadar cesaretli oluşuna, diğer yandan da duygusal oluşuna hayret ediyor. Sana karşı farklı şeyler de his.... Zin, Cenk'in daha fazla konuşmasına izin vermedi. Şimdiye kadar bir bayanla konuşmaya dahi utanan bu arkadaşının askerle ilişkisi sonrası bu kadar açılmasına şaşmıştı. Cihazı cebine koyarak;

-Bu konu kapanmıştır. Yapacak işlerim var ve sen de üslubunu düzelt heval. Yarın bizleri suçlu konuma koymayın diye kızgın bir ifadeyle dışarı çıktı. Cenk ardı sıra baktı. Onu kırdığını anladı ama kendisi nasıl olmuştu da bu kadar cesaretli konuşabilmişti. Kendini affettirmesi gerekiyordu ama doktora nasıl ulaşabilecekti. Sırtüstü uzanıp başını yana çevirdi ve ateşi izlemeye başladı. Gözlerini kapadı ve yorgunluğun etkisiyle hemen uykuya daldı.

Zin soğuk havanın etkisiyle titremeye başladı. Baran kaygılı bir halde gidip-geliyordu. Doktoru üşür halde görünce içeri gidip bir battaniye aldı ve ona uzattı. Zin, bu teklifi memnun bir şekilde karşıladı. Battaniyeyi kendine sardı. Hemen ısınmıştı ve gözleri kapanıyordu. Sırtını dayadığı kaya, ona yastıktan daha yumuşak geldi. Kısa bir anda da uyudu. Baran da bu halden memnun voltalarına devam etti. Hava jilet gibi yüzünü kesiyordu. Burnunu hissetmiyordu ve ikide bir de burnunu çekiyordu. Kefiyesiyle yüzünü sardı ama rahat nefes alamadığı için de hemen açtı. Bir süre sonra cihazdan:

-Med, Med.. beni duyuyor musun? diye gelen Mahir'in sesi ile Zin'e yaklaştı.

İki kez tekrarlanan bu ses üzerine Zin de uyandı. Ne kadar böyle kaldığını bilmiyordu ama bildiği tek şey bu uyku anlarının onu dinlendirdiği idi. Cihazın anahtarına basıp;

-Dinliyorum, dediğinde Mahir de;

-Size doğru geliyoruz. Yanlışlık olmasın diyince Zin;

-Tamam alındı diye karşılık verdi. Cihazı cebine koyup ayağa

kalktı. Saatinin ışığını yakıp saatin kaç olduğuna baktı. Gecenin iki buçuğu olmuştu. Sabaha az kalmıştı ve Baran hiç dinlenmemişti. Ona ;

-Ben arkadaşları karşılarım. Sen gidip dinlen ve ısın. Erdal arkadaş da uyandır diyince Baran, itiraz hakkının olmadığını anladı. Zin'in keskin üslubu onu talimata uymaya zorladı. O gittiğinde bu kez Zin volta atmaya başladı. Battaniyesi sırtındaydı. Az sonra Erdal gelmişti ve Baran ona bir şey söylemediğinden doktoru orada gördüğünde şaşırdı. Battaniyeye sarılı oluşu komiğine gitti ama bunu fark ettirmedi. Zin ona "şewbaş" deyince aynı şekilde karşılık verdi. Tereddütlü bir halde Erdal:

-Senin adın nöbet listesinde yoktu. Eminim daha uyumamışsındır. Sen git dinlen doktor. Zin bu teklife olumlu karşılık vermeyi isterdi ama, nelerin olduğunu merak ediyordu. Olanları Erdal'a anlatınca Erdal ona haber verilmemesine kızdı. Ne de olsa grubun sorumluluğu ona da aitti. Zin'in rahat duruşu ve soğukkanlılığı karşısında bir şey söylemedi ve sessizliği dinlemeye başladı.

-Heval,...heval biz geldik diyen Welat'ın sesi ile o yöne doğru gittiler. Gelenler dört kişiydi.. Merak içindeydiler. Biraz daha yaklaşınca karşılıklı selamlaştılar. Bunlar köylülerdi ve oldukça rahat duruyorlardı. Mahir onları içeri davet edip Zin'i de çağırdı. Nöbetin değişmesini söylediğinde Erdal daha yeni kalktığını belirtti ama olanları merak ettiğinden;

-Welat arkadaş bana olanları anlatabilir diyerek Welat'ı alıkoydu.

İçerisi oldukça sıcaktı ve yorgun insanları uykuya davet edercesine kendini cazip hale getirmişti. Ateşin başında oturan Baran gelenleri karşıladı. Şaşırmamıştı ve oldukça yakın davranmıştı onlara. Tanıyordu bunları. Kendisi de aynı köydendi ve gelenler de onlara yakın olan, çalışan, güvenilir kişilerdi. Zin kendi yerlerine yerleşenlere hemen soru sormaya can atıyordu ama Mahir daha atik davranarak;

-Köyden bazıları ihbarda bulunmuşlar ve düşman da köye yığınak yapmış. Bu koşullarda araziye vuramıyorlar ama bizim geçebileceğimizi bildiklerinden bizi orada karşılayacaklar.

Tutuklanan milislerimiz var ama hiçbir şey söylememişler. En az iki gün burada kalmamız gerekecek. Yeni bir habere kadar da gideceğimiz yol belirlenecek. Deşifre olmuş yolu kullanamayız ve yolumuz uzayacak. Arkadaşları, özellikle de yaralıları ikna etmeliyiz. Ben yarın sabah bağlantı kurup arkadaşlara haber vereceğim. Erzak getirilmiş ama biz yine de dikkatli kullanmalıyız ve yaralılar için gelen az bir sağlık malzemesi var. İyi düşünülmüş ama ben o ihbarcılar için de izin is..... Sözüünü kendisi kesti. Bu örgütsel bir meseleydi ve burada tartışmaya gerek yoktu.

Welat çaya yetişmiş olmanın sevinciyle önce ıslanmış ayakkabı ve çoraplarını çıkarıp ateşi harlandırды. Kimsenin anlayamayacağı bir sevinci vardı. Yüksek sesle konuşmaya başlayacaktı ki hemen uyarıldı. Ama Cenk uyandı ve meraklı bakışlarla misafirleri selamladı. Nefes alış-verişleri Zin'in gözünden kaçmamıştı. Herkes çayını yudumlarken Baran da köyü hakkında sorular soruyordu. Zin hastanın yanına gidip tansiyonunu ölçtü. Yüksek ama tehlike yaratacak kadar olmadığını Cenk'e belirtti. Ona bir hap verip tekrar uyumasını söyledi. Zin onun merakını gidermek için olanları kısaca aktardı. Ama Cenk'in düşünceleri başka yerdeydi ve alçak bir tonda;

-Deminki konuşma için özeleştirimi vermeme izin ver heval, dediğinde Zin o tartışmayı unutmış olduğunu belirtti ama karşısındakinin sıkıntısını gideremediğini anladığında;

-Daha sonra konuşuruz. Nasıl olsa zamanımız var.

-Tamam heval, sonra diyerek tekrar uykuya daldı. Zin de uyumak için uzak bir köşeye gidip battaniyesine sarıldı ve hemen uyudu. Ateşin başındakiler sabaha kadar sohbet ettiler. Nasıl olsa hareket için aceleleri yoktu.

Bahadır kendini yolculuğa hazırlamıştı ama yola çıkmayacaklarını o da, diğer gün uyandığında öğrendi. Mahir:

-Arkadaşlar gideceğimiz köye yığınak yapılmış, o nedenle yeni yolun keşfini yapacak milisler yola çıktılar. Biz de iki gün kadar burada bekleyeceğiz. İyiye dinlenmiş oluruz. Erzak ve ilacımız var. İdareli kullandık mı sorun çıkmaz diye açıklama

yaptıktan sonra tabur ile bağlantı kurmak için dışarı çıktı. Bahadır bu habere sevinmiş miydi acaba? Bu insanlar yaşanılanları ondan saklama gereği duymamışlardı. Bu ortamda herşey ne kadar ani değişiyordu. Bu hıza ve buradakilerin de bu tempoya rahatlıkla ayak uydurmalarına şaşıyordu. Şikayet eden yoktu. Yorulmak nedir bilmiyorlardı. Özellikle de bir çatışmanın çıkma ihtimali olmasına karşın bir tedirginlik yaşanmıyordu. Olaylara bakış açıları çok farklıydı. Ona yakınlaşan her biri farklı bir yanlarını tanıtıyordu ama en fazla Zin'den öğreniyordu bu yaşamın felsefesini. Gerçi bugün onu fazla görememişti ama nedenini iyi biliyordu. Bu konuyu düşündüğünde birden içi burkuldu. Eğer onun doktora yaklaşımı anlaşılrsa göz kırpmadan vurulabilirdi. Hepsini de Zin'i seviyor ve değer veriyordu. Kaygı dolu bakışlarla çevresine baktı. Bazıları silah temizliyor, bazıları sohbet ediyordu. Kendisi de sohbet etme ihtiyacı hissetti. Bu ortamda konuşmaya da alışmıştı. Herhalde hiçbir ortamda bu kadar konuşulmuyordu, özellikle de kişilik, siyaset ve savaş anılarının anlatıldığı sohbetler çoğunlukta oluyordu. Hepsini de merakla dinliyor, gerek duyduğunda kendisi de katılıyordu ama bakışaçıları aynı olmadığından geri çekilen çoğu zaman kendisi oluyordu. Sadece geçen akşamki sohbette doktor geri çekilmişti. Hatırladıkça da, doktorun ona bundan sonra nasıl yaklaşacağını merak ediyordu. Ama Zin bu konuşmanın kendisinde yarattığı etkiyi ona göstermeyecekti.

Tabura da haber verilmiş ve yapacakları değişiklik için onay alınmıştı. Mahir bu arada askerle iyi kaynaştı. Onu tanımak için elinden geleni yaptı ve askerin yaşadığı kaygıları hemen hemen yok etti. Diğer arkadaşları da askere yakın davranıyorlardı. Ahmet de aralarındaki duvarları kaldırmaya yönelik çok çaba harcadı. Soğuk yaklaşan bu kez asker oldu. Zin ise zamanını daha çok dışarıda geçiriyordu. Her içeri geldiğinde yeşeren doğanın kokusunu da beraberinde getiriyordu. Köylüler de bir gün kaldıktan sonra yeni haberler almak üzere köye indiler ama onlardan beklenen cevap bir gün gecikmeli geldi. Herkes kaygılanmıştı ve erzakları da kalmamıştı. Bu durumu yaralılara hissettirmek istemeseler de onlar anlamışlardı. Bahadır çok doğal karşılamıştı ve bu yaklaşımıyla oradakileri memnun etmişti.

Köylüler geri döndüğünde herkes etraflarına toplanıp sorular sormaya başladılar. Fakat köylüler önce komutanlarla konuşmak istediler. Mahir Zin ve Erdal onlarla dışarı çıktılar. Kapıdan biraz uzaklaşınca;

-Operasyon hazırlıkları var. Daha çok tatbikat şeklinde olacak deniyor ama noktalara yönelik bir saldırı da olabilir. Daha önce yerlerinizi tanıyanlar var. İçinizden kaçanlar ihbar etmişler ve ondan sonra da öldürülmüşler. Mahir bu sözler üzerine;

-Yığınakları en çok nerede? Ağır silahları var mı? Diye sordu. Köylü;

-Bizim köyde bin beşyüz asker toplanmış. İki panzer ve beş tank var. Arkadaşları götüreceğimiz hat rahattır ve daha önce fazla kullanılmamış. Arazi zorlar, ama başaracağız. İsterseniz iki arkadaş katırları alıp gitsin, biz size yardım edelim. Yarın iki milis daha gelecek. Yiyecekleri de hazırladık. Gece hareket edeceğimiz için üşüeyebilir yaralılar. Tedbirli olsak iyi olur. Diğer gün bir köyün bağları içinde akşamı bekleyip sonra arabayla hastaneye varırız. Bizim önerimiz yarın, akşama doğru yola çıkmamız. Milisler sabaha burada olurlar. Mahir ve diğerlerinin bu köylülere güvenmeleri gerekiyordu. En ince ayrıntısına kadar hesaplanmış bir plandı ama önemli olan sonunu getirebilmektir. İçeri girdiklerinde meraklı bakışlar açıklama bekliyorlardı. Mahir planlamanın bir kısmını anlatmakla yetindi. Operasyondan bahsetmedi. Herkesin saldırıya geçme gibi bir niyetinin olduğunu biliyordu. Bir kenara geçip not yazmaya başladı. Arada bir de başını kaldırıp kimleri noktaya gönderebileceğine baktı. Karker ile Civan'da karar kıldı. Erdal'a da görüşlerini belirtip notunu kapadı. Laskaladıktan sonra her iki arkadaşını yanına çağırıp dışarı çıkarak olanları ızah etti ve bunun yapıda tartışılmaması noktasında uyarı yaptı. Sabahın ilk ışıklarıyla yola çıkacaklardı. Ahmet oturduğu yerden yaşananları takip ediyor ve yaşanan sıkıntıların bir nedenini de kendine bağlıyordu. Son saatlerde hemen hemen hiç konuşmamıştı. Bu durumu fark eden Zin onun yanına oturarak;

-Konuşmaya ihtiyacın olduğunu görüyorum ve bana anlatmanı istiyorum. Ne var, ne oldu?

-Çok ciddi bir şey yok. Sadece düşünüyorum. Biraz da

ayağım ağrıyor deyice Zin gülümseyerek;

-Ben seni yıllardır tanıyorum heval. Beraber paylaştığımız zorlu günlerin hatırına sana bunları sormam sanırım ortamımızın en doğal yaklaşımıdır. Ahmet'in bakışları Bahadır'a takılarak;

-Onunla fazla ilgilenmiyorsun.... Zin arkadaşının konuyu değiştirmek için çabaladığını anladığından sözünü keserek;

-Ben, seni senden soruyorum bana karşı açık olabileceğini biliyorsun dediğinde;

-Tamam kurtuluş yok... Arkadaşların benim yüzümden şehit düşmelerine katlanamam. Bana sıkıntı veriyor yaşananlar. Zin merakla sordu;

-Niye, ne oldu ki böyle konuşuyorsun?

-Heval bu yaşamda çok kaldım ve neyin ne olduğunu da anlayabilecek düzeydeyim. Olağanüstü bir durum var ve imha da olabiliriz. Zin Ahmet'in son sözleri üzerine;

-Ne yok olması heval. Biraz daha zorlu bir yoldan gideceğiz. O yüzden iki köylü daha gelecek derken Ahmet kaygılı bir sesle;

-Arkadaşlar daha noktalarını da bırakmamışlar ve kara vursalar zorlanacaklar diye konuşup sustu. Bahadır onları dinliyordu ve Ahmet kendi kaygılarının ona yansımaları istemiyordu. Askere bakıp zoraki bir şekilde gülümsedi. Fakat asker ona donuk bir bakışla karşılık verdi. Zin bu ortamı terketmesi gerektiğini hissetti ama Ahmet'i bu kaygılarıyla bırakamazdı. Bahadır'a yumuşak bir sesle;

-Sohbetimize katılmak istersen buraya gelebilirsin. Hep birlikte yaşananlar üzerine tartışalım dediğinde asker sanki böyle bir teklifi bekliyormuş gibi yerinden kalkıp Zin'in yanına oturdu. Askerin yakın oturmasından rahatsız olan Zin, biraz Ahmet'e doğru hareket etti. Doğal bir halde konuşmasına başladı:

-Bu yolculuğun en zorlanan ve zorlanacak olan tarafı olarak bazı şeyleri belirtmek gerekiyor. Operasyon hazırlıklarına karşı bizim de yolculuğumuzun yönü ve zamanı değişti. Arkadaşlara haber verildi ve tedbirlerini alacaklar. Gerektiğinde karşılık da verilecek. Yine sizler gibi yaralılar ve şehitler de olacak. Bizler insan öldürmenin mantığını kendimizde değiştiren bir hareketiz ve vurmak için gelene de mutlaka cevap veririz. Her iki tarafın da incindiği belli ama bu savaş eğer kaçınılmaz bir düzeye gelmişse,

bunun nedenlerini tarihten soracağız. Yaşamayı bir sanat işi olarak görüyoruz ve bunu başarabilmek özellikle de sistem dediğimiz cenderede mümkün değil. Yaşamın bize dayattıkları karşısında biz doğru olanı yapmaya çalışıyoruz. Zin soluklanmak için durdu. Düşünceleri çok uzaklara gitmişti. Ahmet bu konuşmaların çoğunun askere yönelik olduğunu anlıyordu ve kendisi de asker gibi dikkatle dinliyordu. Zin tekrar konuşmaya başladı:

-Biz akşama doğru yola çıkacağız ve iki köylü daha gelecek. Karakolun altından geçeceğimizden gece hareket edeceğiz. Sizler de moral olarak arkadaşlara destek olursanız, yarın akşam hastanede oluruz. Bahadır moralden neyin kastedildiğini anlayamayarak, burada doktorun sözünü kesti. Bahadır:

-Yani biz bu moralle nasıl bir destek sunacağız anlamadım dediğinde, Ahmet kaşılık verme gereği duydu:

-Daha önceki yolculuğumuzda bir çok şikayette bulunup, kafalarını şişirdik. Önce katır vardı ve rahatlıkla bize katlanabiliyorlardı. Fakat bu kez bizi sırtlayacaklar ve fazla naz yapmaya hakkımız yok. Şahsen ben bunları anladım doktorun sözlerinden. Yanılıyor muyum doktor? Zin bu yaklaşımdan memnun başını “evet” anlamında salladı. Bahadır bu kez de bir soru sorma ihtiyacı hissetti. Zin her ikisinin de rahatladığını anlayınca, sorunun cevabını Ahmet'e bıraktı. Asker doktorun kalkmasını istemiyordu ama yine de sorusunu sordu:

-Arkadaşlar bizi nasıl taşıyacaklar? Buradan dışarı kadar üç arkadaş yardım ediyor. O tepelerde nasıl olacak biliyor musun? Ahmet kendinden emin, ama biraz da buruk;

-Sedye ile götürecekler. Durdu. Ayağına bakıp iç çekti. Zorlanılan yerlerde asker yürüyebilecekti ama kendisi.....

Yola çıkma zamanı gelmişti ve herşey yolculuk için hazırды. Asker, Ahmet'ten daha ağır olduğu için en güçlü olanlar onun sedyesini kaldırdı. Sedyeleri kaldırmayanların da onlardan farkı yoktu. Herbirinin ağır çantası ve ek silahlarla sedyeyi taşımanın daha avantajlı olduğunu gösteriyordu. Hava kararmaya başlıyordu ve ay ışığı onlara bir yere kadar yol gösterecekti. Ağır bir tempoları vardı. Daha başlangıçta hızlı gitmeleri sonrasını zorlu

yapacaktı. Cenk iyi görünüyordu. Zin onun da düşmesi halinde bu yolculuğu tamamlayamayacaklarını düşünüyordu. Bu nedenle daha çok ona yakın yürüyordu. Kimse konuşmuyordu. Sadece Mahir'in cihazından parazitli gelen asker konuşmaları meraklı dinleyicilerine eşlik ediyordu. Zin kardeşinin şehit düştüğü topraklara adım adım yaklaştıkça sessizleşiyordu. Welat ile Erdal bunu anladıklarından onun dikkatini farklı konulara çekmeye çalıştılar. Zin de onların sohbetlerine, onları kırmamak için kısa da olsa katıldı. Ağır tempo herkesi daha fazla yoruyordu. Zin sırtındaki yükün altında iki büklüm olmuştu ve terden dolayı su içinde kalmıştı. Günlerdir banyo yapamadıkları için de elbiseleri yapış yapış olmuştu. Arkadaşlarına baktı. Onlar da farksız değillerdi. Bu sırada önlerine hiç beklemedikleri bir karlı boğaz çıktı. Terleyen vücutlar şimdi üşüyordu. Hareketsiz olan yaralılar daha çok üşüyorlardı. Ahmet dayanabiliyordu ama bu kadar şiddetli soğuğa alışık olmayan Bahadır, dünyanın sonunun geldiğine inanmaya başlamıştı. Dişleri birbirine vuruyor, çektiği bu işkenceye küfrediyordu. Sedyeyi taşıyan Welat bu durum karşısında ne diyeceğini bilemeden rastgele konuşuyordu. Bahadır'a;

-Kendini bırakma. Bak Ahmet nasıl da sessiz duruyor dediğinde, hiç beklemediği bir tavırla karşılaştı. Asker;

-Düşünceni kendine sakla ve çeneni kapa. Neyi nasıl yaşadığımı ancak ben bilirim dediğinde Welat soğukkanlılığını yitirmeden:

-Tamam nasıl istiyorsan öyle yap. Neticede bizden olmadığını gösteriyorsun ama şunu da unutma ki biz sana değer veriyoruz dediğinde, asker üşümeye ve titremeye devam ediyordu. Diğer yandaki köylü, ellerinin artık tutmadığını, ayaklarının onu taşıyamaz duruma geldiğini anladı ve dizlerinin üzerine çöktü. Sedyenin ağırlığı omuzlarına düştü ve asker yere yuvarlandı. Ahmet'in sedyesini taşıyanlar dışında herkes duruma müdahaleye koştı. Bu koşuş oldukça ağırdı, çünkü yüklerinin altında iki büklüm olmuşlardı. Düştüğü yerin yirmi metre kadar ilerisine kayan asker, yardıma gelenleri görünce bağırmaya başladı:

-,Gelmeyin, yardımınızı istemiyorum. Bu ne biçim bir yaşam. Beni burada bırakın. Ölmek istiyorum, dediğinde Zin yanına

gidip başını dizlerinin üzerine koyup, daha önce yapmadığı acemi bir hareketle Bahadır'ın başını okşamaya başladı. Onu nasıl teselli edeceğini düşünürken asker başını Zin'in dizlerine gömüp ağlamaya başladı. Zin:

-Bu anlar senin için anı olarak kalacak. Bizde yaşanan her zorluk bir zamanın hayret verici anıları olarak kalacak ve sen de ileride torunlarına anlatabileceğin birşeyler bulacaksın. Zin kendi sözlerinin etkisini görmek için askere baktı. Loş ışıktaki gözyaşlarını seçebilmişti. Asker titriyordu ve dudak arasından sadece Zin'in duyabileceği bir tonla;

-Bana neden yardım ediyorsun ki, ben....sa... Zin birden titremeye başladı. Üşümeden dolayı mı, yoksa söylenen sözlerden dolayı mı olduğunu anlayamadı. Erdal askerin kaldırılmasını belirttiğinde Zin rahatladı. Askerin vücudu gittikçe soğuyordu. Çenesi kilitleniyordu. Zin fenerini çıkarıp askerin gözlerine baktı. Sedyeyenin üzerine taşıyıp, vücudunu ovmaya başladılar. Herkes üşüyordu ama ateş için odun bulmalarının gerektiğini bildiklerinden yüklerini bırakıp odun aramaya gittiler. Öndeki arkadaşlarıyla giden Mahir, arkadaşlarının geciktiğini görünce geri gelip onlara yardım etti. Cenk'in durumu da iyi değildi ama bunu Zin'e söyleyemedi. Ahmet de üşüyordu ama kendine verdiği moralle dayanabiliyordu. Onlar da biraz ileride durmuş ve ateş yakmışlardı. Zin'in askeri ayağa kaldırma çabasını görüp yardıma gitti. Zin:

-Heval kendine gel ve yürümeye çalış. Yoksa donacaksın. Kalk hadi diye bağırıyordu. Askerin kendini bıraktığını anlamıştı. Var gücüyle Bahadır'ın suratına bir tokat indirdi. Kendisi gibi Mahir de şaşırmıştı bu güçlü vuruşa. Asker başını oynatarak çok incindiğini anlatmak istedi. Zin daha hafif bir tokat daha atarak onu uyanık tutmadaki ısrarını göstermek istedi. Bahadır gözlerini açıp doktora gülümsedi. Ayışığının loş ışığı altında gözleri parlıyordu. Zin'e;

-Elin ne kadar..... da .. ağır. Komutanım... dışında kimse bana vur.... Zin'in yardımıyla belini doğrulttu. Yarası ağrıyordu. Göğsünün üstünde sanki bir ağırlık vardı. Nefes almada zorlanıyordu. Donmuş elleri ile Mahir'in ellerini tutmaya çalıştı. Beceriksiz bir deneme sonrasında ikinci kerede kalkmayı

başarabildi. Zin ve Mahir onun koltuk altına girip yürütmeye çalıştılar. Her tarafı tutulmuştu. Mahir, doktora;

-Korkudan tutulmuş bu. Yoksa biz de üşüyoruz ama bu kadar kötü olmadık dedi. Zin de bunu onayladı. Bunu bildiğinden dolayı onu ayağa kaldırmıştı. Gerçekten de asker gittikçe kendine geliyordu. Bahadır:

-Neden benim anladığım bir... şekilde konuşmuyorsunuz. Bir şeyvarsa ben de anlamak... isterim. Zin ileride görünen ateşi göstererek:

-Bakın arkadaşların ateşi ne kadar çekici. Birazdan orada olacağız. Biraz daha kendine güç ver. Haydi. Ateşle uğraşanlara bakıp şaşırın Bahadır, bu karın içinde nasıl ateş yakılabileceğini görmek istercesine hızlı adımlarla onlara doğru yürüdü. Bu insanlar olmazı olur yapıbiliyorlardı. Herşey onların lehine dönüşebiliyordu. Yavaş yavaş yükselen ateşin etrafında toplananlar on dakika öncelerini hatırlamak bile istemiyordu. Herbiri benzer anılarını anlatmaya başlayınca; Bahadır, Zin'in söylediklerini hatırladı ve bir kez daha doktorunun bulunmaz bir insan olduğuna karar verdi. İçinden "keşke başka koşullarda tanışabilseydik" diye geçirdi. Bakışlarını ateşte odaklamış Zin'e baktı. Kalın kefiyenin kısmen sakladığı yüzü ateşin ışığında çok güzel görünüyordu. Bahadır ona kilitlenen bakışlarının Erdal tarafından takip edildiğini anladığında, bakışlarını doktorun üzerinden aldı. Ayakları üşüyenler, oldukları yerde sayıyor, bazıları da:

-Heval üşüyen ayaklarınızı ve ellerinizi ateşe fazla yakınlaştırmayın. Yanacaklar, diye uyarınca asker yanmanın ne olduğunu anlayamamıştı ama daha önceki bir sohbetlerinde Zin'in ayaklarının yanık olduğunu öğrenmişti. Kaç kez görmek istediye de doktorun ayağını görememişti. Merak ediyordu yanmanın nasıl bir şey olduğunu. Bahadır bunları düşünürken, saatin geç olduğunu belirten Mahir, sıcağa iyice alışan arkadaşlarına istemeyerek gitme zamanını hatırlattı. Eşyalarını sırtlayıp Bahadır'ı sedyeye yükleyerek yola çıktılar.

Ahmet'in olduğu gruba yaklaştıklarında herkes telaş içinde neden bu kadar geciktiklerini merak etmişlerdi. Kısaca mazeretlerini dile getirdikten sonra yola çıktılar. Zin Cenk'in

nefes alışındaki zorlanmayı onun Bahadır'la konuşurken ki üslubundan anladı. Yanına çağırarak;

-Zorlanıyor musun heval diye sordu. Cenk direk olarak cevapladı:

-Evet heval Zin, zorlanıyorum ve göğsüm yerinden çıkacak gibi geliyor bana. Zin, yolun kenarına geçip çantasından ilaç çıkardı. Cenk bir parça karla ilacı yuttu. Sonra adımlarını hızlandırarak arkadaşlarına yetiştiler. Cenk gülmeye başladı. Zin durup dururken gülen arkadaşına baktı ve:

-Hayırdır komik bir şeyler mi var? Söyle de, bizde gülelim deyince Cenk;

-Nasıl da tokatlamışsın garibanı. Hala nasıl bu kadar güçlü olabildiğine şaşırıyor. Söylediğinde bir yandan gülüyordu ama heval bu adama dikkat et. Seni çok övüyor ve her fırsatta senin hakkında sorular soruyor. Bu sözler üzerine Zin biraz daha Cenk'e yaklaşmış kelimelere basa basa konuştu:

-Lütfen heval. O benim için yaralı bir arkadaş ve ben de doktorem. İnan bana diğerlerinden ayrı yaklaşmadım ama o her ilgilenmemi kendine göre yorumluyor. Bizim içimizde olsaydı iki günde müthiş bir siyasetçi olup çıkardı. Şehir çocuğu ve tabi benim de ona dikkatli yaklaşmam gerekli. Bir başka arkadaşla bir söz söylese, ben böyle bir durumu kaldıramam. Zin'in sözleri üzerine Cenk çok şaşırıldı. Daha önceki gerginliğinde yok olmasına sevimmişti. Doktor ilk kez böyle rahat tartışıyordu. Kimbilir belki de bayan arkadaş yanlarında olmadığından ona rahat açılabilirdi.

Karın gittikçe sertleştiğini ayak seslerinden anlıyorlardı. Ahmet uyumuştı ama yarı baygındı. Şikayet etmeden olduğu yerde sessizleşmişti. Durumunu soran arkadaşlarına kısa cevaplar vermekle yetiniyordu. Yol gittikçe zorlaşıyordu. Köylüler bu engeli atlatmak için bir yarım saat daha sabretmelerini söylediğinde sevinmişlerdi ama bu kadar dik bir yeri de ancak iki saatte tırmanabilirlerdi. Ya karakolun olduğu yerden nasıl geçebileceklerdi? Bu yorgunlukla bir de bir pusu veya çatışma yaşasalar, kurtulma şansları olmayacaktı. Mahir bu hesabı da yapıp özellikle üç arkadaşını dinlenmeye almıştı. Başlangıçta farklı anlaşılan bu düzenleme daha sonra anlamlandırılacaktı.

Soğuk, jilet gibi kesiyordu. Ellerde eldivenler olduğu halde parmaklar buz kesmişti. Sedyeleri taşıyanların ayakları buzlanan yolda kayıyor, on adımda çıkabildikleri yolu bir geriye kayışta sıfırlayabiliyorlardı. Erdal iki köylüyle beraber Ahmet'i taşıyorlardı. Fırtınanın sesi kulakları sağır edercesine vınıyordu. Bir türlü bitmek bilmeyen bu yol artık çekilmez duruma gelmişti. Durup bir ara verseler, hareketsizlikten donacaklardı. Yaralılar da farklı değildi. Ahmet'in uzun sessizliği arkadaşlarını düşündürmeye başlamıştı. Mahir onu taşıyanlara durmalarını söylediğinde, herkes korkarak yere indirilen sedyenin başında toplandı. Ahmet gerçekten sessizdi ama yere indirildiğini anladığında;

-Ne o geldik mi yoksa? dediğinde arkadaşları rahat bir nefes aldı. Durumu farkedenden Ahmet;

-Yoksa diğer dünyaya göç ettiğimi mi sandınız? Öyle bir durum olsa, "durun yoldaşlar, incek var, kendimi daha fazla taşıtmadan, beni burada bırakın ve herşey için teşekkürler" derdim. Bu sözler üzerine oradakilerin hepsi güldü. En çok da Zin güldü. Uzayan gülüşünün bir boşalma, rahatlama olduğunu biliyordu. Gülmekten gözlerinden yaşlar akıyordu. Olanları fazla anlayamayan Bahadır, doktorun bu halini gördüğünde içini çekti. Ondaki bu duygu yoğunluğunun, bu en zorlu koşullarda bile körelmemesine saygı duydu. Yanında bulunan Welat'tan, Ahmet'in tam olarak ne söylediğini öğrenince, kendisi de güldü ve acaba kendisi de böyle bir durumda Ahmet gibi mi düşünecekti diye bir iç sorgulamaya geçti. Bunu kendine üst üste sordu. Kendisinden aldığı cevap hayırdı. Etrafindakiler tekrar yola koyulduklarında daha canlıydılar. Yavaş yavaş zorlu yol bitmek üzereydi. Öncü olan köylü tam boğaza geldiklerinde yoldan çıkıp onları da yanına çağırdı. Nereye gittiklerini Mahir'den başkası bilmediğinden, şaşırmışlardı. Yoldan çıktıkları için kar daha derindi ve üstten kırılan karın içine gömülüyorlardı. Köylülerden birinin gövdesine kadar kara gömülmesiyle Ahmet de karın içine düştü. Bu yumuşak bir düşüş olsa da, moralleri bozulmuştu. Bahadır da bunun üzerine;

-Hadi sen daha şanslı çıktın Ahmet. Ya bu buzlu yolda aşağı kaysaydın ne yapacaktı arkadaşlar. Ben de bu halimle yardıma

gelmek zorunda kalırdım herhalde dediğinde herkes fısıldaşmaya başladı. Welat tarihi konuşmalarından birini daha yaparak;

-İşte insan bizde böyle yaratılır. Zorlukların yarattığı insan birbirini böyle anlar. Şimdi beraberesiniz. Torunlarınıza anlatacağınız bir şey daha çıktı diyince asker de altında kalmamak için cevabı hemen yaptırdı:

-Ama benim anlatacaklarım daha çok. Bu arada sedyesine yerleştirilen Ahmet de yüksek bir sesle;

-Torunlarım olmayacağı için bu yarışa fazla katılamayacağım arkadaşlar. Ancak arkadaşlara anlatabilirim. Heval Welat senin torunların olacaksa, bu anıları sana ödünç verebilirim. Welat dışında herkes güldü. Zin de bu kez gülmesini kısa keserek ilerden onlara seslenen köylünün sesine kulak kabarttı. Ağır bir tempoda ve nereye gideceklerini bilmeden kara gire-çıkı ilerlediler. Köylünün onlara söylemediği bir ayrıntı vardı karşılarında. İçeride yakılan ateş herkesi kendine çekmişti. Evet bir şkeft ve ateş. Mahir yerini almış, arkadaşlarına yaptıkları bu sürprizin tadını çıkartıyordu. Her biri yerini alarak ısınmaya başladı. Cenk ağrıyan göğsünü ovarak etrafına bakındı. Doktora ihtiyacı vardı. Zin yoktu. Acaba daha ulaşmamış mıydı? Hemen yerinden kalkıp şkeftin kapısına yürüdü. O heyecanla arkadaşlarını unutmuş olmalarına kızmıştı. Kapının ağzında oturan Zin'i görünce şaşırdı. Bu soğukta ne yapıyordu? Yanına gidip dizlerinin üzerine çöktü. Zin onu farketmişti ama hiç tepki göstermemişti. Cenk bir an önce içeriye girmesi için konuşmaya başlamasının iyi olacağını düşündüğünden;

-Ne oldu heval? Belli ki hiç üşümedin. Burada fazla kalmayacağız. Bir çay iç de, için ısınsın. Doktor hala sessizdi. Cenk ne söyleyeceğini bilmiyordu. Tekrar elini göğsüne götürüp;

-Heval göğsüm ağrıyor. Bana bir ilaç verecek misin? Zin başını ondan yana çevirip;

-Sen içeri git. Birazdan gelirim. Çayınızı da içerim. Bu imalı sözden bir şey anlayamayan Cenk;

-Neden çayınız diyorsun ki heval. Arkadaşlar yanlış bir şey....

-Hayır yanlış anlama heval. Demek istediğim... neyse kalk da içeri gidelim, hava soğuk. Bu Cenk'in beklediği cevap değildi ama doktorun içeriye girmeye karar verişine sevinmişti. Ateşin

başındakiler de merak etmişlerdi doktorun neden içeri gelmediğini. Onlar geldiğinde kimse bir şey sormadı ve onlara da yer açarak hazırlanan çayı içmeye başladılar. Bahadır, bu insanların nasıl da yaşamlarını örgütleyebildiklerine şaşırırmaya devam ediyordu. Her şeyin bitme noktasına geldiğini düşündükleri anlarda, tutunacak bir dal mutlaka buluyorlardı. Çayını yudumlarken, bu içeceğin bir gün kendisine de bu kadar haz verebileceğini düşünemezdi. Bu arada arkasını dönüp çantasını karıştıran doktora baktı. Kesin ilaç çıkaracaktı. Bunu beklerken Zin sarılı bir paketi açmaya başladı. Herkes ona bakıyordu ve paketten neyin çıkacağını merak ediyorlardı. Erdal onu iyi tanıdığından hemen fikrini söyledi:

-Doktor yine uzun zamandır yemediğimiz bir şey verecek bize. İlk gün o ceviz içleri ne kadar da yerini bulmuştu değil mi arkadaşlar? Bu sırada paketten çıkardığı badem ve kuru üzümle arkadaşlarına ikram etti. Erdal haklı çıkmıştı. Zin arkadaşlarını memnun etmişti ama kendisi hala sessizdi. Mahir çayının geri kalanını ikram edilen çerezle tamamlarken, doktorun bu tedbirli davranışını takdir etmişti. Neyi nerede yapacağını iyi bilen bir askerdı. Keşke herkes onun gibi olabilseydi. Yavaş yavaş azalan ateşi tekrar canlandırmayı düşünmüyorlardı. Birazdan kalkacakları için daha fazla alışmak istemiyorlardı. Ama öncülük yapan köylü Mahir'e bir işaretle konuşmak istediğini belirtti. Mahir de Erdal ve Zin'i de yanına alarak şkeftin bir köşesine gittiler. Köylü geri dönüp:

-Ateşi canlandırabilirsiniz. Tahminimizden daha çabuk ulaştık. Bu nedenle iki saat kadar daha zamanımız var. Ayışığının kaybolmasını bekleyeceğiz. Toplam bir saatin ardından da bağlara ulaşacağız. Bir sevinç havası esmişti ve uyku hazırlığı yapanlar hemen yerlerini yapmaya başladılar. Ahmet ve Bahadır uyumayı düşünmüyorlardı. Bu arkadaşlarını bu kadar yoran onlardı ve zor da olsa soğukta uyuyabilmişlerdi. Yerinden kalkan Bahadır, daha önce toplandığı belli olan kuru dalları getirip itinayla tek tek kırmaya başladı. Ahmet onun da kendilerinden biri olmaya aday olduğunu düşündü. Alıştıyordu yaşamlarına. Bazı konuları kavramada zorlanıyordu ve karşıydı ama ondan da iyi bir gerilla çıkardı. Her ne kadar şehir çocuğu olsa da, emekçi biriydi. Tabi

söylediğine göre bu böyleydi ama onun katılımı bu söylenenleri doğruluyordu. Ahmet iki bardak daha çay doldurup yanında yer açtı. Acaba arkadaşları bilinçli mi onları yalnız bırakıp uyudular? Ahmet bir yandan bunu düşünüyor, diğer yandan da Welat'ın çantasından ekmek çıkarmaya çalışıyordu. Bir ekmeği bölüp bir parçasını Bahadır'a verdi. Bahadır ekmeği alıp büyük bir iştahla yemeye başladı. Birden Ahmet'e;

-Kaç yıldır dağlardasın diye sordu. Askerin hep bu soruyu sormasını bekliyormuş gibi seven Ahmet;

-Onbir yıl olacak. Daha on üç yaşında katıldım dediğinde asker şaşırıldı. Yaşar'ı hatırlamıştı. Elini gömleğinin cebine götürüp, verdiği yazının orada olup-olmadığını kontrol etti. Ahmet'in ışıktaki parlayan gözlerine bakıp;

-İlk kez mi yaralanıyorsun diye sordu. Ahmet;

-Beş kez yaralandım. Zaten bu son yaralanmam. Tekrar aktif bir savaşa katılamayacağıma göre, bundan sonraki bir normal ölüm olur sanırım. Bu sözlerden etkilenen Bahadır;

-Peki senin gibiler ne yapıyor? Sen ne yapacaksın?

-Sahipsiz olmadığımızı biliyorum. Her insanın yapabileceği bir iş mutlaka vardır. Bizde yalnız askerlik değil, pek çok iş var. Kendimi şimdiye kadar hiç savaş dışı, gerilladan kopacak gibi düşünmediğim için kendi adıma bir şey söyleyemem. Bahadır;

-İstedğin bir şeyi yaparsın sen de, diyince;

-Bizde istemden çok ihtiyaçlar gözetilir ve uygun görülen bir yerde çalışırsın. Önüne konulan görevi sevmek, istemek ve en iyisini yapmak da temel bir görev olarak senin önüne konulur.

-Ama bu haksızlık olmuyor mu? Ne demek, seni bir işin içine koyacaklar ve bu işi sev, iste ve başar diyecekler. Aklım almıyor. Ahmet konunun uzayacağını anlayınca, bir çay daha doldurup konuşmaya başladı:

-Biz en doğrunun bizim için uygun görüleceğini bildiğimizden, bu konuda rahatız. Şimdi benim kültürden hiçbir şey anlamadığımı biliniyor. Beni götürüp kültüre koymazlar. Ya da beni bu konuda geliştirmek için önüme böylesi bir görev koyabilirler de. Bizde hemen her konuda bilgi sahibi olmak, büyük bir avantajdır. Gerçi şu noktayı sürekli eleştiriyoruz: tam profesyonelleşme sağlanmadan bir bakıyorsun düzenlemen bir

başka yere olmuş. Başta bireyler daralabilir, itiraz edebilir ya da eleştirebilir. Ama işin içine girdikten sonra, işine sarılıp gerekenleri yapar. Bahadır merakla sordu:

-Sizde bu kadar eleştiri neden yapılıyor? Bizim bırak eleştiri yapmaya; konuşmaya, soru sormaya hakkımız yoktu. Siz komutanlarınızı da eleştiriyor musunuz?

-Zaten bizde en fazla yönetimler eleştirilir ve hesap onlardan sorulur. Herkes çıkan eksikliklerden sorumludur ama bunun başındaki kişi en başta hesap verendir. Eğer şimdiye kadar eleştiri gelişmemiş olsaydı, koca bir sisteme karşı verdiğimiz mücadelede bu kadar gelişmezdik. Bu sözler karşısında sinirlenen Bahadır, bu duygusunu bastırarak, karşısındakinin konuşmalarının mantığını çözmeye çalıştı. Ama öyle insanlardı ki, hiçbir sözün altında kalmıyorlardı. Yorulmuştu. Ateşi canlandırıp, arka tarafta anlamadığı dildeki konuşmaya kulak kabarttı. Zin bu dili de çok akıcı konuşuyordu. Yetenekli bir insanın her yerde iş yapabileceği ortadaydı. Ahmet gideceği yerlerde zorlanabilirdi ama doktor kendine rahatlıkla yer edinebilirdi. Ahmet'in dalan bakışları, birçok şeyi anlatıyordu. Bahadır'ın merak ettiği birşey daha vardı ama bunu sormaya cesaret edemezdi. Acaba bu insanlar söylediklerine kendileri de inanıyorlar mıydı? Bahadır:

-Ben biraz uzanacağım, istersen konuşabilirsin de. Dinlemeyi öğrendim. Ahmet bu sözlere gülerek cevap verdi ve sessizleşerek bakışlarını tekrar ateşe dikti.

Mahir, gidecekleri yolun risklerini ve avantajlarını öğrendikten sonra belli bir düzenleme yapmaya başladı. Öncü grup, karakolun altındaki caddeyi yarıladıktan sonra, var olan küçük tepecikte güvenliği sağlamak için bekleyip ilk grubu geçirecekti. Onlar sağlama alındıktan sonra diğer grup yola çıkacak ve öncüler de onlarla birlikte alandan çıkacaklardı. Yardım edecek köylülere ulaşıncı da geri dönecek grup hemen alanı geçip bu şkefte ulaşacak, sonrasında da tabura döneceklerdi. Planlamada herhangi bir aksama olmaması için, gelecek köylülere ne kadar güvenebileceğini bilmiyordu ama yapabileceği başka bir şey de yoktu.

Yorulmuşlardı ama uyumaya niyetleri yoktu. Köylü kalktıktan sonra Mahir Zin'e beklemesini söyleyince Zin de

itirazsız kabul etti. Konuyu tahmin edebiliyordu ve konuşmak isteyebileceğini de sanmıyordu. Mahir:

-Sen kendin anlatacak mısın yoksa talimatla mı seni konuşturayım dediğinde Zin içerlemişti ama Mahir hemen sözüne devam etti:

-Sana da ağır gelen bir yolculuk oldu ve arkadaşlarından ayrılıyor olman seni zorluyor. Senin her yerde yapabileceğine inanıyoruz ve bağlılığın tartışılmaz. Biliyorum üzülüyorsun ama gideceğin yeri de güzelleştireceğine inanıyoruz. Zin bu anlayışlı sözlerle verecek yanıt bulamıyordu. Erdal da aynı yönlü sözler söyledikten sonra, kalkacağı anda;

-Kardeşinin de bu alanda şehit düştüğünü biliyorum. Buralara anlam veren de arkadaşın şehadeti oldu. Eğer kardeşin burada şehit düşmeseydi, bir bölüğün hepsi imha olabilirdi. Arkadaşları kurtaran büyük bir şehadetti heval Zin. Senin kadar olmayabilir ama bu acıyı bizler de derinden yaşıyoruz. Kalkıp biraz dinlen, birazdan yola çıkacağız deyip ateşin olduğu yere gitti. Mahir derin derin soluk alan doktora ne söyleyebileceğini düşündü. Kendisine sigara sardıktan sonra tabakayı Zin'e uzattı. Tereddütle sigara sarmaya başladı. Titriyordu. Acemice sardığı sigarayı yine acemice içmeye başladı. Gözlerine kaçan duman, gözlerini yakmıştı. Sigarayı söndürerek yerinden kalktı ve ateşe doğru gitti. İki bardak çay olarak geri geldi. Üşüyordu ama dert etmedi. Zin:

-İnsanın bazı şeyleri kaldırması mümkün olmayabiliyor. Arkadaş kardeşimi anlattı ama benim bu konuda güçlü olduğumu bilmenizi isterim. Bana duyulan güven beni eziyor heval. Ben gittiğim her yerde sorumluluk aldım. Bir görev verilme de ben yaşamımızın gereklerine uygun olanı yaparım. Bunun dışında kendimin yaşama şansımın olmayacağı ortadadır. İleride nasıl bir görev olur bilmem ama dağdan kopuş bana zor gelecek. Her yerde yapabilirim ama dağ olsa doğrusu hayır demem. Mahir onu anlayabildiğini belli eden bir baş işareti yaparak;

-Sendeki öz disiplin seni her yerde başarılı kılacaktır. Kaldı ki gittiğin her yerde arkadaşlar olacak. Belki dağ gibi bir ortam olmayacak ama oralar için de arkadaşlara ihtiyaç var. Sözü daha fazla uzatma gereği duymadı ve ayağa kalkarak;

-Askerin seni hangi konularda rahatsız ettiğini biliyoruz ama

üstesinden gelebiliyorsun. Onu bizim doğrulara çekmemiz kolay olmayacak. Az kaldı. Sabredersen, gideceği yer ona gerçeğimizi fazlasıyla kavratacaktır. Zin bu sözler üzerine kızarmıştı. Biliyoruz demişti. Demek ki herkesin haberi vardı olanlardan. Aslında rahatladı da. Kendisinin farklı bir yaklaşımı olmadığını da bilmiş olmaları sevindiriciydi. Derin bir nefes aldı. Çantasını başının altına koyup, kefiyesini üzerine attı. Uykusu yoktu ama bu sohbetin yarattığı rahatlıkla gözlerini kapadığı gibi uyudu.

İlk grup yola çıkmalı bir saat olmuştu. Ayışığının kayboluşuyla Erdal, Cenk ve öncülük yapan köylü güvenliği sağlamak için çıkmışlardı. Cihazdan gelecek haberi bekleyecek ve ikinci grubu göndereceklerdi. Bu kez Bahadır'ın olduğu grup gidecekti. Zin de bu grupla olacaktı. Mahir daha önce fazla yormadığı arkadaşlarından birini bu gruba verdi. Asker küçük adımlarla da olsa bazen yürüyebiliyordu. Bu nedenle güçlü bir grubu Ahmet'le bırakarak karakolun olduğu bölgeyi geçeceklerdi. İkinci grup boğazda durmuş, haberi beklerken; Mahir Zin'i yanına çağırarak;

-Tehlikenin hepsi onbeş dakikalık bir mesafedir. Askere dikkat etmen gerekecek. Tam yolun ortasında bağırabilir ya da farklı bir sorun çıkarabilir. Aslında ona bir iğne yapılabilir mi diye de düşünmedim değil. Sonra, çıkacak herhangi bir durumda hissetmeden ölürse kendimi affetmem diye düşünerek bu düşüncemden vazgeçtim. Sen onunla uygun bir şekilde

konuş. Ne de olsa seni dinliyor, dedikten sonra kendini karanlığa bıraktı. Zin, ne yapabileceğini düşünerek biraz gecikti. Bu erkek arkadaşlarının son istemini sıkılarak da olsa yerine getirmek iyi olacaktı. Askerin yanına vardığında bir taşın altında, donmuş toprağın üstünde oturduğunu ve kendi kendine mırıldandığını gördü. Titriyordu. Buz kesmiş hava, olduğu gibi yüzlerini kesiyordu. Yanına sokulup konuşmaya başladığında asker mırıldanışını kesip doktorunu dinlemeye başladı.

-Biliyorsun heval, birazdan sizinkilere ait bir karakolun aşağısından geçeceğiz. Senin bizimle olduğunu bilmiyorlar. Bu nedenle gelecek bir tehlike hepimiz için eşittir. Biz seni kendimizden önce koruyacağız. Bunu iyi bilmelisin ki, senin bizi

koruyabilme şansın yok. Sorunsuz geçireceğimiz bir yolculuktan sonra, senin için düşünülen çözüm de belli olacak. Bu çözüm daha önce düşündüğün gibi değil şüphesiz. Seninle özel olarak ilgilenilecek ve bir misafir gibi ağırlanacaksın.

Zin'in bu samimi konuşması Bahadır'a herhangi bir şey söyleme fırsatı bırakmadı. Sadece;

-Anlıyorum doktor. Senin yanında güvende olduğumu hissediyorum. Çocukken de korktuğumda annem beni kucağına alıp, benimle konuşurdu. Sonra....

Zin bu yakınlaşmayı yadırgamadı. Psikolojisini anlamıştı. Bir de, yıllardır beraber kaldığı arkadaşları kadınları bir anlayabilseydiler. Söyleyeceği bir şey kalmayan Zin kalkacağı sırada, Bahadır onu elinden tutup;

-Teşekkürler heval. Kurşunun geldikten sonra özellikle beni tanımayacağını iyi biliyorum. Bu konuda uyarı yapmanızı yadırgamıyorum ama ben de bir çok konuda tecrübeliyim. Yakalandığımda sorgusuz infazıma karar verileceğini biliyorum. Sizler zindan görürsünüz ama benim o şansım dahi olmayacaktır. Zin'in elini bırakarak;

-Sizde bu davranışın yanlışlığını da kavradım, bir daha tekrarlamayacağım. Yanielini tutmayacağım. Zor durumda kalmanı istemem. Kısa bir sessizlik oldu. Birbirlerini anlıyorlardı. Bu güzel bir şeydi. Zin konuşacağı başka birşeyin kalmadığını ama askerin konuşmak için her zaman soracak birşeylerinin olduğunu biliyordu. Konuşmadan çok yarının neler getireceğinin belirsizliği onu kaygılandırıyordu ve bu konuda sorulacak bir soruya hazır değildi.

Bu sırada cihazdan gelen sesle o yöne döndüler. Mahir bir kayanın üstünde uygun bir pozisyon yakalamaya çalışıyordu.

-Med... Med. Mahir:

-Dinliyorum. Tamam... Akşam yemeğinde görüşürüz. Bu konuşmadan grubun gelebileceği söyleniyordu. Zin elini askere uzatıp yerden kaldırmaya çalıştı. Hareketsizlikten bacakları tutulan Bahadır, kalkmakta zorlandı. Demek ki birbirlerinin elini yardımlaşmalarda tutabiliyorlardı. Yeni bir şey öğrenmiş olan Bahadır, doktorun küçük ama güçlü elini tutarak kalktı. Welat da yardıma geldi. Welat:

-Haydi bakalım asker arkadaş. Yolculuk başlıyor. Şahsen ben çok heyecanlıyım ya sen? Bahadır kısık bir sesle:

-Sadece heyecan değil, korku da var. Bunu itiraf etmek sanırım ayıp değil. Welat ciddi bir havada:

-Heyecan dediğimiz şeyin yarısı da korkudur aslında. Bu kavramı fazla kullanmayız ama korkmayan insan yoktur. Bunu inkar eden varsa gelsin kalp atışlarını ben ölçeyim. Hep beraber güldüler. Mahir arkadaşlarını uyarmak zorunda kaldı:

-Haydi arkadaşlar. Geç oluyor. Arkadaşı sedyeye yükleyelim diyerek diğerlerinin de yardımıyla Bahadır'ı sedyeye uzattılar. Bu arada "Bismillah" getirerek sedyeyi kaldıran köylü, Bahadır'a bir şey daha düşündürdü. Bu ortamda duymadığı bir şeydi. Kimsenin namaz kıldığını görmemişti. En yakın zamanda bunu da öğretmenine soracaktı. Hele bu yolu bir tamamlasalardı.... Mahir:

-Dikkatli olun arkadaşlar. Sizinle yaklaşık iki saat sonra görüşüp vedalaşacağız. Ama yine de ne olur, ne olmaz. Size başarı diliyorum. Bu yolu da yardık mı, sizden yana endişelerimiz kalmayacak. Tek tek ellerini sıktı. Sedyede uzanmış olan Bahadır'ı öpmek için eğildi. Bahadır bu samimi yaklaşıma aynı şekilde karşılık verdi. Mahir'in elini sıkı kavrayarak:

-Kendinize iyi bakın. Ahmet bana göre daha çok zorlanacak. Ona selamlarımı.... Sözlerini tamamlayamamıştı. Sedyeyi kaldırdıklarında asker sessizdi. Herkes sessizleşmişti. Zin de duygulanmıştı ve daha yarım saat önce taşıdığı kaygılardan kurtulmuştu.

Hızlı ve sessiz yürüyorlardı. Yol yarı kar, yarı çamurdu. Dizlerine kadar çamura bulanmışlardı. Kıyafetleri, adımları gittikçe ağırlaşıyordu. Küçük yokuşu kayarak, düşerek indiler. Düz yola çıktıklarında biraz nefeslendiler. Sedyeyi, boşta kalan Welat'a teslim eden köylü, yolu tanıdığı için öne geçti. Zin de arkadan gidiyordu. Yakındaki köyden gelen köpek sesleri, bir tehlikeye mi işaret ediyordu? Tedirginlikleri artmıştı. Adımlarını hızlandırmışlardı. Bahadır'ın hızlı nefes alış-verişinin sesi Zin'e kadar geliyordu. Zin, biraz daha yakınlarından yürüyebilmek için adımlarını büyüttü. Bahadır'ın arada bir başını kaldırarak etrafına bakındığını ve nelerin olduğunu anlamaya çalıştığını farketti. Karanlıkta onun bakışlarını yakalamaya çalıştı ancak buna fazla

imkan yoktu. Karakoldan patlatılan bir izli mermi üzerlerinden geçerken köylü alçak bir tonda;

-Normal bir atıştır. Korkuyu bastırmanın bir çeşit yöntemidir, dediğinde Bahadır, bu doğru tesbite katıldı. Başını bir kez daha merakla kaldırdı ama göğsü zorlanınca bir daha kalkış işini tekrarlamadı. Kendisinin kaç kez mermi patlatarak avunmaya çalıştığını düşündü. Şimdi ne kadar komik geliyordu bu yaptıkları. Yirmi güne yakındır bu ortamdaydı ama boşuna harcanmış bir tek mermi sesi duymamıştı. Acaba bunlar korkmuyorlar mıydı? Bunu da hafızasına bir soru olarak geçti.

Kolları yorulan Haki:

-Arkadaşlar kısa bir süre dinlenmem gerekiyor, kollarım ağrıdı diye köylüye kısık bir sesle seslendiğinde köylü hemen yaklaştı ve yerlerini değiştirdiler. Bahadır üzülmüştü. Şimdiye kadar yük olarak kalmanın sancısını o anda hissetti. Başını kaldırıp boynunu çevirerek Zin'e seslendi. Etrafını dinleyerek dikkatli olmaya çalışan doktor, sesi duyar duymaz askerin baş hizasına geldi. Bahadır:

-Ben biraz yürüyebilirim. Arkadaşlar da dinlenmiş olur. Çok yoruldular. Zin, bu yolda böylesi bir riski kaldırabilir miydi? Arkadaşları yorulmuşlardı, doğru ama hala askere güvenmiyorlardı. Ya kaçmaya kalkışırsa! Sorumluluğun hepsi ona aitti. Welat askerin önerisini duymuştu ve Zin'e:

-Şimdiye kadar geldik, bundan sonra da gidebiliriz. Bahadır söylenenleri anlamamıştı ama söylediklerinin kabul görmeyeceğini ve onlara daha güven vermediğini anlamıştı. Zin Bahadır'a;

-Biraz daha ilerleyelim orada yürürsün, bak tam karakolun altındayız. Bahadır ısrar etmedi. Yola devam ettiklerinde, bir mermi daha patladı. Sükunetlerini koruyorlardı. Bir yere geldiklerinde, bir ıslık sesi ile o yöne baktılar. Bu öndeki grubun verdiği bir işaretti. Erdal hızlı adımlarla onlara doğru geliyordu. Kaygılı bir sesle;

-Çabuk arkadaşlar. Cihazlarından anladığımız kadarıyla yarın sabah operasyon başlayacak. Başka bir şey de olabilir. Haydi biraz daha gayret. Geri dönecek arkadaşların acele etmesi gerekecek. Diğer grup da yola çıktı. Birazdan onlar da ulaşır.

Burada birikirsek iyi olmaz. Sizi köye ulaştıracak milis de geldi. Köyde küçük bir grup arkadaşımız daha var. Göreve gelmişler. Tesadüf olur da bu kadar değil. Eğer ihbar olsa bizim de işimiz zorlaşır. Derken bir mermi daha atıldı. Biraz ileride onları karşılayan milis sedyenin bir tarafını tuttu:

-Acele edelim. Bu köpek sesleri yarın sabah gelmeleri için askerleri köye davet ediyor. Saklanacağımız yeri bazıları biliyor. Bu nedenle, başka yere gideceğiz. Hem sessizce konuşuyor hem de ilerliyorlardı. Zin, hangi arkadaşların köyde olduğunu merak etti. Keşke görebilseydi onları. Koşar adımla çamurlu yolu yarıyorlardı. Bahadır sedyenin üzerinde sarsılıyordu. Nelerin olduğunu anlamadığından korkuyordu. Belli ki yeni şeyler vardı. Bu bir tehlike sinyali de olabilirdi. Başını birkaç kez kaldırıp etrafına bakmak istese de, o hızla başı tekrar yer düşüyordu. Daha demin yorgunluktan yürüyemeyenler, şimdi koşuyorlardı. Oh tanrım! Bu ne enerjiydi? İnanç deseydi buna yeterli olmazdı. Onun da ötesinde bir azim. Köye yakınlaşmışlardı. Köpek sesleri gittikçe yakınlaşıyordu. Köylüler aralarında birşeyler konuştuktan sonra Zin'i de yanlarına çağırdılar. Bir dakika kadar konuştuktan sonra, Zin Bahadır'ın yakınında yürüyerek bu hızlı tempoya ayak uydurarak, konuşmaya başladı:

-Heval Bahadır, yolumuz az kaldı. Demin yaptığın öneri şimdi pratiğe geçecek. Gerçekten yürüyebilecek misin? Ağır ağır yürürüz. Bir milis arkadaş da bizimle olacak. Diğerleri geri dönüp diğerlerine yardım edecekler. Çabuk bu tarafa geçmeleri gerekiyor. Sanırız farkedildik. Bizim için tehlike fazla yok ama Ahmet'in olduğu gruba zarar gelebilir. Sesi kaygılıydı. Bahadır hemen;

-Tamam ben hazırım. İnşallah bir şey olmaz arkadaşlara. Zin askerin de aynı kaygıyı yaşamasına sevindi. Grup durdu ve Bahadır sedyeden aşağı indi. Milis ve Zin onu kollarından tutup diğerlerinin sedyeyi bir yere saklamalarını beklediler. Tarama sesiyle donakaldılar. Welat küçük bir çığlık attı. Yola çıkmaya acele ettiler. Vedalaşmaya bile zaman bulamadılar. Bu sırada yolun üstünden ışıldaklar atılmaya başladı. Yolun ortasına atılan havanın sesi kulakları sağır edercesineydi. Zin titriyordu. Bir doktora ihtiyaçları olabilirdi ama kötü bir şeyin olması halinde

yine kendisine ulaşabileceklerdi. Bahadır da titriyordu. Adımlarını zorlansa da hızlı atıyordu. Milis küfrediyordu. Silah sesleri bir durup bir artıyordu. Karşı bir atışın olmaması iyiye alametti. Demek ki daha temas yoktu. Bunu hemen çözen Zin, böylesi bir bilgiyi paylaşmak istedi. Zin:

-Arkadaşlar daha temas yok. Eğer tüm arkadaşlar şehit düşmüşlerse durum ayrı ama arkadaşlar çatışmaya girmemişler. Bu bana iyi bir durum gibi geliyor. Ne dersiniz arkadaşlar? Milis de onayladı söylenenleri ve;

-Bir kayıp veya yaralı olsa da cevap verilebilecek bir arazi değil. Ama umarım senin dediğin olur doktor. Bahadır da söze girerek;

-Sanırım arkadaşlar daha tesbit edilmemiş. Öyle olsaydı taramalara ara verilmezdi. Zin askerin mantığının yerinde olduğunu belirten bir kelimeyle milise bir şey söyledi ama Bahadır anlamak için;

-Sizce de öyle değil mi? Bizimkilerin cephane sorunu yok. Nefes nefeseydi. Benim de daha önce asker olduğumu unutmayın. Yorulmuştu ama dinlenmeyi düşünmüyordu.

Welat, Haki ve milis hızla yürüyorlardı. Üzerlerinden mermiler vınlayarak geçiyordu. Biraz ilerilerinde patlayan bir ışıldak her yeri aydınlattı. Kendilerini yere atıp, hareketsiz kaldılar. Az ilerilerinde bir hareket gören Haki:

-Bakın biri bu tarafa geliyor. Bizimkilerden biri mi acaba? Welat:

-Birazdan anlarız. Dikkatli olun ve tetikte kalın dediğinde onlara doğru gelenin Aslan olduğunu anladılar. Aslan da onları farkettiğinde ilk başta korktu ama arkadaşlarını gördüğünde neredeyse bir sevinç çılgılığı atacaktı. Aslan:

-O askerin sedyesini çabuk geri getirmemiz gerekiyor. Doktor onlar nerede? Welat:

-Yaralı mı var? Hangi arkadaştır? Onlar şimdi sağlamdalar. Ne oldu? durmadan soruyordu ama sorusuna tam bir karşılık alamadan:

-Haki, sen hemen sedyeyi getir, seni burada birimiz bekleyecek haydi durma. Haki koşarak gözden kayboldu. Milise:

-Sen burada Haki arkadaşı bekle. Biz yaralı arkadaşı buraya

kadar taşıyabiliriz. Aslan ve Welat caddeden çıkarak küçük tepeciklerin olduğu araziye vurdular. Bir havan üzerlerinden geçip az ilerilerinde patladı. Welat Haki'nin hiç konuşmamasından şüphelenerek sordu:

-Ahmet nasıl? Arkadaşlar nasıl? Haki üzgün bir sesle:

-Sadece bana bir arkadaşınyar...alandığını söylediler. Sedyeye için.... geldim. Welat bu cevaba güvenmemişti ama konuşmaya zamanları yoktu. İleriden koşturan birilerini gördüler. Daha ileriden de karşılığın verildiğini gösteren atışlar oldu. Sedyeye omuzlarda taşınyordu. İki köylü nefes nefese kalmış bir halde Ahmet'i getiriyorlardı. Welat ileri atılıp onlara yardıma koştu. Ahmet, onlara doğru gelen Welat'ı gördüğünde, hüzünlü bir sesle hemen:

-Arkadaşlar nasıl. Askeri kurtarabildiniz mi? Welat.

-Onlar iyi ama burada neler oluyor, anlayamıyorum. Yaralanan kim? Milis araya girerek:

-Çabuk olmalıyız. Her an caddeye inebilirler. Aslan sedyenin bir kenarını tutarak bir milise:

-Biz gidelim, arkadaşlar yardıma gidecekler. Hemen kendini sedyenin altına verip oradan uzaklaştılar. Welat da milisle orada kaldı. Welat ne yapacağını bilemiyordu. O sırada Haki omuzunda taşıdığı sedye olduğu halde nefes nefese onlara yetişti. Haydi arkadaşlar gidip heval Cenk'i getirelim. Milis arkadaşları da Aslan'la gönderdik. Welat:

-Yaralı olan Cenk mi? diye hemen sordu. Cevabı beklemeden hemen ileri atıldı. Havan ve mermi sesleri durmadan tekrarlıyordu. Işıldaklar havada patlayıp duruyordu. Tepeden gelen asker sesleri mesafenin çok yakın olduğunu gösteriyordu. Kendilerini eğerek, zikzaklar çizerek ilerlediler. Daha önce güvenliği sağlamak için belirlenen tepeciğe vardılar. Oradaki gürültü içinden Mahir'in sesini duydular. Welat:

-Heval... heval... nasıl ... ne yapalım diye bağırmaya başladı. Arkalarına düşen havanın basıncıyla yerlerinde sallandılar. Ağız üstü kendini yere atan Haki, toz içinde kalmıştı. Mahir'in:

-Bu taraftan... buraya gelin... arkadaşları bura... çıkaralım diye kesik gelen sesine doğru ilerlediler. Biraz daha gidince Welat, Haki ve milise:

-Siz burada kalın, ben arkadaşlara yetişeyim. Duruma göre size seslenirim. Haki:

-Ben de gidebilirim heval dediğinde Welat elini onun omzuna bırakarak:

-Bakalım neler oluyor, ona göre.... sözlerini tamamlamadan ilerledi. Karşılıklı atışlar arasından Mahir ve Erdal'a yetişti. Eğilerek yanlarına geldiğinde:

-Neler oluyor burada? diye sordu. Mahir:

-Heval Cenk... yaralıydı ama kendini tepeye vurdu.... sanırsız... şehit..düşti. Welat eliyle yere bir yumruk atıp tepenin diğer tarafına doğru sürünmeye başladı. Erdal onu ayaklarından tutup geriye çekmeye başladı. Welat direniyordu. Kısık bir tonda itiraz etti.

-Bırak beni... ben.. onu almaya gidi... Erdal:

-Biraz sakın ol. Bakalım nerede arkadaş. Bilsek biz de... Mahir:

-Arkadaşlar, sakın olun. Nerede olduğunu birazdan anlarız. Dinleyin, silah sesleri diğer tarafa kayıyor. Bizim boğaza vurduğumuzu tahmin edip orayı tarıyorlar. Belli bir sessizlikten sonra Erdal:

-Beni savunun, ben arkadaş getirmeye gidiyorum der demez kendini tepenin diğer tarafına bıraktı. Mahir ve Welat konuşmadan öylece kaldılar. Erdal, irili ufaklı taşları kendine siper yaparak ilerledi. Cenk'i en son farkettiği yere doğru sürünerek gitti. Yokuş çamurlu olduğundan zorluyordu. terden ıslanan alnını silerek gökyüzüne baktı. Biraz gecikseler, ortada kalacaklardı. Adımlarını sıklaştırarak Cenk'in mevzisinin olduğu yere vardı. Cenk yoktu. Seslenmeye başladı:

-Cenk....Heval Cenk... Cevap yoktu. Bu seslenişi kendini avutmak için yapmıştı. Dudakları titriyordu. Gözlerinin dolduğunu anladığında gözyaşlarına hiç mani olmadı. Yukarıdan asker sesleri geliyordu. Atışlar durmuştu. Biraz daha yürüdü ama nereye, neden gittiğini bilemeden sallanarak ilerliyordu. Biraz ilerisinde bir karaltı farketti ve içinden bir şeylerin koptuğunu hissetti. Bu Cenk'in cansız bedeniydi. Kendini onun üzerine kapatarak öylece donup kaldı. Sorumluluğunun ne olduğunu hatırlayarak, arkadaşının cansız bedenini yerden kaldırdı ve

omuzunun üstüne zorlanarak aldı ve kendini aşağı bıraktı. Ayakları sanki yeri tutmuyor gibiydi. Arada bir düşüyordu ama Cenk'i öyle sıkı tutmuştu ki, ona zarar gelmemesi için çırpınıyordu. Karşıdan onları farkedene Mahir ve Welat da yardıma koştular. Welat bir umut ışığı olabilir diye elini Cenk'in boynundaki damara götürdü. Sonucun olumsuz olduğunu anladığında, aynı eliyle arkadaşının başını kavradı ve başını onun başına değdirerek bir süre öylece kaldı. Mahir:

-Haydi gidelim, sabah olmak üzere. Bu ortalarda kalmayalım. Mahir silahını Welat'a vererek Cenk'i kaldırdı. Hızlı adımlarla caddeyi yarararak karşıki tepeciğe geçtiler. Milis ve Haki onları bekliyorlardı. Cenk'i sedyenin üzerine uzattıklarında Haki:

-Durumu ağır mı diye sordu. Mahir cevap verme sorumluluğunun kendisine ait olduğunu biliyordu. Bu nedenle elini Haki'nin omzuna koyarak:

-Arkadaşı kaybettik. Acele edip buradan gidelim. Bizim geri dönüş için acele etmemiz gerekiyor. Diğerlerini de düşünmemiz gerekir. Haki soğukkanlı olmaya, dudaklarını ısırarak ağlamasını bastırmaya çalıştı. Milis de:

-Allah günahlarını affetsin diyerek fatiha okumaya başladı. Biraz soluklandıktan sonra sedyeyi Welat ve Milis yüklenerek ilerlediler. Diğer yandan Ahmet'i götürenler yolu şaşırmış, farklı bir tarafa sapmışlardı. Ayak izlerinden bunu anlayan Milis:

-İnşallah geç olmadan sığınağa ulaşırlar. Yoksa kötü olacak dediğinde Mahir kaygılanmaya başlamıştı. Yolun diğer tarafına geçerek yere eğildi. Çamurda ayak izi arıyordu. Hemen arkadaşlarının olduğu yere dönerek sessiz bir şekilde:

-Arkadaşlarımız yanlış tarafa sapmışlar. Ben onları bulup size ulaşmaya çalışacağım dediğinde milis:

-Sen de kopsan çok parçalanmış olacağız ve bu da herkesin tehlikede kalması anlamına gelecek. Sen bizimle gel, onlarla olan arkadaş bizi bulur dediğinde Mahir milise hak vermişti. Tekrar yola koyulduklarında köyden köpek sesleri gelmeye devam ediyordu.

Ahmet'i taşıyanlar, mermi atışlarının arttığı sırada yol kenarına kendilerini verdiler. Çamur yürüyüşlerini çok zorluyordu. Kırmızı topraklı küçük tepeciğe vurduklarında daha

da ağırlaştılar. Bir milis, kendilerini caddeye vurmak zorunda olduklarını söylediğinde Kemal:

-Olmaz heval. Bir ışıldak ile hepimizin işi biter. Araziden bizi götür dediğinde milis başka yapacak bir şeyin olmadığını anladığında araziye vurdu. Tüm arazinin birbirine benzemesi yollarını karıştırmalarına neden oldu. Hiç bilmedikleri yerlerden geçiyorlardı. İnmek zorunda oldukları bir yere geldiklerinde, Ahmet sedyeden yere düştü. Çamurun içinde bir-iki döndükten sonra Kemal onu tutarak kaldırmaya çalıştı. Ahmet yaşanan durumdan rahatsız olmuştu ama itiraz veya acizlik belirtecek bir kelime kullanma hakkını kendinde bulamıyordu. Onun yerine Kemal küfredip duruyordu. Milis ne yapacağını şaşırmış, telaşlanmıştı. Bedri daha soğukkanlı davranarak:

-Arkadaşlar biraz sakın olalım, mutlaka arkadaşlara ulaşacağız. Haydi toparlanın dedikten sonra hiç konuşmadan Ahmet'i sedyeye yerleştirerek kaldırdılar. Milis:

-Karakol sağımıza düşecek şekilde ilerlemeliyiz. İnşallah caddeyi yarıncaya kadar bu atışlar da durur diyerek çamurlu araziye zorlanarak ilerlediler. Ahmet sedyenin üzerinde sallana sallana sersemlemişti. Cenk'i düşünmeye başladı. En eski arkadaşlarından biriydi. Onu böylesi bir yolculuğa çıkaran kendisiydi. Arkadaşının vebali sanki boynunda kalmıştı. Boğazı düğümlenmişti ve öksürmeye başladı. Bir iki öksürükten sonra Bedri kısık bir sesle:

-Ne o heval, bizden gizli birşeyler mi yedin. Bak bizsiz boğazından inmedi dediğinde Ahmet, elini sedyeyi baş tarafından tutan Bedri'nin başına vurdu. Aynı tonla Ahmet:

-Espiri kaldıracak durumda değilim. Sizlerin nasıl geri döneceğini düşünüyorum, Cenk'in yarasını. Umarım geri dönenlerin başına da birşey gelmez. Bedri:

-Merak etme, sen de olsaydın senin önüne engel olacak bir şey dayanamazdı. Bunları da atlatacağız. Yine sessizliğe gömüldüler.

Köye girişte bir yerde dinlendiler. Silah sesleri uzakta kalmıştı. Karşı atışlar duyulmuyordu. Acaba ne olmuştu? Zin gidip geliyordu orta yerde. Bazen ileriye çıkıp birilerini görmeyi

umud ediyordu. Saatinin ışığını kefiyesinin altında yakıp saate baktı. Gecenin üçüydü ve sabaha fazla kalmamıştı. Bir an önce gidecekleri yere ulaşırlardı iyi olacaktı. İsteksizce yola koyuldular. Bahadır Zin'in omuzlarının gücünü hissediyordu. Yorulduğunda daha çok ağırlık verdiğinin farkındaydı ve doktorunu yormak istemiyordu. Milise yaslanarak yürüyordu. Şikayet etmeden onu taşıyan bu yabancı, acaba onun başka biri olduğunu biliyor muydu? Karanlıkta yüzünü seçmeye çalıştı. Yaşlı birisine benziyordu ama güçlüydü. Sesi de kalındı. Sigarayı çok içtiği belliydi. Sigara kokusu her tarafına sinmişti. Olsa da kendisi de bir tane içseydi. Yolculuk boyunca dört-beş tane ancak içebilmişti. Bu doktor onu rahat bırakmıyordu ki!

Bağlara geldiklerinde milis:

-Beni burada bekleyin. Ben birazdan gelirim diyerek beklemelerini söyledi. Onlar da buz gibi bir taşa oturup sessizce beklemeye başladılar. Zin arada bir kalkıp etrafına bakıyordu. Silahını omuzundan indirip mermiyi öne sürdü. Yumuşak ama hızlı yapmıştı bu işi. Bahadır ona;

-Seviyor musun diye sorduğunda Zin olduğu yerde dondu. Söylediğinin farklı algılandığını anlayan Bahadır:

-Silahı demek istiyorum. Seviyor musun? Zin kızgın bir ifade kullanmamak için çaba göstererek;

-Sevgim, benim işime yaradığı sürecedir. Kurşun atanlara gül dalını gösteriyoruz. Onlar buna karşılık verinceye, yani onlar da gül uzatıncaya kadar da sevmek zorundayız. Bahadır:

-Sizin kendinize ait bir görüşü almak istediğimde neden hep çoğul konuşuyorsunuz? Gerçi hepinizde bu böyle ama en çok da sizde bu hakim. Zin bu takibe sevinerek;

-Bizde kendimize ait bir şey olmayacağına göre, savunduğumuz düşüncelerde de bir farklılık olmamalı. Bu size kalıp veya iradesizlik gibi gelebilir. Yüzyıllarca başka halklara tabi olmuş bir halkta ortak değer yargılarına ulaşmak bir devrim işidir. Bir sanattır. Kişisel görüşler de olabiliyor ve genelin çıkarına olduğu sürece de herhangi bir sakıncası yoktur. Asker yumuşak bir tonda;

-Ya genel için bir şey yapmak istemeyen biri ne yapıyor düşüncelerini?

-O insan zaten içimizde yaşama şansı bulamaz. Kalacaksa kendini dönüştürür. Zaten bu tip olanlar da kaçır.... gelen birinin ayak sesini duyunca Zin silahını doğrultup bir taşı siper yaptı. Bahadır da oturduğu taşın hemen yanına çöktü. Gelenler iki kişiydi. Rahat gelişlerinden dost oldukları belliydi. Zin başını kaldırıp yakınlaşanlara tanınmasına rağmen

-Siz kimsiniz diye seslendi. Milis de:

-Biziz doktor diyince Zin silahını koluna atıp yeni gelen milisi selamladı. Sesinden tanıdı kim olduğunu. Daha önce onlarla kalan bir milisti. Zin:

-Heval Hasan, nasılsın. Seni göremez olduk artık. Yaşlıca olan Hasan, elindeki silahı taşa dayayarak:

-İşleri şimdi bu taraftan yürütüyorum. Bakışlarını Bahadırdan yana çevirerek:

-Bu genç arkadaşı daha önce hiç görmedim. Yeni katılım mı? Zin, askerin konuşulanlardan birşey anlamadığını bildiğinden:

-Yeni katılım olur mu bilmem ama iyi bir dost olacağına inanıyorum. Hasan o anda ona anlatılan kişi olduğunu anladı. Zin bu kısa konuşma ardından:

-Herhangi bir şey öğrenebildiniz mi?

-Cihazları dinliyor arkadaşlar ama herhangi bir bilgi yok. Arkadaşlar birazdan bizimle olacaklar dediğinde ilk tepkiyi Bahadır gösterdi.

-Çok şükür ki bir şey olmamış onlara. Zin de aynı şeyi söylemek isterdi ama bir bilginin olmaması hiçbir olumsuzluk yok anlamına gelmiyordu. Bir de olumsuz bir bilgi hemen verilmezdi. Sessizliği tercih etti. Milisler Bahadır'ı kaldırıp yola koyulduklarında, arkadan gelen silah seslerinin hala devam etmesi işin ciddiyetini gösteriyordu. Zin düşünceli, elinden hiçbir şey gelmeden, sıkıntıyla ötekileri takip etti. Kırk dakika kadar konuşmadan yürüdüler. Acıkmışlardı ama yemek kimsenin aklına gelmiyordu. Asker de bu zorlu koşullara alışmış olarak onlara uyuyordu.

Bir sığınağın önünde durdular. İçeriden rutubet kokusu geliyordu ama arkadaşları ulaşınca kadar burada kalmaları gerekecekti. Sabaha az kalmıştı ve tedirginlikleri artıyordu. Bir çok kez kullanıldığı belli olan sığınak oldukça genişti. Kısık bir

fanusun aydınlatıldığı bu yere askeri yerleştirdiler. Yer seriliydi ve bir bez parçasına sarılı sıcak ekmek kokusu etrafa yayılıyordu. Zin, Bahadır'a:

-Sen biraz dinlenmeye çalış. Arkadaşlar ulaştığında hemen gideceğiz. Bahadır Zin'in bakışlarını fanusun ışığında yakalamaya çalıştı. Kaygılı, hüzünlü olan bu bakışları, Zin'in kendisine bakıldığını hissettiği anda yakalayabildi. Zin:

-Ne oldu? Neden öyle bakıyorsun?

-İnsanların sadece akrabaları, yakınları için üzüldüğünü sanırdım. Ama sen yani siz arkadaşlarınıza, bana, kardeşinize.. yani herkese üzülyorsunuz ve yine de dayanabiliyorsunuz. Zin zoraki bir gülüşle karşılık verip dışarı çıktı. Titriyordu. Hiçbir şey yapamamanın verdiği sıkıntı ile ellerini göğsünde kavuşturup dizlerinin üzerine çöktü. Üşüyordu ama umursamıyordu. Öylece bir süre kaldı. Uzaktan gelen bir ses ile heyecanlandı. Gelenlerin silueti görünüyordu. Sedyeyi gördüğünde ileri atıldı. En çok da Ahmet'i merak ediyordu. Çünkü en savunmasız arkadaşı oydu. Yorgunluktan bitkin hale gelmiş arkadaşlarının yardımına koşan milislerin ardından gitti. Zin:

-Nasılsınız arkadaşlar. Burada kahrolduk. Bir olumsuzluk yok değil mi? Ahmet arkadaşın durumu nasıl? Kimse cevap vermeyince bunu yaşananlara veren Zin, sedyeye baktı. Nasıl olur da Ahmet konuşmuyordu? Zin korkmuştu. Arkadaşlarının itirazlarına rağmen sedyenin üzerindeki battaniyeyi kaldırdı. Büyük bir çığlık kopardı. İnanamıyordu. Nasıl olurdu? Erdal sedyeyi yere indirdikten sonra Zin'in omuzuna elini bırakarak;

-İnan ki o olmasaydı hepimiz ölecektik. Öne çıkarak çatıştı, onları oyaladı ve grup kurtuldu. O bir kahraman heval Zin. Cenk arkadaş yoldaşlığını son ana kadar ıspatladı. Acaba bizler de böyle kahramanca şehit düşebilecek miyiz? Zin hıçkırarak ağlıyordu. Hiç beklemediği bir anda, beklemediği bir arkadaşını kaybetmişti. Ona verdiği son teselliği hatırladı. Gözyaşları kendini yuvasında tutmuyordu. Başını bir taşa dayayarak öylece kaldı.

Cenk'in cenazesini başka bir yere taşıdılar. Bu sırada Ahmet'in olduğu grup da geldi. Nefes nefese kalmışlardı. Çok sinirli olmalarına rağmen kimse konuşmuyordu. Zin kendini az da

olsa toparlayarak, Ahmet'in yanına gitti. Dizlerini çamurlu yere koyarak sedyede uzanmış Ahmet'e:

-Durumun nasıl? Ağrın oldu mu hiç? Ahmet kısık bir sesle:

-Ben çok iyiyim doktor. Arkadaşlar çok yoruldu. Bir de yanlış yola girdik. Tekrar yolu buluncaya kadar geciktik. Sen neden ağlamışsın heval, yoksa! Ahmet konuşurken başını yerden kaldırmıştı ama kendinden geçmiş gibi tekrar başı yere düştü. Herkesin yüz ifadesi aynı acıyı haber veriyordu. Dudakları arasından "kahretsin, ya nasıl olur, daha çok savaşıyordu o" kelimelerini sayıklamaya başladı. Yeni gelen grup da olanları duyduklarında ne yapacaklarını şaşırmış herbirinin ağzından sessiz çıkan kelimeler bir uğultuya dönmüştü. Bedri, milis, Kemal Cenk'in cenazesinin olduğu yere doğru gittiler. Milisler ne kadar engel olmaya çalıştılsa da kimse dinlemedi. Son kez arkadaşlarının yüzünü görmek istiyorlardı. Ahmet de Mahir'e:

-Beni de oraya götürseniz. Arkadaşı bir kez daha Mahir bir yandan ortama hakim olan havaya, bir taraftan doğmaya hazırlanan güneşe, bir yandan da milislerin telaşına baktı. Bir insanın en doğal istemini çevirmek doğru olmayacaktı ama Ahmet'e:

-Heval seni anlıyorum ama... yani durum çok kritik ve acele etmemiz gerekiyor ve...Zaten her arkadaş bir tarafa dağılmış durumda. Neyse bir dakika diyerek başka bir çözüm bulmuş gibi yerinden fırladı. Milislerin çaresizlik içinde sessizce kalakaladıkları yere yürüdü. Yaşlı milis:

-Heval bakın durum çok tehlikeli. Sabah olmak üzere. Arkadaşlarınızın yaşadığı duyguları anlıyoruz ama bizi de... Mahir:

- Biz de sizi anlıyoruz. Diğer arkadaşları bu tarafa çağırın. Ahmet de iki dakikalığına cenazenin olduğu yere taşınsa sanırım fazla sorun çıkmaz. Genç olan milis hemen ileri doğru gidip cenaze üzerinde sessizce bekleyen, başucunda duran üzüntülü insanları çağırdı. İtirazsız herkes dönmek zorundaydı. Mahir, Erdal ve bir milis Ahmet'in sedyesini cenazenin olduğu yere taşıdılar. Ahmet titriyordu. "Keşke böyle bir öneri yapmasaydım" diye içinden geçirdi ancak bunu belirtmesi haksızlık olacaktı. Erdal, Ahmet'in oturabilmesi için yardımcı oldu. Yerinden

doğrulan Ahmet, üzerine yağmurluk atılan cenazeye baktı. Cenk sanki daha da uzamıştı. Tabi ya! Ölen vücutlar daha fazla gerilirlerdi. Mahir yavaş hareketlerle yağmurluğu kaldırdı. Sırt üstü uzatılan Cenk'in yüzü sakın görünüyordu. Ahmet uzun uzun bu yüzü inceledikten sonra;

-Sanki uyuyor. Yılların yorgunluğuna inat derin derin uyuyor. Kaç bahar gördük beraber ve kaç kez kavga ettik onunla. Ama o sevgi... o sevgi hiç eksilmedi. Derin bir nefes aldıktan sonra devam etti:

-Beni neden bıraktın ki? Beraber daha ne günler geçirecek, kaç eylem, kaç pusu bekleyecektik. seninle... seninle yarışacaktık göreve gitmek için ama... Artık konuşamadı. Mahir elini omzuna koyup:

-Haydi heval, sanırım yeterli. Arkadaşı hepimiz severdik ve hepimiz ona bağlı kalacağız diyerek Cenk'in yüzünü kapatmaya çalıştı. Ahmet eliyle Mahir'i durdurarak, Cenk'in üzerine eğildi. Onun soğumuş yüzünü öptü ve kendisi yağmurluğu üzerine çekti. Ahmet'i kaldırmak için acele ettiler. Güneşin ilk ışıklarıyla köylüler araziye çıkıyordu. İhbar olsa kimseyi yaşatmazlardı. Askerler de mutlaka operasyona çıkacaktı. Herkes söylenilenlere uyarak sığınağa doğru yürüdü. Sığınağa girecekleri sırada Mahir:

-Heval Zin, bizler ancak akşama geri dönebileceğiz. Yarım saatte kendimizi kayalığa vurduk mu gerisi tamam. Yani bugün sizlerle kalmak zorundayız. Zin bu habere sevindi. Arkadaşlarıyla bir gün daha kalabilecekti;

-Diğer arkadaşlar nerede? Onlara ne oldu? Bana doğruyu söyle heval. Mahir rahat bir halde;

-Güneş doğmadan indiğimiz tepeyi çıkmaları gerekiyordu. Beş arkadaş çatışma ortamında geri yolladık. Ahmet'i sağlama aldıktan sonra onlar gittiler. Zin:

-Cenk.....heval Cenk'in durumunu biliyor...

-Biliyorlar. Zaten hemen göndermemizin bir nedeni de bu olaydı. Cenk arkadaş saldırımasaydı onları kurtaramazdık. İçeride konuşalım. Milislerin kaygılarına anlam vermemiz gerekiyor. Bizi ihbar edenler de büyük ihtimalle köyden birileri. Zin;

-İhbar olsaydı yolda pusu atmaları gerekmez miydi?

-Cihazlarında bizim beklenenden çabuk geldiğimizi

belirttiler. Yarına bekliyorlarmış ama yine de öne bir grup göndermişler ve sizin grubu tesadüfen farketmişler. Sonra biz gelince de takıldık. Sığınağa giren Zin, Bahadır'ın meraklı bakışlarıyla karşılaştı. Asker;

-Arkadaşlar Cenk'in geri gittiğini söylediler. Doğru mu? O da bizimle gelecekti. Hastaydı. Nasıl olur geri gider? Zin ağlamamak için kendini zor tutarak;

-Bizde herşeyin anlık.... anlık değiştiğini bil... konuşamıyordu. Daha fazla dayanamayarak;

-Heval Cenk şehit düş....kahraman.... arkadaşları kurtar... daha fazla konuşamadı. Bahadır başta bu haberin doğruluğuna inanmadı. Herkesteki üzüntüyü görünce bağırarak;

-Hayır, inanmıyorum. Bana hergün sigara saracaktı. Birlikte kardeşliğin güzelliğini dünyaya gösterecektik. İnanmıyorum. Lütfen Ahmet, doğruyu söyle, geri döndü değil mi? Geri döndüğüne herkes inanmak isterdi ama Cenk artık yoktu. Onu tanıyanların yüreğinde bir kıvılcım olarak kalacaktı.

Ahmet olduğu yere uzanıp ellerini başının altında birleştirdi. Biri onu dürtüp "yaşadıkların bir rüya" deseydi keşke. Ama gerçeğin yakıcılığı onu boğuyordu. Arkadaşlarını kurtarma uğruna sonsuzlukla buluştu. Ahmet kendini affedebilecek miydi? Onun için değil miydi verilen bedel? Tekrar kendini sorgulayarak, "ben olsam aynı şeyi yapar mıydım". Yüreği "evet" diyordu ama bunu ancak zaman gösterecekti.

Gün boyunca Bahadır sık sık ondan bahsetti. O konuştukça, arkadaşları bu bağlılığın derinliğini farkedebiliyorlardı. Bu yabancıyı asıl etkileyenin ne olduğu önemliydi. Çünkü bu acılara katlanan herkes, yoldaşlığın kendilerini buluşturduğunu biliyorlardı ve bu yabancı da bunun farkına varmıştı.

Köyde kapsamlı aramalar olmuştu ama herhangi bir ize rastlanmamıştı. Dağa yönelik operasyon da başlamıştı ama herhangi bir temas yaşanmamıştı. Her gelen milis bir bilgi getiririyordu. Fakat düşündürücü olan şey, öğleye doğru gelmesi beklenen arabanın gelmemesiydi. Akşamları arabaların çıkması yasaktı. Ama milis bu gecikmenin doğal olduğunu söyleyince rahatladılar.

Bütün gün sığınakta yarı sıkışık beklediler. Akşam karanlığı

çöktüğünde Mahir grubuyla yola çıkma hazırlığına başladı. Kendilerine yetecek kadar yiyecek aldıktan sonra sıra vedalaşmaya gelmişti. Duygusal bir atmosfer yaşanıyordu. Zin dışında herkes birbirine sarılarak ayrıldı. Duygusallığına söz geçiremeyen Zin, arkadaşlarını gözleri yaşlı yolladı. Welat ona;

-Yeter heval. Bak seni hep gözü yaşlı hatırlayacağız. Biliyorsun, politik ortamlarda herşey aleyhte delil olarak kullanılır. Bu tarihi konuşmadan sonra o da sığınaktan çıktı. Ardından dudak kenarından gülümseyen üç yoldaş bırakarak.

Diğer gün saat dokuzda iki araba bağların olduğu yere gelmişti. Giydikleri köylü kıyafetleri ile kendilerini kamufle ederek arabaya bindiler. Zin yine Bahadır'la aynı arabadaydı. Yaşlı olan milis:

-Heval, sorana nişanlı olduğunuzu ve şehre gidip resmi nikah yapacağınızı söylerseniz iki karakolu da atlatabiliriz, dediğinde Zin:

-Böyle bir seneryoya gerek var mı ki? Kardeşiz dersek daha iyi değil mi? diye karşı çıkınca, milisler doktordan daha farklı bir yaklaşımın çıkmasına şaşırılmışlardı. Birbirlerine benzemiyorlardı ve bu da inandırıcı olmayacaktı. Yine de doktorun dediği oldu. Ahmet ve Bahadır birbirlerine sarılarak arabalara bindiler. Zin de Ahmet'in elini sıkarak:

-Umarım bundan sonra bir aksilik çılmaz. Kendine dikkat et dediğinde Ahmet de:

-Sizler de dikkatli olun. Zaten sanırım hastahannede buluşacağız diyerek Zin'in elini sıkıttı. Bir yandan da gülmemek için kendini zor tutmuştu. Zin, Ahmet'i süzdükten sonra üzerindeki kıyafetlere güldüğünü anladı. Alışık olmadığı bir şeydi ve silahıyla kıyafetlerinden ayrılması onu zorlamıştı ama mecburdu da. Zin:

-Mecburen heval. Bundan sonra böyle giyinmekte varmış diyerek kendisi de güldü ve arabanın kapısını kapadı. Kendi bineceği arabaya yöneldiğinde eteklerini topladı. Kendisine ayrılan yere, Bahadır'ın yanına oturdu. Bahadır, milisin az önce önerdiği seneryoya doğrusu hayır demezdi ama yaşananlardan sonra ona bir yoldaş olmanın kararını vermişti. Elini cebine götürerek Yaşar'ın ona yazdığı notu açtı. "Bana kendini anlattığın

zaman şunu unutma ki ben sen olacağım o an, sen de ben. Bizi sevip sevmemekte serbestsin ama nefret etmeyeceğini iyi biliyorum..."

Zin araba ilerledikçe kaybolan dağlara bakıyordu. Konuşmadan tamamlamak istiyordu bu yolculuğu. Çünkü ağzını açsa binlerce kez bağıracağını biliyordu. Arabadakiler de onun bu sessizliğine saygı duyarak kendi düşünceleriyle başbaşa kaldılar. Her ilerleyişte biraz daha uzaklaşıyordu o erişilmez dağlardan, o yeni yaşam vadeden doruklara. Cenk'i de yüreğinde konuk etmişti. Başını arabanın camına dayayarak sessizce gözyaşlarını akıttı.

(Mücadele ateşini içinde hep sıcak tutan, tüm güzel insanlara.....)

ZİN YEZİDA TAMARA

Yaşanan her gerçeklik gibi bu öyküde de işlenen olaylar örgüsü, çatışmalar, acılar, sevgiler, paylaşımlar mücadele eden her insan tarafından rahatlıkla anlaşılır olacaktır. Yazılan bu öykü gerillada yaşanan ve onlar tarafından dillendirilen anıların bir toplamı olarak derlenmiş ve birbirine eklenerek öyküleştirilmiştir. Kişilerin zorluklar karşısındaki direnişleri, gerillanın sorunlara bakış açısı ve sorunların üzerine gitme yöntemleri, her bir bireyin yaşama katkıları, en küçüğünden en büyüğüne her bir gerillanın yaşama sevinci, içlerine alma çabası içinde oldukları bir yabancı.....